

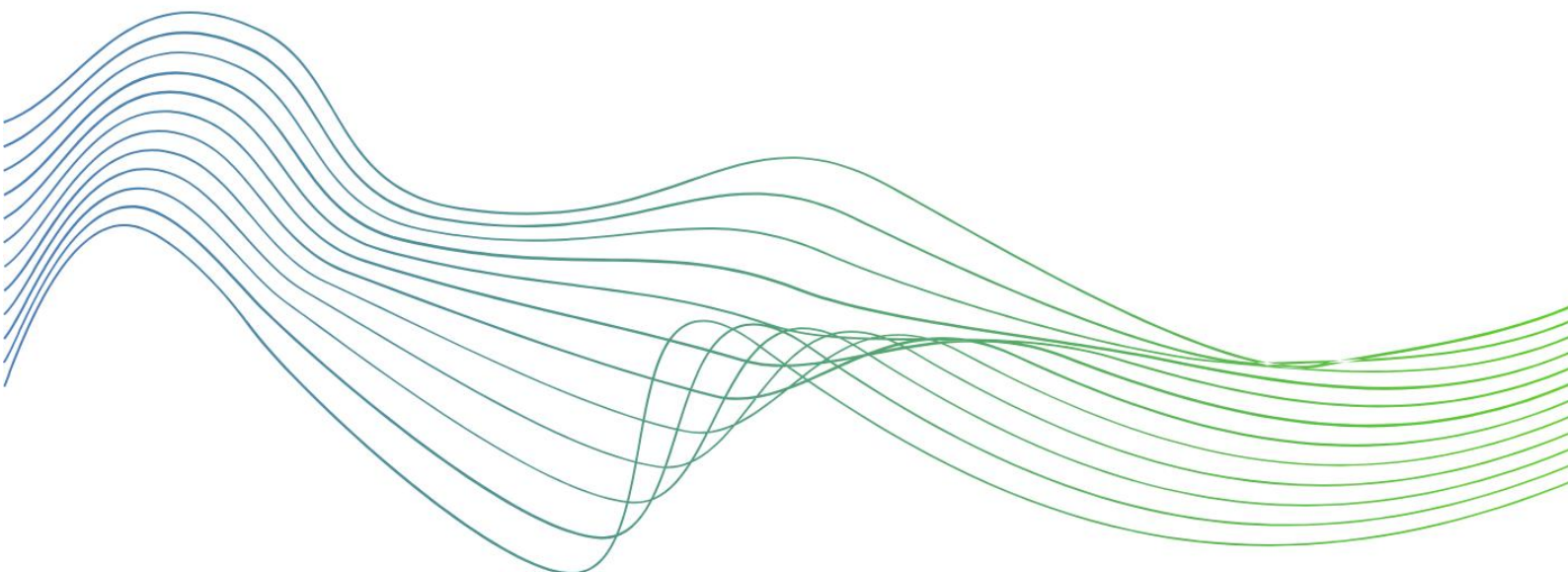
Green Host
CoVE Project

Co-funded by
the European Union

GRADIVA ZA USPOSABLJANJE UČITELJEV IN VODJE USPOSABLJANJ (TRG DELA, TRAJNOST, PODJETNISTVO)

PROJECT: 101144003

Vsebina

Uvod.....	2
4.1.1. Kako povezati učilnico s trgom dela	5
4.1.1.1. Teoretične osnove in trajnostni turizem	5
4.1.1.1.1. Interaktivne metode poučevanja	6
4.1.1.1.2. Terensko delo in ekskurzije	11
4.1.1.1.3. Praktični projekti	15
4.1.1.1.4. Digitalna in multimedijška orodja	18
4.1.1.1.5. Ogljični odtis, ravnanje z odpadki in sodelovanje skupnosti.....	21
4.1.1.2. Sodelovanje v industriji in praktične izkušnje	25
4.1.1.3. Uporaba tehnologije in izkustveno učenje na tem področju.....	34
4.1.1.4. Podjetništvo v trajnostnem turizmu in krepitev povezav z lokalno skupnostjo	37
4.1.2. Kako vključiti izobraževanje o trajnosti v učni načrt za upravljanje gostinstva	49
4.1.3. Kako poučevati zeleno podjetništvo v turizmu	54
4.1.4. Povzetek uvoda – orodja za samoocenjevanje vseh učnih načrtov	83
4.1.4.1. Orodja za samoocenjevanje vseh učnih načrtov	84
Zaključek.....	89
Viri in literatura	92

Uvod

V kontekstu globalnega prehoda k trajnosti in digitalizaciji se mora poklicno izobraževanje in usposabljanje (PIU) na področju gostinstva in turizma prilagoditi zahtevam trga dela in okoljskim izzivom. To poročilo obravnava ključno potrebo po posodobljenih in inovativnih učnih gradivih, namenjenih učiteljem in mentorjem, katerih cilj je premostiti vrzel med poukom v učilnici in poklicno prakso v gostinskem sektorju. Gradiva zajemajo širok nabor ciljev, vključno z vključevanjem izobraževanja o trajnosti, spodbujanjem zelene podjetnosti v turizmu ter uporabo orodij za samooceno z namenom izboljšanja učinkovitosti poučevanja in učnih rezultatov. Pri pripravi zadnjega poglavja so sodelovale naslednje partnerske države: Slovenija, Grčija, Italija, Portugalska, Ciper, Bolgarija in Španija. Zbrano gradivo bo služilo kot osnova za pripravo učnih vsebin.

Ključna inovacija projekta je vključitev Priporočila Evropske komisije iz leta 2021 o metodah za določanje okoljskega odtisa v učni načrt. Ta integracija omogoča učiteljem in učencem boljše razumevanje in uporabo trajnostnih načel v resničnih okoliščinah, kar podjetjem pomaga pri ponujanju okolju prijaznih izdelkov in storitev. Z opremljanjem dijakov, diplomantov, zaposlenih in vodstvenih delavcev s kombinacijo zelenih in digitalnih kompetenc projekt spodbuja izboljšanje okoljskega delovanja v celotni panogi.

Poročilo obravnava trajnost ne zgolj kot učno temo, temveč kot temeljni steber izobraževalne prakse in institucionalne preobrazbe v gostinstvu in turizmu. Poudarja pomen izkustvenih in interdisciplinarnih pristopov – kot so projektno učenje, praktično usposabljanje in sodelovanje z industrijo – ki povezujejo akademsko teorijo s praktičnimi zahtevami trajnostnega turizma. Poleg tega izpostavlja vključevanje digitalnih in multimedijskih orodij, vključno z igro (gamifikacijo) in virtualno resničnostjo, kot ključno sredstvo za motivacijo učencev, razvoj digitalne pismenosti in simulacijo kompleksnih trajnostnih scenarijev.

Poleg tega poročilo izpostavlja ključna tematska področja upravljanja trajnosti – zmanjševanje ogljičnega odtisa, ravnanje z odpadki in vključevanje skupnosti – kot bistvene za učinkovito delovanje gostinstva in turizma. S pobudami, kot so programi EKO-šol in partnerstva z gastronomskimi ter kulturnimi združenji, učna gradiva spodbujajo poglobljeno razumevanje lokalne dediščine in skrbništva nad okoljem. Cilj tega gradiva je navdihovati inovativnost, ustvarjalnost in kritično razmišljanje pri učencih, da bodo dobro pripravljeni prispevati k bolj trajnostni in odporni turistični industriji.

V dobi, ki jo zaznamujejo pospešene okoljske, tehnološke in družbeno-ekonomske spremembe, področje trajnostnega turizma zahteva strokovnjake, ki so opremljeni ne le s teoretičnim znanjem, temveč tudi s kritičnimi, ustvarjalnimi in sodelovalnimi kompetencami. Ker turistično izobraževanje vse bolj vključuje načela trajnosti in digitalne preobrazbe, narašča potreba po pedagoških pristopih, ki gojijo analitično razmišljanje študentov, sposobnosti reševanja problemov in uporabne raziskovalne veščine. Interaktivne in izkustvene metode poučevanja so se pojavile kot učinkovite strategije za

izpolnjevanje teh izobraževalnih zahtev, ki študentom ponujajo poglobljena učna okolja, ki odražajo kompleksnost resničnega sveta in spodbujajo razvoj praktičnih in refleksivnih kompetenc.

Ta akademska raziskava je umeščena v kontekst visokošolskega izobraževanja v turizmu, kjer trajnostne prakse niso več izbirne, ampak bistvene. Večplastna narava trajnosti - ki zajema okoljsko upravljanje, ekonomsko upravičenost in družbeno-kulturno odgovornost - predstavlja pomembne pedagoške izzive, zlasti pri omogočanju študentom, da abstraktne koncepte prenesejo v oprijemljiva dejanja. Empirične raziskave vse bolj podpirajo idejo, da orodja za izkustveno učenje, kot so projektno učenje, terensko delo in sodelovanje v skupnosti, premostijo to vrzel s kontekstualizacijo trajnosti v pristnih in smiselnih dejavnostih. Te metode ne le poglobljajo razumevanje, temveč tudi povečujejo angažiranost, motivacijo in poklicno pripravljenost študentov.

V tem okviru ima razvoj akademskih raziskovalnih projektov študentov dvojni namen: spodbujanje metodološke pismenosti in gojenje kritične refleksije. Z vodenimi raziskovalnimi procesi - od konstruiranja teoretičnih okvirov in zbiranja podatkov do interpretacije ugotovitev in predstavitev rezultatov - se študenti vključijo v cikel raziskovanja, ki odraža akademske in strokovne zahteve turističnega sektorja. Poudarek je na pridobivanju ključnih akademskih veščin, vključno s pregledom literature, vrednotenjem virov, metodološkim oblikovanjem, statistično in tematsko analizo, akademskim pisanjem in znanstveno komunikacijo. Pri vrhunskih dejavnostih, kot so simulirane akademske konference, morajo študenti pokazati tudi sposobnost učinkovitega posredovanja kompleksnih idej raznolikemu občinstvu, kar še dodatno krepi njihovo pripravljenost, da prispevajo k trajnostnemu razvoju turizma.

Ta uvod tako postavlja temelje za širše raziskovanje, kako lahko izkustveni in na raziskavah temelječi učni pristopi izboljšajo izobraževalne rezultate študentov turizma, zlasti pri njihovi pripravi, da postanejo obveščeni, odgovorni in inovativni strokovnjaki v hitro razvijajoči se svetovni industriji.

V dobi, ki jo zaznamujejo nujni okoljski izzivi in naraščajoča potreba po odgovornem razvoju, se je trajnostni turizem pojavil kot ključno področje izobraževanja, inovacij in interdisciplinarnega udejstvovanja. Vključevanje sodobnih digitalnih tehnologij v izobraževanje o trajnostnem turizmu revolucionira način, kako se učenci ukvarjajo z okoljskimi, socialnimi in gospodarskimi vprašanji. Ta izobraževalna preobrazba ne le izboljšuje dostopnost in interaktivnost, temveč tudi študente opremlja z ustreznimi, tržno usmerjenimi veščinami, ki obravnavajo zapletenost trajnosti v turističnem sektorju.

Od simulacij navidezne resničnosti do sodelovanja v oblaku in personalizacije, ki jo poganja umetna inteligenca, digitalna orodja ponujajo poglobljena in participativna učna okolja, ki so usklajena s sodobnimi pedagoškimi načeli. Te tehnologije študentom omogočajo raziskovanje scenarijev trajnosti v resničnem svetu, povezovanje z globalnimi skupnostmi in uporabo pristopov k reševanju problemov, ki temeljijo na podatkih. Ker se trajnostni turizem vse bolj križa z digitalnimi inovacijami, so vzgojitelji pozvani, da sprejmejo celostne in izkustvene modele poučevanja, ki povezujejo teorijo in prakso.

V središču tega izobraževalnega premika je razvoj zelenega podjetništva v turizmu, ki poudarja trajnostno upravljanje virov, ekološke inovacije in vključevanje skupnosti. Vključitev trajnosti v učne načrte s projektnim učenjem, interdisciplinarnimi vsebinami in aktivnim terenskim delom ne le krepi okoljsko ozaveščenost, temveč tudi spodbuja kritično razmišljanje in poslovne kompetence, ki so bistvenega pomena za bodoče strokovnjake. Evropski okviri, kot je agenda EU za turizem do leta 2030, dodatno usmerjajo strateško izvajanje načel trajnosti ter zagotavljajo politični okvir in praktična orodja za učence in izobraževalce.

Ta članek raziskuje integracijo digitalnih orodij in pedagoških strategij v izobraževanje o trajnostnem turizmu s poudarkom na spodbujanju zelenega podjetništva. Opisuje najboljše prakse, učne rezultate in metode ocenjevanja, ki podpirajo razvoj okoljsko odgovornih, socialno vključujočih in ekonomsko izvedljivih turističnih modelov. Z uskladitvijo izobraževalnih praks z globalnimi trajnostnimi cilji lahko pripravimo novo generacijo učencev, ki bodo vodili turistično industrijo v bolj zeleno in pravičnejšo prihodnost.

4.1.1. Kako povezati učilnico s trgom dela

4.1.1.1. Teoretične osnove in trajnostni turizem

Cilj je izobraževati učitelje/pripravnike o mednarodnih standardih trajnosti, kot so merila Svetovnega sveta za trajnostni turizem (GSTC), uvesti politike EU, kot so evropski zeleni dogovor in cilji trajnostnega razvoja, ki so pomembne za turizem, ter novo razvit učni načrt Priporočila Evropske komisije o metodah okoljskega odtisa (2021). Učitelji lahko uporabljajo interaktivne metode poučevanja, terensko delo in ekskurzije, delajo na praktičnih projektih, uporabljajo digitalna in multimedijška orodja, ogljični odtis, ravnanje z odpadki in vključevanje skupnosti. V nadaljevanju je predstavljen pregled različnih mednarodnih in evropskih standardov in politik, povezanih s trajnostjo v turizmu.

A. Merila Svetovnega sveta za trajnostni turizem (GSTC)

Globalni svet za trajnostni turizem (GSTC) določa mednarodno priznane standarde za trajnostna potovanja in turizem. Merila GSTC se osredotočajo na industrijske standarde za hotele, organizatorje potovanj in destinacije, ki zagotavljajo najboljše prakse za trajnostno upravljanje, ohranjanje kulturne dediščine, razvoj skupnosti in ohranjanje okolja. Poleg tega vladam in organizacijam ponujajo smernice za razvoj trajnostnega turizma na regionalni ravni. Merila GSTC so usklajena s cilji trajnostnega razvoja Združenih narodov (SDG) in podpirajo podjetja, vlade in skupnosti pri izvajanju trajnosti v turizmu s programi certificiranja in okvirji najboljših praks.

B. Politike EU, pomembne za trajnostni turizem

Več politik Evropske unije (EU) podpira trajnost v turizmu (Evropska agenda za turizem do leta 2030: Komisija pozdravlja zavezo držav EU, da bodo turizem naredile bolj zelen, digitalen in odporen https://single-market-economy.ec.europa.eu/news/european-tourism-agenda-2030-commission-welcomes-commitment-eu-countries-make-tourism-greener-more-2022-12-02_en),

vključno z evropskim zelenim dogovorom, ki je bil uveden leta 2019. Cilj te obsežne strategije EU je, da bi Evropa do leta 2050 postala podnebno nevtralna. Evropski zeleni dogovor vpliva na turizem z:

- Akcijski načrti krožnega gospodarstva, ki zmanjšujejo količino odpadkov in izboljšujejo učinkovito rabo virov.
- Strategije trajnostne mobilnosti za spodbujanje okolju prijaznih potovanj in prevoza (evropska podnebna zakonodaja in sveženj Fit for 55).
- Biotska raznovrstnost in politike varstva narave, ki zagotavljajo ohranjanje turističnih destinacij.
- Pobude za prehod na čisto energijo, ki spodbujajo hotele in turistične operaterje k uvedbi obnovljivih virov energije.

Cilji trajnostnega razvoja so osrednjega pomena za politiko EU. V turizmu ključni cilji trajnostnega razvoja vključujejo:

- Cilj trajnostnega razvoja 8 (dostojno delo in gospodarska rast): Spodbuja vključujoč, trajnostni turizem, ki koristi lokalnemu gospodarstvu.
- Cilj trajnostnega razvoja 12 (odgovorna poraba in proizvodnja): Osredotoča se na zmanjšanje odpadkov, energetske učinkovitost in trajnostne certifikate.
- Cilj trajnostnega razvoja 14 in 15 (Življenje pod vodo in življenje na kopnem): Zaščititi naravne ekosisteme pred vplivom turizma.

EU vključuje cilje trajnostnega razvoja v turistične strategije s financiranjem, zakonodajo in partnerstvi z organizacijami za trajnostni turizem.

C. Priporočilo Evropske komisije o metodah okoljskega odtisa (2021)

Evropska komisija je leta 2021 predstavila priporočila o metodah okoljskega odtisa za izboljšanje trajnostne ocene proizvodov in storitev, tudi tistih v turizmu. Te metode vključujejo:

- Okoljski odtis izdelkov: meri vpliv turističnih storitev (npr. hotelov, prevoza) na okolje.
- Okoljski odtis organizacije (OEF): Ocenjuje trajnostno uspešnost turističnih podjetij.

Ta okvir pomaga podjetjem v turističnem sektorju meriti in zmanjšati njihov okoljski odtis ter zagotoviti skladnost s cilji zelenega dogovora EU in standardi trajnostnega razvoja.

4.1.1.1.1. Interaktivne metode poučevanja

Na hitro razvijajočem se področju trajnostnega turizma je spodbujanje analitičnega razmišljanja in spretnosti reševanja problemov pri učencih ključnega pomena. Interaktivne metode poučevanja zagotavljajo priložnosti za izkustveno učenje, ki učence aktivno vključijo v učni proces in jim omogočajo celovito razumevanje in reševanje kompleksnih izzivov. Takšne metode simulirajo resnične pogoje, spodbujajo sodelovanje in podpirajo ustvarjalnost in kritično ocenjevanje. Ta pristop študentom zagotavlja ne le pridobivanje teoretičnega znanja, temveč tudi razvoj praktičnih kompetenc, potrebnih za odgovorno in inovativno turistično industrijo.

Te interaktivne metode spodbujajo globoko privlačno učno okolje, kjer študenti ne le razumejo temeljna načela trajnostnega turizma, temveč tudi aktivno razvijajo kritične veščine, potrebne za inovacije in vodenje z namenom v razvijajoči se globalni turistični pokrajini. Z vključevanjem resničnih izzivov, sodelovanja in refleksivnega razmišljanja ta celovit pristop zagotavlja, da prihodnji strokovnjaki niso le obveščeni, ampak resnično pripravljeni zagovarjati odgovorne in vplivne turistične prakse.

- **Scenariji igranja vlog:** Ustvarite simulacije, v katerih študenti prevzamejo vloge v podjetjih, povezanih s turizmom, kot so upravljanje recepcije, vodenje ogledov ali načrtovanje dogodkov. To študentom omogoča vadbo odločanja in reševanja problemov v nadzorovanem okolju.

- **Povabite gostujoče govornike:** Pripeljite strokovnjake iz industrije, kot so turistični vodniki, vodje gostinstva, potovalni svetovalci ali koordinatorji dogodkov. Ti govorniki lahko ponudijo izkušnje iz prve roke in vpogled v veščine, potrebne v turističnem sektorju.
- **Problemsko učenje (PBL) s študijami primerov iz resničnega sveta:** Študente dodelite majhnim skupinam in jim predstavite resnične trajnostne izzive v turizmu, kot so prekomerni turizem, zmanjšanje ogljičnega odtisa ali etični turizem prostoživečih živali. Vsaka skupina analizira problem, raziskuje možne rešitve in predstavi dobro podprt akcijski načrt. Ta metoda spodbuja kritično razmišljanje, timsko delo in praktične spretnosti reševanja problemov, spodbuja študente, da upoštevajo gospodarske, okoljske in družbeno-kulturne dejavnike trajnosti.
- **Igrifikacija in digitalne simulacije:** Uporabite interaktivne simulacije, resne igre ali orodja za navidezno resničnost (VR), da študente potopite v scenarije upravljanja turizma in trajnosti. Platforme, kot so SimTrek, Tourism Tycoon ali MyGreenTrip, omogočajo študentom, da izkusijo posledice svojih odločitev v okolju brez tveganja.
- **Situacijska analiza:** Metoda poučevanja z reševanjem simulacijskih scenarijev in študij primerov iz turističnega sektorja. Ta pedagoška tehnologija temelji na modeliranju ali uporabi realne situacije za namene analize, kar zahteva izpostavitve problema, iskanje alternativnih rešitev in sprejetje optimalne rešitve tega problema. Analiza stanja ponuja priložnost za preučevanje zapletenih in spornih vprašanj v varnem okolju. Učni proces mora biti organiziran tako, da imajo učenci možnost timskega dela z izmenjavo znanja, idej, načinov delovanja, pri čemer ima vsak udeleženec individualni prispevek pri reševanju študije primera. Za pripravo študije primera je potrebno določiti: cilj študije primera, opredelitev problema, predhodno delo pri iskanju virov informacij, pripravo metodoloških smernic za reševanje študije primera. Da bi dosegli večjo kognitivno aktivnost učencev, je priporočljivo, da udeležence izzovete k iskanju dodatnih informacij za analizo. Vzorčne teme za analizo stanja:
 - Kako ustvariti inovativen trajnostni turistični produkt, ki izpolnjuje merila Globalnega sveta za trajnostni turizem (GSTC)?
 - Kako lahko potovalna agencija obravnava okvaro v rezervacijskem sistemu?
 - Kakšni so pozitivni in negativni vplivi razvoja smučišč na nacionalne parke?
- **Delo na raziskovalni temi ali projektu:** Projektno učenje (PBL) je interaktivna didaktična metoda, ki spodbuja samostojno učenje z aktivnim sodelovanjem študentov pri praktičnih nalogah. Ta metoda temelji na konceptu učenja z delom in reševanja problemov v resničnem svetu. Projekti temeljijo na aktualnih temah in praktičnih problemih, ki jih morajo študenti rešiti. Učenci delajo individualno ali v skupinah, razvijajo komunikacijske, koordinacijske in ocenjevalne sposobnosti razmišljanja. Projekti se razvijajo v daljšem časovnem obdobju v asinhronem okolju, kar omogoča poglobljeno raziskovanje in analizo. Na koncu projekta je predstavljen določen izdelek (predstavitev, poročilo, model, video itd.). Organizacija projektnega učenja vključuje: opredelitev

ciljev in teme projekta, ki se nanaša na specifične kompetence, načrtovanje aktivnosti, določanje rokov in kriterijev vrednotenja, raziskovalno in ustvarjalno dejavnost - študenti zbirajo informacije, jih analizirajo in načrtujejo rešitve, uporabljajo različne metode - ankete, intervjuji, eksperimenti; razvoj in predstavitev projekta - izdelava končnega izdelka (poročilo, model, video, interaktivna predstavitev), predstavitev pred občinstvom (razred, učitelji, starši), evalvacija in refleksija - samoocenjevanje in skupinska refleksija o delovnem procesu; povratne informacije učitelja in sošolcev. Vzorčne teme za razvoj projektov na področju turizma:

- Trajnostne prakse za zmanjšanje ogljičnega odtisa turističnega območja (hotel, zdravilišče, križarjenje)
 - Razvoj okolju prijazne turistične poti v naravnem parku.
 - Analiza vpliva turizma na biotsko raznovrstnost na zavarovanih območjih.
 - Oblikovanje strategije razvoja ekoturizma v majhni občini.
- **Vrstniško poučevanje in izmenjava znanja:** Dodelite študentom, da raziskujejo specifične trajnostne teme in predstavijo svoje ugotovitve svojim vrstnikom, spodbujajo razpravo in globlje razumevanje z aktivnim sodelovanjem.
 - **Hackathon ali inovacijski izziv:** gostijo časovno omejen dogodek (npr. 1 dan), kjer multidisciplinarne ekipe ustvarijo digitalne ali storitvene rešitve za trajnostni turizem (aplikacije za upravljanje množic, načrtovanje zelenih poti itd.) z zagotavljanjem mentorjev, podatkovnih nizov in možnih primerov uporabe. Ekipe morajo nato predstaviti svoje rešitve odboru za povratne informacije in morebitno podporo. Spodbuja lahko hitro reševanje problemov in sodelovalno ustvarjalnost.
 - **Analiza študije primera:** najprej izberite podrobne študije primerov trajnostnih ali netrajnostnih turističnih destinacij (npr. vplivi križarjenja v Benetkah), nato navedite podatke (število obiskovalcev, okoljski odtis, gospodarski rezultati) in prosite udeležence, naj analizirajo izzive, omejitve in dejavnike uspeha. Nato v skupinah razpravljajo o tem, kako lahko lekcije iz primera prenesejo v nove kontekste
 - **Brainstorming:** ustvarjanje številnih idej ali rešitev za določen problem ali vprašanje. Na začetku poudarja kvantiteto pred kakovostjo, s ciljem spodbujanja ustvarjalnosti in inovativnosti. Brainstorming je zelo učinkovita tehnika poučevanja v gostinstvu in turizmu, saj spodbuja ustvarjalnost, sodelovanje in kritično razmišljanje - veščine, ki so bistvenega pomena v teh dinamičnih panogah. Brainstorming se lahko uporablja v scenarijih reševanja problemov, inovativnih idejah, strategijah blagovne znamke, kriznem upravljanju in team buildingu. Je vsestransko in vplivno učno orodje, saj ne le razvija ustvarjalne in analitične sposobnosti študentov, temveč jih tudi pripravlja na sodelovalno in hitro naravo industrije.

- **Problemsko učenje:** učenci lahko gradijo kritično znanje in spretnosti z ustvarjanjem problemov, ki obravnavajo vprašanja v resničnem svetu. Številni vzgojitelji so opazili naslednje štiri glavne prednosti, povezane s to metodologijo: (a) izboljšanje sposobnosti ustvarjalnega in kritičnega mišljenja. (b) povečana sposobnost reševanja problemov in (c) povečana motivacija učencev (Lim et al, 2024).
- **Skupni projekti:** dodelite skupinske projekte, kjer morajo učenci sodelovati pri razvoju načrtov trajnostnega turizma za lokalno območje. To spodbuja timsko delo, raziskovanje in praktično uporabo teoretičnega znanja.
- **Izkušnje navidezne resničnosti:** uporabite tehnologijo VR, da študente popeljete na virtualne ogledke različnih turističnih destinacij po vsem svetu. Ta poglobljena izkušnja pomaga študentom razumeti različne turistične prakse in izzive, ne da bi zapustili učilnico.
- **Simulacijsko učenje o trajnostnem turizmu:** Predlagajte interaktivno učenje na podlagi simulacije prek interaktivne platforme, kjer se učenci ukvarjajo s situacijami iz resničnega sveta, ki jih je treba razlagati. Cilji so razumeti vpliv turizma na lokalna gospodarstva in ekosisteme ter analizirati politike in gospodarske strategije za trajnostni turizem. Vloga učitelja je osredotočena na vodenje dejavnosti s predlaganjem glavnih vprašanj, študenti pa morajo upravljati odločitve o naložbah v zeleno gospodarstvo in razvoj turizma v destinaciji. Med sejo učitelj spodbuja kritične razprave, spodbuja učence, da analizirajo resnične situacije in na podlagi svojih prispevkov na novo opredelijo odločitve. Z vključevanjem formativnega ocenjevanja, ki temelji na skupinski razpravi in interpretaciji podatkov, lahko učitelj zagotovi doseganje učnih ciljev.
- **Igra: "Izziv Ecoquest":** Uporabite platformo za igrifikacijo za ustvarjanje dinamične igre, ki temelji na scenarijih, z vprašanji o trajnostnih načelih, okoljskih politikah in etičnih turističnih praksah. Igra sledi tekmovalni obliki, ki spodbuja kritično razmišljanje, aktivno sodelovanje in sodelovalno učenje med učenci. Igro "Challenge Ecoquest" lahko predlagamo kot tekmovalno obliko, ki spodbuja učence k sodelovanju posamezno ali v skupinah. Učitelji vodijo igro in tekmovanje ter lahko predlagajo naknadna vprašanja za razpravo o določenih zadevah o določenih temah. Ta strategija poučevanja spreminja tradicionalno učenje v poglobljeno izobraževalno izkušnjo, zaradi česar je kompleksno okolje in turizem o trajnostnih temah bolj dostopen in privlačen za študente.
- **Lego® Serious Play®:** je metodologija za spodbujanje ustvarjalnosti in aktivnega sodelovanja pri reševanju izzivov, specifična tema, povezana s trajnostnim turizmom ali digitalizacijo. S skupinsko dinamiko bodo udeleženci sodelovali pri ustvarjanju inovativnih strategij in rešitev s simulacijo z Lego kosi. Ta metodologija omogoča igriv in vizualni pristop k kompleksnim situacijam ter ustvarja okolje skupnega razmišljanja, ki krepi zavezanost in kohezijo med člani skupine.

- **Skupni moduli in interdisciplinarne delavnice** (*spodbujanje multidisciplinarnega sodelovanja v izobraževanju turizma*). Za reševanje kompleksnih in razvijajočih se izzivov v turističnem sektorju predlagamo razvoj skupnih modulov **in interdisciplinarnih delavnic** v sodelovanju z drugimi fakultetami, kot so **inženirstvo, družboslovje, okoljske študije in ekonomija**. Namen teh modulov je študentom opremiti različne perspektive in spretnosti reševanja problemov z vključevanjem znanja iz več disciplin.

Cilji:

- Izboljšati razumevanje turizma študentov kot večplastnega sistema, na katerega vplivajo tehnologija, družba, okolje in gospodarstvo.
- Spodbujati kritično razmišljanje in inovacije z izpostavljenostjo različnim akademskim pristopom.
- Spodbujajte timsko delo in komunikacijo med disciplinami, ki odražajo resnične scenarije.

Primeri potencialnih skupnih modulov:

- **Trajnostna turistična infrastruktura** (z inženiringom): poudarek na okolju prijaznem oblikovanju, prometnih sistemih in pametnih tehnologijah v turizmu.
- **Družba, kultura in turizem** (z družboslovjem): raziščite družbeno-kulturni vpliv turizma in sodelovanja skupnosti.
- **Vpliv na okolje in odpornost na podnebne spremembe v turizmu** (z okoljskimi študijami): ocenite strategije prilagajanja podnebnim spremembam in zelene prakse.
- **Turistična ekonomija in politika** (z ekonomijo): analizirajte ekonomske modele, politične okvire in finančno vzdržnost.

Struktura:

- Sooblikovala in sopoučevala fakulteta sodelujočih oddelkov.
- Vključite študije primerov, skupinske projekte in gostujoča predavanja strokovnjakov iz industrije.
- Izvajajo se kot izbirni predmeti ali so vključeni v osnovni učni načrt, odvisno od institucionalnega okvira.

Pričakovani rezultati:

- Diplomanti s celostnim razumevanjem turizma na sistemski ravni.
- Močnejša akademska omrežja in potencial za interdisciplinarne raziskave in inovacije.
- Boljša usklajenost s cilji trajnostnega razvoja in prihodnjimi potrebami trga dela.
- **Živi laboratoriji: Trajnost sodelovanja v akciji:** Vzpostavite partnerstva "Living Lab" z lokalnimi turističnimi destinacijami, da ustvarite poglobljena učna okolja v resničnem svetu. V teh laboratorijih študenti aktivno sooblikujejo, izvajajo in ocenjujejo trajnostne pobude v sodelovanju z zainteresiranimi stranmi destinacije (npr. Lokalne vlade, turistična podjetja, nevladne organizacije). Ključni elementi vključujejo: **Soustvarjanje** (kjer učenci sodelujejo z lokalnimi partnerji, da prepoznajo izzive trajnosti in predlagajo inovativne rešitve). **Izvajanje:** (ideje se

preizkušajo in uporabljajo v resničnih okoljih, teorija pa se spreminja v prakso). **Merjenje učinka:** (študenti spremljajo in ocenjujejo okoljske, socialne in gospodarske rezultate svojih intervencij z uporabo orodij, kot so revizije trajnosti, povratne informacije obiskovalcev in analiza ogljičnega odtisa). **Refleksija in poročanje:** (rezultati se delijo z zainteresiranimi stranmi s predstavitvami, poročili in dogodki v skupnosti, kar spodbuja odgovornost in nenehno izboljševanje).

Ti živi laboratoriji študentom omogočajo, da razvijejo kritično razmišljanje, sodelovanje in vodstvene sposobnosti, hkrati pa oprijemljivo prispevajo k lokalnim trajnostnim ciljem.

4.1.1.1.2. Terensko delo in ekskurzije

Trajnostni turizem, ki si prizadeva uravnotežiti gospodarsko rast z varstvom okolja in socialno pravičnostjo, je postal osrednji poudarek v izobraževanju o turizmu. Vendar pa kompleksnost konceptov trajnosti pogosto izziva sposobnost učencev, da jih v celoti dojamejo in uporabijo v resničnih kontekstih. Empirične raziskave igrajo ključno vlogo pri premoščanju te vrzeli z raziskovanjem, kako lahko izkustvene učne metode - kot so terensko delo, projektno učenje in sodelovanje v skupnosti - izboljšajo razumevanje in izvajanje trajnostnih turističnih praks študentov.

Študije so pokazale, da ko študenti aktivno sodelujejo v trajnostnih pobudah - kot so projekti ekološkega certificiranja, sodelovanje z lokalnimi ponudniki turizma ali ocene vplivov na okolje - bolj verjetno internalizirajo teoretična načela. Te praktične izkušnje ne le poglobljajo njihovo konceptualno razumevanje, temveč tudi razvijajo njihovo kritično razmišljanje in spretnosti reševanja problemov, kar jih pripravlja na odgovorno odločanje v prihodnji karieri. Empirični dokazi tako podpirajo vključevanje trajnostnih praks v izobraževalna okolja kot način za preoblikovanje teoretičnega učenja v praktične, trajne kompetence.

Pregled empiričnih raziskav

Raziskave o trajnostnih praksah v turizmu igrajo ključno vlogo pri premoščanju vrzeli med teorijo in prakso ter pomagajo oblikovalcem politik, podjetjem in skupnostim učinkovito izvajati trajnostna načela. Spodaj so ključna področja, kjer empirične študije prispevajo k razumevanju in izvajanju konceptov trajnostnega turizma:

1. Vedenje potrošnikov in povpraševanje po trajnostnem turizmu

Empirične študije analizirajo želje turistov, pripravljenost plačati za trajnostne možnosti in vedenjske namene za okolju prijazno potovanje. Nekatere pomembne lekcije, ki izhajajo iz raziskav, so naslednje:

- Prookoljski ukrepi več podjetij ne izboljšajo bistveno varstva okolja potrošnikov, kot je zmanjšana poraba električne energije, kar kaže, da lahko intervencije v turizmu zahtevajo uporabo bolj oprijemljivih koristi za spremembo vedenja (Dolnicar et al., 2017).

- Empirične raziskave kažejo, da je okolju prijazno vedenje odvisno od kognitivnih in socialno-demografskih dejavnikov, kot so »samoidentiteta, družbene norme, občutek krivde in organizirano okoljevarstvo« (Juvan & Dolnicar, 2017). Certifikati (npr. Znaki za okolje) kažejo obrobno, če sploh kakšno okolju prijazno pozitivno vedenje (npr. Karlsson in Dolnicar, 2016).

2. Poslovne strategije za trajnostni turizem

Empirične študije ocenjujejo tudi vlogo trajnostnih poslovnih modelov v turističnih podjetjih, vključno s hoteli, letalskimi prevozniki in organizatorji potovanj. Nekatere pomembne ugotovitve so naslednje:

- V širšem spektru gospodarstva in industrij obstajajo mešani dokazi o vplivu trajnostnih praks na finančno uspešnost. Vendar pa večina dela kaže na splošno pozitiven vpliv trajnostnih praks na finančno uspešnost (Gillan et al. 2021).
- Tan et al., (2017) preučuje vpliv okoljske uspešnosti (EP) na finančno uspešnost (FP) v industriji potovanj in turizma (TT), s poudarkom na zmanjšanju emisij, zmanjšanju virov in inovacijah izdelkov. Ugotovitve razkrivajo, da medtem ko skupni EP pozitivno vpliva na FP v hotelski industriji, se njegov vpliv razlikuje glede na sektor. Zmanjšanje virov izboljšuje FP v hotelih, vendar negativno vpliva na letalske prevoznike, medtem ko inovacije izdelkov koristijo restavracijam. Igralniška industrija ne kaže pomembnega odnosa. Poleg tega študija poudarja, da lahko podjetja z večjim finančnim neizkoriščenim potencialom bolje izkoristijo naložbe EP za izboljšanje FP, pri čemer neizkoriščeni viri povečujejo prednosti inovacij izdelkov v igralnicah, zmanjšanja virov v hotelih in zmanjšanja emisij v letalskih prevoznikih in restavracijah.

Zgornji rezultati kažejo, da bi morali upravljavci prilagoditi okoljske strategije svoji specifični panogi, oblikovalci politik bi morali spodbujati trajnostne prakse, vlagatelji pa bi morali pri ocenjevanju podjetij upoštevati EP skupaj s finančnim neizkoriščenim potencialom.

3. Sodelovanje skupnosti in socialno-ekonomski vpliv

Empirične raziskave poudarjajo, kako udeležba lokalnih skupnosti vpliva na uspeh pobud za trajnostni turizem. Selektivno delo na tem področju je pregledano spodaj.

- Saayman in Giampiccoli (2016) kritično preučujeta turizem v skupnosti (CBT) in turizem za revne (PPT), pri čemer poudarjata njihove različne učinke na zmanjšanje revščine in razvoj skupnosti. Medtem ko CBT daje prednost lokalnemu nadzoru, opolnomočenju in prerazporeditveni pravičnosti, PPT deluje v glavnih turističnih okvirih in vključuje revne v obstoječe tržne sisteme, ne da bi izpodbijal strukturne neenakosti. Avtorji trdijo, da PPT krepi gospodarsko odvisnost, kar koristi korporacijam bolj kot skupnostim, medtem ko CBT ponuja bolj trajnosten in transformativen pristop. Dokument se zavzema za turistične politike, ki opolnomočajo prikrajsane skupnosti z resničnim lokalnim lastništvom in pravično porazdelitvijo virov, namesto da bi se zanašali na zunanje nadzorovane pobude PPT.

- (2018) preučuje socialno-ekonomski vpliv prekomernega turizma s poudarkom na primeru Benetk. Študija poudarja, kako prekomerno število obiskovalcev ogroža ekološko, gospodarsko in kulturno trajnost mesta. Namesto radikalnih turističnih izhodnih rešitev, ki jih predlagajo nekateri protituristični aktivisti, dokument zagovarja skupne javno-zasebne strategije, kot so omejevanje dostopa, obdavčitev in spodbujanje odgovornega turističnega vedenja.

4. Vpliv turizma na okolje

Empirične študije uporabljajo kvantitativne in kvalitativne metode za merjenje ekološkega odtisa turizma.

Nekateri rezultati na tem področju vključujejo naslednje:

Gössling in Peeters (2015) ocenjujejo globalno porabo virov v turizmu od leta 1900 do ocen do leta 2050, pri čemer se osredotočajo na porabo energije, vode, zemlje in hrane poleg emisij CO₂. Ugotovitve kažejo, da naj bi se svetovno povpraševanje po energiji, poraba vode, raba zemljišč in potrebe po hrani do leta 2050 več kot podvojili, kljub prizadevanjem za izboljšanje trajnosti. Študija opozarja, da so trenutni trendi rasti turizma netrajnostni, pri čemer poudarja potrebo po nujnih političnih ukrepih, tehnoloških inovacijah in globalnem sodelovanju za ublažitev vpliva na okolje.

Jin in Gao (2025) pregled literature razkriva, da ima turizem dvojni vpliv na biotsko raznovrstnost - čeprav lahko povzroči motnje prosto živečih živali, uničevanje habitatov in nezakonite dejavnosti, zagotavlja tudi finančne spodbude za ohranjanje, spodbuja ozaveščenost in spodbuja trajnostno upravljanje z okoljem. Učinkoviti ukrepi politike, odgovorne turistične prakse in močno uveljavljanje okoljskih predpisov so ključnega pomena za zmanjšanje negativnega vpliva turizma na biotsko raznovrstnost ob hkratnem povečanju njegovega ohranitvenega potenciala.

5. Politika in upravljanje v trajnostnem turizmu

Raziskave ocenjujejo tudi učinkovitost različnih modelov upravljanja pri spodbujanju trajnosti. Na primer, dokument Bramwell in Lane (2011) raziskuje upravljanje turizma in trajnosti, pri čemer poudarja pomen prilagojenih, učinkovitih okvirov upravljanja za zagotavljanje trajnostnega razvoja turizma. Poziva k strategijam, ki vključujejo več deležnikov, vključno z vladami, podjetji in lokalnimi skupnostmi. Če povzamemo, javno-zasebna partnerstva vodijo k učinkovitejšim politikam trajnostnega turizma.

Predstavljamo primere, ki temeljijo na empiričnih raziskavah trajnostnih praks, ki študentom omogočajo boljše razumevanje in izvajanje teoretičnih konceptov trajnostnega turizma.

- **Obiski turističnih lokacij:** Študente odpeljite na izlete v hotele, muzeje, potovalne agencije ali turistične znamenitosti, kjer lahko iz prve roke vidijo, kako delujejo turistične dejavnosti. To jim pomaga povezati teoretično znanje iz učilnice s praktičnimi aplikacijami.
- **Udeležite se turističnih konferenc in dogodkov:** Spodbujajte učitelje / študente, da se udeležijo dogodkov v turistični industriji, kot so potovalne razstave, gostinske konference ali delavnice. To jim omogoča dostop do strokovnjakov v industriji, trendov in priložnosti.
- **Presoja vplivov na okolje in turistične raziskave v skupnosti:** Študenti izvajajo **ocene trajnosti** turističnih destinacij, nastanitev ali naravnih parkov na kraju samem. Analizirajo dejavnike, kot so **ravnanje z odpadki, poraba vode in energije, prizadevanja za ohranjanje biotske raznovrstnosti in vključenost skupnosti v turistične dejavnosti**. Ta praktična raziskava pomaga študentom oceniti dejanski vpliv turizma na okolje in lokalne skupnosti ter raziskovati trajnostne rešitve.
- **Participativne akcijske raziskave z lokalnimi podjetji in nevladnimi organizacijami:** Študenti sodelujejo v skupnih raziskavah s **hoteli, organizatorji potovanj, lokalnimi oblastmi ali nevladnimi organizacijami (NVO)** za analizo in izboljšanje trajnostnih turističnih praks. Ta metoda spodbuja **neposredno interakcijo z deležniki v industriji**, spodbuja kritično razmišljanje in uporabno učenje.
- **Inovacijski tabor:** Organizacija ustvarjalnega dogodka, kjer učenci preučujejo in načrtujejo inovativne trajnostne prakse za vključevanje obrtniške proizvodnje in tradicionalnih storitev v turizem. Glavna tema: Priložnosti in izzivi turizma na podeželju. Problem: Kako izkoristiti lokalne obrti in tradicionalne storitve v regiji za trajnostni in inovativni turizem? Aktivnosti: Udeleženci se bodo ukvarjali z različnimi vidiki turizma: od trženja do infrastrukture in trajnostnega razvoja.
Opazovanje ekoloških praks v kmečkem in kulinarčni turizmu: Organizacija obiskov kmečkih tržnic. Degustacije in delavnice s tradicionalnimi živili (npr. sir, vino, kruh). **Kvantitativne in kvalitativne terenske študije o učinkovitosti okoljskih praks v turizmu:** Učenci uporabljajo ankete, opazovanja, raziskave in analize za merjenje vpliva trajnostnih praks na turistične destinacije; izračunati ogljični odtis turistov z anketami in analizo prevoznih sredstev, ki jih uporabljajo obiskovalci; Ekonomska evalvacija ekoturizma - analiza stroškov in prihodkov trajnostnih pobud v primerjavi s tradicionalnim turizmom. Navedite konkretne podatke, ki jih je mogoče uporabiti za optimizacijopolitik.
- **Revizije in ocene trajnosti:** Vključite študente v izvajanje ocen vplivov na okolje na turističnih lokacijah, ocenjevanje ogljičnih odtisov, sistemov ravnanja z odpadki in ukrepov za energetske učinkovitost. Ta praktični pristop jim omogoča uporabo trajnostnih konceptov v resničnih okoljih.
- **Zgodbe o uspehu turizma v skupnosti:** Študije primerov o tem, kako lokalne skupnosti koristijo pobudam za trajnostni turizem, vključno z ustvarjanjem delovnih mest, ohranjanjem kulture in razvojem infrastrukture.

- a) **Trajnostna nastanitev:** Študente popeljite na ogled v zakulisje trajnostnega hotela, hostla ali B&B. Osredotočite se na to, kako ponudniki nastanitev izvajajo okolju prijazne prakse (energetska učinkovitost, zmanjšanje odpadkov, varčevanje z vodo) in izboljšajo lokalne izkušnje za goste. Študente lahko ozavešči, da imajo lahko majhne operativne spremembe velike okoljske in gospodarske koristi, ter spodbuja kritično razmišljanje o potrošniških izbilih in industrijskih standardih.
- b) **Terensko delo za ohranjanje kulturne dediščine:** Uskladite potovanje na območje kulturne dediščine, ki je pod pritiskom turizma (npr. srednjeveški grad, cerkev na seznamu UNESCO ali arheološko območje). Študenti iz prve roke pridobijo znanje o izzivih ohranjanja dediščine. Učenci uporabljajo strukturirane kontrolne sezname in se pogovarjajo s skrbniki mest ali lokalnimi strokovnjaki za dediščino, nato pa se vrnejo v učilnice in pripravijo predloge skupin, ki predlagajo povezave z najboljšimi praksami.
- **Pripravišтво in mobilnost:** V kontekstu trajnostnega turizma pripravništvo študentom ponuja edinstveno priložnost, da premostijo vrzel med teoretičnim znanjem in praktično uporabo. Trajnostne prakse med pripravništvom lahko ponudijo dragocen vpogled v to, kako se teoretični koncepti razumejo, izvajajo in izpopolnjujejo v resničnih okoljih. Pripravništvo študentom omogoča uporabo teoretičnih okvirov (npr. Načela trojnega dna, krožnega gospodarstva ali ekoturizma) v resničnem gostinstvu in turizmu. Zagotavlja dragoceno platformo za empirične raziskave o trajnostnih praksah v turizmu in gostinstvu, študenti pa lahko ustvarijo uporabne vpoglede, ki izboljšujejo njihovo učenje in razumevanje trajnosti v industriji.
- **Učenje na podlagi projektov:** Študenti lahko gradijo kritično znanje in spretnosti z ustvarjanjem projektov, ki obravnavajo vprašanja v resničnem svetu. Sposobnost študentov, da ohranijo znanje in njihova priložnost za pridobitev kompleksnih talentov, kot so kritično razmišljanje, komunikacija, timsko delo ali reševanje problemov, se bistveno povečata, ko začnemo s konkretnim izzivom v nasprotju s konvencionalnim teoretičnim in abstraktnim modelom. Zaradi te dinamike inovacije v razredu ne temeljijo le na spretnostih učencev za reševanje problemov, temveč tudi na njihovi sposobnosti ustvarjanja novih neznank, ki jih morajo rešiti med učnim procesom. Poskuša prisiliti učence, da se prilagodijo tečaju in ne obratno. (Esteves et al, 2019).

4.1.1.1.3. Praktični projekti

V okviru akademskih raziskovalnih projektov študenti delajo v skupinah, da razvijejo akademski članek na določeno temo, povezano s trajnostjo ali digitalizacijo. Učni cilj je oblikovati in izvesti raziskovalni projekt, osredotočen na trajnostni turizem ali digitalizacijo v turizmu, ki bo dosegel vrhunec v znanstvenem članku in predstavitvi na konferenci. Študenti bodo pri razvoju tega projekta razvili različne veščine. Najprej morajo razviti teoretični okvir, tako da bodo obravnavali teme, kot so: iskanje

ustreznih akademskih virov informacij, prepoznavanje različnih vrst znanstvenih dokumentov, uporaba različnih strategij iskanja z uporabo Booleovih operaterjev, kritika v času branja znanstvenih člankov o trajnosti, digitalizaciji in turizmu ter izbira informacij, ki so primerne za pristop njihovega raziskovanja. Po oblikovanju teoretičnega okvira bodo morali oblikovati metodologijo za zbiranje podatkov. To bo pomenilo opredelitev kvantitativnih in/ali kvalitativnih metod, izbiro tehnik zbiranja podatkov in specifičnih raziskovalnih spremenljivk, določitev populacije in vzorca ter uporabo postopkov analize podatkov. V tem smislu morajo študenti imeti osnove statistike za analizo kvantitativnih podatkov in tematsko analizo za analizo kvalitativnih podatkov. Študenti bodo morali biti sposobni tudi interpretirati rezultate in napisati zaključke, ki navajajo odgovor na raziskovalne cilje, omejitve študije, prihodnje smeri raziskav in praktične posledice za industrijo. Prav tako morajo napisati razpravo, pri čemer svoje rezultate primerjajo z drugimi prejšnjimi akademskimi študijami. Ker je treba raziskavo napisati v obliki akademskega članka, bodo morali študenti identificirati eno pravo akademsko revijo, ki je usklajena z njihovo raziskovalno temo, in prilagoditi svoje delo, da bo ustrezalo njenim zahtevam. Na koncu projekta bo organizirana simulirana zaključna konferenca, na kateri bo vsaka skupina študentov predstavila svoje raziskave v obliki posterja. To bo pomenilo, da študenti zagotovijo, da vsebina in komunikacijski slog sledita standardom akademske konference. Vendar pa bodo lahko ustvarjalni pri vizualni predstavitvi informacij. Preostali študenti bodo pozvani, da za vsako predstavitev pripravijo eno vprašanje, da bi lahko rešili akademske dvome pred občinstvom.

- **Raziskovalni projekti:** Študenti naj raziščejo turistične trende, kot so ekoturizem, strategije digitalnega trženja ali vpliv turizma na lokalne skupnosti, in nato predstavijo svoje ugotovitve lokalnim turističnim operaterjem.
- **Podatkovno vodene rešitve:** Študenti se naučijo zbirati, analizirati in interpretirati podatke, da bi prepoznali temeljne vzroke trajnostnih izzivov in izmerili vpliv potencialnih rešitev.
- **Razvoj poslovnega modela trajnostnega turizma:** Študenti delajo v skupinah, da oblikujejo in predlagajo trajnostno turistično podjetje, kot je okolju prijazen hotel, odgovorna potovalna agencija ali trajnostni turistični paket. Upoštevati morajo vpliv na okolje, družbeno odgovornost, finančno sposobnost in inovativne prakse.
- **Vključevanje skupnosti in pobude za trajnostni turizem:** Študenti sodelujejo z lokalnimi skupnostmi, oblikovalci politik ali turističnimi podjetji pri oblikovanju in izvajanju pobude za trajnostni turizem v majhnem obsegu, ki koristi okolju in lokalnemu prebivalstvu.
- **Projekti z uporabo digitalnih orodij pri trženju in oglaševanju ekoturističnih območij:** Razvoj spletne strani za boljše obveščanje strank o zdraviliških hotelih in termalnih vrelcih v južni Bolgariji.
- **Inovacijski projekti kot alternativa množičnemu turizmu. Pristne izkušnje v Plovdivu:** Vključite učence v projekte, katerih cilj je ustvariti in promovirati koncept počasnega turizma v Plovdivu s

ponudbo pristnih in prilagojenih izkušenj, ki turiste potopijo v lokalno kulturo, obrtno tradicijo in gastronomijo. Cilj projekta je ponuditi alternativne rešitve za izgradnjo trajnostnega turizma v Plovdivu, ki se osredotoča na ohranjanje kulturne in zgodovinske dediščine ter naravnih virov, hkrati pa turistom ponuja edinstvena in pristna doživetja. Učenci se lahko ukvarjajo z različnimi vidiki teme - organizirajo obrtne delavnice, vinske in gurmanske ture, kmetijske kmečke turistične izkušnje, ustvarjajo sprehajalne in kolesarske poti, ustvarjajo informacijska gradiva za projekt - vodnik/digitalna aplikacija za vsa počasna doživetja. Projekti se lahko predstavijo partnerskim organizacijam - Pokrajinskemu etnografskemu muzeju - za organizacijo obrtnih delavnic; lokalne vinske kleti, kot sta Villa Yustina in Zlaten Rozhen; ekološke kmetije okoli Plovdiva, organizatorji potovanj, specializirani za alternativni in vinski turizem.

- **Poslovni načrti trajnostnega turizma:** Študenti razvijejo podrobne poslovne načrte za trajnostne turistične podvige, ki vključujejo okolju prijazne prakse, strategije sodelovanja skupnosti in ocene finančne sposobnosti preživetja.
- **Okoljsko certificiranje in priporočila za politiko:** Dodelite študentom, da ocenijo obstoječe programe ekološkega certificiranja ali turistične politike in predlagajo izboljšave za uskladitev z najboljšimi praksami na področju trajnosti.
- **Analiza razpoloženja v družabnih medijih:** Naj študenti raziščejo, kako lahko javno dojemanje turistične izkušnje destinacije informira o trajnostnih praksah in politikah. To lahko storite s temi koraki dejavnosti: Izbira platforme, zbiranje podatkov, analiza in vpogled. Ta dejavnost povezuje digitalno pismenost s turističnimi raziskavami in razkriva, kako lahko spletne povratne informacije oblikujejo dojemanje in spodbujajo trajnostne rešitve.
- **Raziskava o trajnosti lokalnih podjetij:** Spodbujajte raziskovalne spretnosti študentov z raziskovanjem, kako lokalna turistična podjetja (hoteli, restavracije, organizatorji potovanj) sprejemajo (ali ne sprejemajo) trajnostnih praks po teh korakih: Oblikovanje vprašalnika, zbiranje podatkov, analiza in rešitve. Spodbuja lahko neposredno sodelovanje z deležniki in izboljša komunikacijske veščine.
- **Interdisciplinarni projekti:** Interdisciplinarno delo je namenjeno vključevanju več kurikulumskih enot predmeta, njegov glavni cilj pa je spodbujanje študentskega podjetništva in pridobivanje teoretičnih/praktičnih veščin, povezanih s področjem predmeta. Projekt združuje prispevke iz različnih kurikularnih enot, tako da lahko študent uporabi vse znanje, pridobljeno v učilnici, in ustvari inovativen in izvedljiv projekt. Kar zadeva izzive trajnostnega turizma, so interdisciplinarni projekti močno orodje za razvoj konkretnih strategij in rešitev z izkoriščanjem prednosti več disciplin ter obravnavanjem okoljskih, socialnih, ekonomskih in kulturnih razsežnosti trajnosti na celosten in inovativen način. Primeri, kot so okolju prijazen razvoj letovišč, trajnostni prometni sistemi, ravnanje z odpadki na obalnih območjih in ohranjanje kulturne dediščine, kažejo

transformativni potencial interdisciplinarnega sodelovanja pri ustvarjanju bolj trajnostne turistične industrije.

- **Podjetniški projekti:** V kontekstu trajnostnega turizma in gostinstva se študentom predlaga, da razvijejo predlog projekta za ustvarjanje novega koncepta poslovanja na področju turizma (gostinstvo, restavracija ali turistične dejavnosti), kjer je trajnost predpostavka. Ta predlog je pripravljen v resničnem kontekstu, z dejansko napovedjo naložb, operativnih stroškov, prihodkov in dobička. Da bi zagotovili predpostavko trajnosti, so bile opredeljene nekatere temeljne smernice, in sicer odstotek naložb v informacijske tehnologije in sisteme ter v zelene prakse. Poleg tega je potreben inovativen in raznolik predlog. Predlog je predstavljen in zagovarjan pred žirijo, sestavljeno iz podjetnikov in vlagateljev, v obliki rezervoarja za morske pse, ki ocenijo ustreznost in zmogljivost izvajanja projekta ter simulirajo naložbo, ki bi jo bili pripravljeni vložiti vanj.
- **Projekti, ki temeljijo na skupnosti ali podjetjih:** Vključite študente v razvoj pobud, ki vključujejo sodelovanje z lokalnimi skupnostmi ali podjetji za spodbujanje trajnostnih turističnih praks. To lahko vključuje ustvarjanje turističnih strategij, ki temeljijo na skupnosti, da bi poudarili lokalno kulturo, tradicijo in trajnostne prakse. Enak pristop lahko uporabljajo študenti v turistični industriji (npr. Hoteli) za spodbujanje in izvajanje svojih politik potrošniške in družbene odgovornosti (CSR).
- **Delavnice za razvoj politike:** Študenti naj sodelujejo na delavnicah, kjer pripravljajo priporočila za trajnostni turizem. Ta priporočila lahko temeljijo na najboljših praksah, študijah primerov in sodelovanju z vladnimi agencijami, nevladnimi organizacijami in deležniki v industriji. Študenti lahko nato predstavijo svoje predlagane politike ustreznim organom in se zavzemajo za njihovo sprejetje.

4.1.1.1.4. Digitalna in multimedijska orodja

Sodobne digitalne tehnologije in multimedijske platforme revolucionirajo poučevanje in učenje o trajnostnem turizmu. Interaktivne simulacije in navidezna resničnost lahko študente potopijo v resnične scenarije. Spletne platforme omogočajo globalno sodelovanje in povezujejo učence s skupnostmi, ki se ukvarjajo s trajnostnim turizmom. Multimedijsko pripovedovanje zgodb – videoposnetki, podcasti in infografike – naredi zapletena okoljska vprašanja bolj povezana in privlačna. Mobilne aplikacije in igrificirana učna orodja povečujejo motivacijo in poglobljajo razumevanje z interaktivnimi izkušnjami. Orodja v oblaku omogočajo izmenjavo in analizo podatkov v realnem času, kar spodbuja učenje na podlagi dokazov. Družbeni mediji spodbujajo dialog in izmenjavo trajnostnih praks med kulturami in regijami. Sistemi e-učenja razširjajo dostop do izobraževanja in učencem iz oddaljenih območij omogočajo sodelovanje v programih, osredotočenih na trajnost. Umetna inteligenca lahko prilagodi vsebino in spremlja napredek pri učenju, kar povečuje učinkovitost. Skupaj te inovacije podpirajo bolj vključujoč, privlačen in v prihodnost usmerjen model izobraževanja o trajnostnem turizmu.

- **Orodja za družbene medije:** Turistična podjetja se močno zanašajo na družbene medije za trženje, preglede in sodelovanje s strankami. Študentom ponudite usposabljanje za uporabo platform, kot so Instagram, Facebook in Tik-Tok, za turistično trženje, ustvarjanje vsebin in sodelovanje v skupnosti.
- **Spletna prisotnost:** Študenti naj ustvarijo blog, spletna mesta ali strani v družabnih omrežjih, povezane s turizmom, da bi vadili svoje spretnosti v digitalnem trženju, ustvarjanju vsebin in blagovni znamki, ki so ključnega pomena za sodobno turistično industrijo.
- **Veliki podatki in umetna inteligenca za analizo trajnostnega turizma:** Seznanite študente z orodji za analizo podatkov in platformami, ki jih poganja umetna inteligenca, ki pomagajo oceniti turistične trende, vpliv na okolje in želje strank. Z analizo podatkovnih nizov iz resničnega sveta lahko študenti razvijejo trajnostne turistične strategije, optimizirajo turistične tokove in napovedujejo prihodnje trende v odgovornem turizmu.
- **Virtualna resničnost (VR) in razširjena resničnost (AR) za poglobljeno učenje:** tehnologije VR in AR ponujajo priložnosti za izkustveno učenje, ki študentom omogočajo raziskovanje destinacij, območij dediščine in ohranitvenih območij brez fizičnega potovanja. Ta orodja povečujejo angažiranost, poglobljajo razumevanje izzivov trajnosti in podpirajo izobraževanje o turizmu na daljavo.
- **Igrifikacija in interaktivne platforme za e-učenje:** Tehnike igrifikacije, kot so resne igre, kvizi in simulacije, naredijo izobraževanje o trajnostnem turizmu bolj privlačno in učinkovito. Platforme, kot so Kahoot!, EdApp ali Minecraft: Education Edition, omogočajo študentom, da svoje znanje uporabijo v simuliranem okolju brez tveganja. Razviti in vključiti simulacijske igre, povezane s turizmom, ali interaktivne platforme za e-učenje, kjer se lahko učenci vključijo v scenarije odločanja v resničnem svetu. Ta orodja lahko študentom pomagajo analizirati študije primerov o trajnostnem turizmu, upravljati virtualna ekološka letovišča ali se spopasti z izzivi, povezanimi s prekomernim turizmom in prizadevanji za ohranjanje. Igrifikacija je več študij, ki kažejo, da je igrifikacija zelo zanimivo orodje za ustvarjanje novih izkušenj in izboljšanje obiskov, zaradi česar je destinacija privlačnejša in interaktivnejša za obiskovalce, ki se pojavlja kot diferencirajoči element destinacije in lahko zmanjša sezonskost. Poleg tega lahko uporaba orodij za igrifikacijo v učnih procesih koristi tako samemu procesu, saj motivira učence za proces poučevanja in učenja ter jim pokaže, kako uporabljati igre in igrifikacijo za razvoj turističnih izdelkov in storitev (Feifei et al, 2017).
- **Simulacija resničnih turističnih poti:** Z VR lahko učenci "obiščejo" ekološke poti, naravne rezervate ali kulturne znamenitosti, ne da bi zapustili učno okolje. Lahko vadijo predstavitev informacij o biotski raznovrstnosti, trajnostnih praksah in kulturni dediščini.

- **Virtualna in razširjena resničnost:** Virtualna in razširjena resničnost se lahko uporablja v izobraževalnem kontekstu, da bi učni proces postal privlačnejši in bližje kontekstom resničnosti. Orodja za virtualno resničnost se lahko uporabijo za to, da učencem omogočijo, da se pojavijo v kontekstu izvajanja trajnostnih praks, v resničnem kontekstu, ne da bi zapustili učilnico, na primer da vidijo resnične primere v hotelih ali muzejih, ki imajo svoje prostore in projekte na voljo virtualno, ali z uporabo simulacijskih orodij, kjer lahko sami sprejemajo odločitve in vide virtualni vpliv in rezultate (Pestek & Sarvan, 2021).

Aplikacije za razširjeno resničnost se lahko uporabijo za prikaz uvajanja, na primer, zelenih praks, določenega orodja ali predmeta ali preoblikovanja vseh prostorov/prostorov in kako bi to lahko koristilo vsem okoljem, na primer v hotelu ali restavraciji.

Poleg tega virtualna orodja študentom omogočajo, da jih uporabljajo v svojem poklicu za opravljanje svojih nalog in podporo pri odločanju.

- **Poglobljena orodja AR / VR za ekoturizem in izobraževanje:** Z uporabo aplikacij AR na mobilnih napravah ali pametnih očalih lahko učenci dobijo interaktivne informacije. Na primer: **Flora & Favna AR Guides** (mobilne aplikacije AR zagotavljajo interaktivne informacije o rastlinah in živalih v realnem času tako, da jih skenirajo v naravnih okoljih), **AR Learning Simulations** (učenci se ukvarjajo z realističnimi scenariji za izgradnjo veščin odločanja v avtentičnih okoljih), **aplikacije za turizem** (*Google Expeditions*: virtualno raziskujte ekosisteme in parke. *Išči iNaturalist*: Identificirajte vrste prek AR, da izboljšate znanje turističnih vodnikov. *Wild Immersion*: virtualni ogledi narave, ki temeljijo na VR, za ozaveščenost o ekoturizmu. *Povečanje*: Vizualizirajte zgodovinska in ohranitvena območja na lokaciji. *Usposabljanje za ekoturizem VR*: Simulira okolju prijazne prakse in načrtovanje poti).
- **Geografski informacijski sistemi (GIS):** Kartiranje in analiziranje vplivov turizma na okolje. GIS omogoča študentom, da prepoznajo primerne lokacije za pobude za eko-turizem z analizo rabe zemljišč, zavarovanih območij in infrastrukture. Študenti lahko spremljajo in merijo emisije ogljika iz različnih turističnih dejavnosti z uporabo prostorskih podatkov. GIS študentom pomaga oceniti turistična tveganja, povezana s podnebnimi spremembami, kot so dvig morske gladine, požari ali ekstremni vremenski pojavi.
- **Blockchain za preglednost:** Zagotavljanje etičnih praks v turističnih dobavnih verigah. S tehnologijo veriženja blokov lahko študenti v izobraževanju preučujejo aplikacije v resničnem svetu in razumejo, kako lahko podjetja v turističnem sektorju sprejmejo odgovorne prakse. Na primer, blockchain se lahko uporablja za zagotovitev, da dobavitelji blaga in storitev v turizmu (kot so dobavitelji hrane, ponudniki prevozov in lastniki nastanitve) spoštujejo poštene delovne prakse in okoljsko trajnost.

- **Virtualni interaktivni zemljevidi:** Dejavnosti, v katerih se učenci naučijo ustvarjati interaktivne zemljevide na spletu. Te se lahko uporabijo za izdelavo turističnih poti na teme, povezane z varstvom okolja. Ti zemljevidi, namenjeni turistom ali drugim študentom, se lahko na primer osredotočijo na podnebne spremembe in označijo ključne točke v mestu za razumevanje in boj proti podnebnim spremembam (podnebna zatočišča, zelene cone itd.). Na teh zemljevidih bi lahko bile prikazane tudi pobude za socialno in solidarnostno gospodarstvo ali drugi projekti na področju varstva okolja. Z učenjem uporabe tega interaktivnega orodja za zemljevide lahko učenci mobilizirajo koncepte in razmišljajo o najprimernejši obliki za svoje občinstvo. Ti zemljevidi so interaktivni, saj je cilj, da lahko vsak član javnosti, ko je zemljevid ustvarjen, doda informacije in dokonča zemljevid. Nato lahko postane orodje, odprto za vse. Ti interaktivni zemljevidi so bili na primer uporabljeni v okviru projekta "podnebno potovanje" v Španiji. Uporabljeni so bili za opredelitev ključnih točk v boju proti podnebnim spremembam v mestih, kot so Barcelona, Malaga in Madrid.

Konkreten primer, kako lahko učitelji organizirajo dejavnost z uporabo interaktivnih zemljevidov: Učenci so razdeljeni v skupine, od katerih se vsaka osredotoča na določen vidik trajnostnega turizma (npr. zmanjšanje odpadkov, obnovljivi viri energije, lokalni prehranski sistemi, ohranjanje kulture). Z uporabo platform, kot so Google My Maps, ArcGIS Online ali podobna orodja, se naučijo risati zanimive točke, dodajati večpredstavnostne vsebine (fotografije, videoposnetke, zvočne posnetke) in pisati podrobne opise. Poudarek je na točnosti podatkov in privlačnem pripovedovanju zgodb. Na primer, točka na zemljevidu, ki predstavlja lokalno ekološko kmetijo, lahko vključuje video intervju s kmetom, fotografije njihovih trajnostnih praks in povezave do njihove spletne strani.

4.1.1.1.5. Ogljični odtis, ravnanje z odpadki in sodelovanje skupnosti

Učni cilji se osredotočajo na razvoj spretnosti na trgu dela, kot so analiza ogljičnega odtisa, ravnanje z odpadki in sodelovanje skupnosti, s ciljem študentom zagotoviti celovito razumevanje in praktične kompetence na ključnih področjih trajnostnega razvoja. Z vključevanjem tehničnih, analitičnih in socialnih veščin program pripravlja učence na soočanje z izzivi okoljske odgovornosti in trajnosti v različnih poklicnih kontekstih. Spodaj predstavljamo najpogostejše zapise in primere.

- **Vključite študente v zmanjšanje ogljika:** o turizmu, zelenih programih, programih zelenega prevoza o turizmu, urbanih pobudah.
- **Organizirati tekmovanja za inovacije:** v turistični industriji, osredotočeni na razvoj nizkoogljičnih rešitev, oblikovanje tehnologij za pridobivanje energije iz odpadkov, trajnostne projekte, ki jih poganja skupnost.

- **Razviti trajnostne strategije za turistična podjetja, ki temeljijo na podatkih:** študente opremite z veščinami analize podatkov in ocenjevanja trajnosti, da bodo turističnim podjetjem pomagali izmeriti in zmanjšati njihov ogljični odtis, nastajanje odpadkov in vpliv na okolje.
- **Načrtovanje trajnostnega turizma v skupnosti:** omogočite študentom, da sodelujejo z lokalnimi skupnostmi pri razvoju turističnih pobud, ki podpirajo kulturno dediščino, varujejo okolje in ustvarjajo socialno-ekonomske koristi.
- **Študija primera o strategijah trajnostnega turizma:** zagotovite analizo študije primera, ki študentom omogoča, da se aktivno vključijo v resnične izzive in rešitve trajnosti. Seja se začne z uvodom v metodologijo študije primera, ki zagotavlja kontekstualno analizo določenega primera v resničnem okolju. Študenti so razdeljeni v skupine, vsaki je dodeljena študija primera iz resničnega sveta, vsaka skupina pa preuči postopke odločanja skupaj s svojimi prispevki ter opredeli ključne in kritične vidike. Študenti v majhnih ali skupinskih razpravah razpravljajo o alternativnih rešitvah, ki bi lahko izboljšale turistično destinacijo in predlagale trajnostne strategije.
- **Gostovanje ustvarjalne delavnice "Hrana za spremembe: zmanjšanje odpadkov za skupnost!"**

Cilj: Razviti trajnostne prakse za zmanjšanje živilskih odpadkov s poudarkom na podpori skupnosti. Raziščite priložnosti za izmenjavo in darovanje hrane v korist tistih, ki jo potrebujejo. spodbujati sodelovanje med podjetji, državljani in nevladnimi organizacijami.

Pomembno za to temo:

a) Uvod-razprava: Problem živilskih odpadkov in njegova družbena razsežnost. Predstavitev podatkov o živilskih odpadkih in njihovem družbenem vplivu. Razprava o lokalnih in globalnih pobudah za zmanjšanje odpadkov z dajanjem in deljenjem.

b) Predstavitev dobrih praks: "Banke hrane" – kako delujejo?

Restavracije in supermarketi, ki darujejo presežno hrano. Primeri hladilnikov v skupnosti.

c) Kratka interaktivna naloga: vsak udeleženec mora odgovoriti na vprašanje: Kako lahko prispevam k zmanjšanju živilskih odpadkov?

d) Praktična vaja

Naloga 1: Pot hrane - od proizvodnje do odpadkov - razdelitev udeležencev v skupine po 3-4. Vsaka skupina dobi scenarij (npr. supermarket, restavracija, gospodinjstvo, kmetija). Naloga je ugotoviti, kje v njihovem scenariju nastajajo odpadki in kako jih zmanjšati.

Pričakovane rešitve:

- Darovanje hrane s kratkim rokom uporabnosti.
- Uporaba sadja in zelenjave s slabim videzom.

- Usposabljanje strank in osebja za zmanjšanje odpadkov.
- Predstavitev rezultatov - vsaka skupina predstavi svoje ideje.

Naloga 2: Od presežka do pomoči – oblikovanje socialne pobude. Skupine razvijejo načrt za pobudo, ki povezuje odvečno hrano z ljudmi v stiski. Ključna vprašanja, na katera je treba odgovoriti:

- Kdo je ciljna skupina? (npr. socialno prikrajšane družine, brezdomci, študenti)
- Kako se bo hrana zbirala in razdeljevala?
- Kateri partnerji so potrebni? (npr. restavracije, kmetje, trgovine)
- Kako vključiti skupnost?

Pričakovani rezultati:

- Ustvarjanje konkretnega projekta, ki ga je mogoče izvajati lokalno.
- Razvijanje veščin sodelovanja in socialnega podjetništva.

Predstavitev idej - vsaka skupina predstavi svoj projekt.

e) Zadnji del - končni izziv

Vsak udeleženec izbere eno majhno spremembo, ki jo bo izvedel v svojem vsakdanjem življenju - na primer: začnite deliti hrano z ljudmi v stiski; predlagajo idejo za zmanjšanje živilskih odpadkov v svoji skupnosti, uporabite ostanke hrane na ustvarjalen način.

- **Znanost o okoljskih podatkih:** Študenti se bodo naučili uporabljati orodja in tehnologije podatkovne znanosti (npr. IoT, analitika velikih podatkov) za spremljanje in obvladovanje okoljskih izzivov, kot so onesnaževanje, podnebne spremembe in izčrpavanje virov.
- **Komunikacija in zagovorništvo:** Študenti se bodo učili in pridobivali veščine za sporočanje trajnostnih ciljev in rezultatov različnim občinstvom, spodbujanje javne podpore zelenim pobudam in etičnim poslovnim praksam.
- **Kalkulator ogljičnega odtisa za razredne izlete:** Spodbujajte študente, da količinsko opredelijo vpliv potovanj, povezanih s turizmom, na okolje, ozaveščajo o emisijah ogljika in strategijah za ublažitev. Z uporabo kalkulatorja ogljičnega odtisa (spletna orodja ali formule, ki jih zagotovijo učitelji) za oceno emisij za hipotetično (ali resnično) razredno potovanje, vključno s prevozom, nastanitvijo in dejavnostmi. Ta dejavnost zagotavlja oprijemljivo razumevanje okoljskih stroškov in krepi koncept, da lahko ozaveščene odločitve o potovanju znatno zmanjšajo vplive.
- **Sodelovanje v skupnosti:** Razumeti etična načela turizma, ki temelji na skupnosti (spoštovanje lokalnih tradicij, pošteni gospodarski donosi, skupno odločanje) z oblikovanjem programov kulturne izmenjave ali pobud za bivanje v družini, ki uravnava zanimanje obiskovalcev z blaginjo skupnosti.

- **Ravnanje z odpadki:** Začnite izvajati revizijo odpadkov, količinsko opredeliti različne tokove odpadkov in identificirati primarne dejavnike (npr. kuhinje restavracij, sobe za goste), nato pa uvedite tehnike zmanjševanja odpadkov, kot so kompostiranje, zabojniki za večkratno uporabo ali nakup v razsutem stanju v simuliranem ali resničnem okolju.
- **ECO-Schools** - Ta program pripravlja študente na vloge v trajnostnem svetovanju, okoljski reviziji in družbeni odgovornosti podjetij (CSR), kjer sta analiza in zmanjšanje ogljičnega odtisa kritični kompetenci. Ekološke šole (<https://www.ecoschools.global/>) so rastoča pobuda, ki mladim omogoča, da se aktivno vključijo v okolje in ga varujejo. Lahko se začne v učilnici in se razširi na širšo skupnost. Udeleženci pridobijo občutek dosežkov z vplivanjem na politike okoljskega upravljanja svoje šole in si prizadevajo za pridobitev prestižnega certifikata Green Flag. Ekošole šolam zagotavljajo smiselno pot za izboljšanje lokalnega okolja, hkrati pa spodbujajo vseživljenjske pozitivne učinke na učence, družine, osebe in lokalne oblasti. Ekološke šole lahko v svoj učni načrt vključijo praktične spretnosti, pomembne za delo, in pripravijo učence na naraščajoče povpraševanje po vlogah delovne sile, osredotočenih na trajnost.
- **Gastronomska združenja:** Sodelovanje skupnosti v kontekstu obrokov in dogodkov, razvitih v gostinski šoli in gastronomskih združenjih, je lahko močan način za spodbujanje sodelovanja, kulturne izmenjave in inovacij v kulinarčni svet. Kot del tega pristopa obstaja praktična dejavnost, namenjena izboljšanju spretnosti študentov pri vodenju gastronomskih dogodkov. Od zasnove do zaključka študenti prevzamejo aktivno vlogo v vseh fazah dogodka in pridobijo konkretne izkušnje pri organizaciji in izvedbi pomembnih pobud. Sodelovanje z vodilnimi podjetji krepi praktično komponento usposabljanja. Turistične in gostinske šole se osredotočajo na poučevanje študentov umetnosti in znanosti kuhanja, predstavitve hrane in upravljanja restavracij. S sodelovanjem s gastronomskimi združenji lahko študenti pridobijo vpogled v resnične trende v industriji, tradicionalne kuhinje in trajnostne prakse. Združenja lahko zagotovijo strokovno znanje, vire in priložnosti za mreženje, ki obogatijo izobraževalne izkušnje in lahko pomagajo oblikovati učni načrt, da se zagotovi usklajenost z industrijskimi standardi in nastajajočimi trendi. Po drugi strani pa je lahko vsa doživetja zasnovana tako, da odraža kulturno dediščino lokalne skupnosti ali drugih kultur. To je mogoče storiti v sodelovanju z gastronomskimi združenji, ki so specializirana za ohranjanje in promocijo tradicionalnih kuhinj. Odnos med turističnimi in gostinskimi šolami ter gastronomskimi združenji je simbiotičen, saj lahko prva zagotovijo talent in inovativnost, medtem ko gastronomska združenja ponujajo strokovno znanje, vire in industrijske povezave. Skupaj lahko ustvarijo dinamičen ekosistem, ki koristi študentom, skupnosti in gastronomiji kot celoti. S sodelovanjem lahko spodbujajo ohranjanje kulture, trajnost in gospodarsko rast, hkrati pa spodbujajo globlje spoštovanje umetnosti in znanosti o hrani.

- **Naučite študente, kako izvajati presojo vplivov na okolje (EIA):** Za turistične projekte, ki jim omogočajo analizo in ublažitev negativnih učinkov na lokalne ekosisteme in skupnosti.

4.1.1.2. Sodelovanje v industriji in praktične izkušnje

Strokovnjaki z gostujočimi predavanji spodbujajo in usmerjajo študente k aktualnim trendom in praksam. Študenti morajo pripraviti načrt za trajnostni razvoj turizma iz lokalnega okolja ali turistične destinacije po strukturiranem pristopu, ki vključuje analizo trenutnega stanja, opredelitev ciljev in načrtovanje ukrepov. V nadaljevanju predstavljamo primere, ki so jih izpostavili posamezni partnerji in so povezani s posameznimi državami.

a) Načrt razvoja trajnostnega turizma: primer lokalnega okolja

Destinacija: Pohorje, Slovenija

Cilj: razviti trajnostni turistični model, ki ohranja naravne vire, podpira lokalne skupnosti in zagotavlja bogato izkušnjo obiskovalcev.

Cilji: *Ohranjanje okolja:* zaščititi biotsko raznovrstnost, zmanjšati količino odpadkov in spodbujati okolju prijazne prakse. *Sodelovanje skupnosti:* vključite lokalne prebivalce v turistične dejavnosti in zagotovite delitev gospodarskih koristi. *Izobraževanje obiskovalcev:* ozaveščanje o trajnosti z vodenimi ogledi in interaktivnimi programi. *Ekonomska sposobnost preživetja:* ustvarite dolgoročne tokove prihodkov in hkrati zmanjšajte vpliv na okolje.

Prednosti: bogata biotska raznovrstnost in naravne lepote, obstoječa infrastruktura (poti, centri za obiskovalce), močna podpora skupnosti za prizadevanja za ohranjanje, bližina mestnih območij, zaradi česar je dostopna turistom.

Slabosti: omejeno financiranje obsežnih pobud, sezonski turizem, ki povzroča nihanje dohodkov, pomanjkanje ozaveščenosti turistov o trajnostnih praksah, morebitni odpor podjetij, ki so odvisna od netrajnostnih praks.

Priložnosti: naraščajoče povpraševanje po ekoturizmu in trajnostnih potovanjih, partnerstva z nevladnimi organizacijami in vladnimi nepovratnimi sredstvi za projekte ohranjanja, razvoj okolju prijaznih nastanitev in lokalnih obrtniških trgov, uporaba digitalnih platform za spodbujanje trajnostnega turizma.

Grožnje: prekomerni turizem, ki vodi v degradacijo okolja, podnebne spremembe, ki vplivajo na naravne znamenitosti, konkurenca manj trajnostnih, vendar cenejših destinacij, pomanjkanje izvrševanja predpisov o trajnosti.

b) Načrt razvoja trajnostnega turizma: primer lokalnega okolja

Destinacija: Soteska Samarije, Kreta, Grčija

Cilj: Razviti trajnostni turistični model, ki varuje edinstveno naravno okolje soteske Samarije, izboljšuje izkušnje obiskovalcev ter podpira lokalno gospodarstvo in kulturno dediščino.

Cilji: *Ohranjanje okolja:* Ohraniti biotsko raznovrstnost narodnega parka, izvajati programe za zmanjšanje odpadkov in spodbujati odgovorno vedenje obiskovalcev, *Trajnostno upravljanje obiskovalcev:* Izvajanje omejitev obiskovalcev, vodenih ogledov in digitalnega spremljanja za preprečevanje prenatrpanosti in zmanjšanje vpliva na okolje, *Vključevanje lokalne skupnosti:* Spodbujanje lokalnih podjetij (gostišča, vodniki, tradicionalne taverne), da sprejmejo trajnostne prakse in izkoristijo turizem, *Okolju prijazen razvoj infrastrukture:* Izboljšajte pohodniške poti s trajnostnimi materiali, namestite objekte na sončno energijo in zagotovite postaje za polnjenje vode, *Izobraževalne pobude:* Ponudite interpretativne programe in digitalna orodja (AR / VR aplikacije, interaktivne oznake) za izobraževanje turistov o ekosistemu soteske in trajnostnem turističnem načelu.

Prednosti: Bogata biotska raznovrstnost in zaščiteni status kot del narodnega parka Samaria (Unescov biosferni rezervat), Kulturni pomen zaradi zgodovinske in mitološke dediščine, Obstoječe zanimanje obiskovalcev s tisočimi pohodniki letno, Potencial za razvoj ekoturizma, vključno z odgovornim trekingom in opazovanjem divjih živali.

Slabosti: prenatrpanost v vrhuncu sezone, ki povzroča erozijo poti in prekomerne odpadke, omejene zmogljivosti za ravnanje z odpadki, ki povzročajo težave z smetenjem, odvisnost od sezonskega turizma, ki vpliva na lokalna podjetja, potreba po boljših trajnostnih možnostih prevoza, saj večina obiskovalcev prihaja z osebnimi vozili ali turističnimi avtobusi.

Priložnosti: Naraščajoče povpraševanje po trajnostnem in pustolovskem turizmu s strani ekološko ozaveščenih popotnikov, Financiranje iz trajnostnih programov EU za ohranjanje in infrastrukturo, Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi za ustvarjanje okolju prijaznih podjetij in tradicionalnih gostišč, Uporaba digitalnih orodij za izobraževanje obiskovalcev in vodene izkušnje, zmanjšanje potrebe po tiskanih materialih.

Grožnje: podnebne spremembe, ki vplivajo na biotsko raznovrstnost (povečano tveganje požarov, ekstremnih vremenskih razmer), nenadzorovana rast turizma, ki vodi v degradacijo naravnih virov, pomanjkanje izvrševanja predpisov, neučinkovitost trajnostnih ukrepov, gospodarski pritisk za dajanje prednosti množičnemu turizmu, spodkopavanje trajnostnih prizadevanj.

Ta načrt zagotavlja, da soteska Samaria ostane glavna eko-turistična destinacija, ki uravnoveša varstvo okolja, lokalno gospodarsko rast in odgovorne izkušnje obiskovalcev.

c) Načrt razvoja trajnostnega turizma: primer lokalnega okolja

Destinacija: Plovdiv - regija Hisarya, Bolgarija

Regija Plovdiv - Hisarya je med najbolj privlačnimi turističnimi destinacijami v Bolgariji, zahvaljujoč svoji bogati kulturni in zgodovinski dediščini, naravnim virom in termalnim vrelcem. Razvoj modela trajnostnega turizma bo omogočil dolgoročno ohranjanje teh virov, spodbudil lokalno gospodarstvo in ustvaril nove priložnosti za razvoj skupnosti.

Cilji: Ohranjanje naravnih in kulturnih virov, zmanjševanje ekološkega odtisa turističnih dejavnosti. Razvoj lokalnega gospodarstva in podpora malim in srednje velikim podjetjem s pobudami za trajnostni turizem. Promocija regije kot ekoturistične destinacije, razvoj zelenih poti in ekoloških znamenitosti. Trajnostno upravljanje turističnega toka - Porazdelitev obiskovalcev v različnih letnih časih. Spodbujanje okoljsko odgovornega ravnanja med turisti in domačini.

Razvoj ekoturizma se osredotoča na ustvarjanje zelenih poti v Sredni Gori in ekoloških poti okoli Hisarye, ki ponujajo naravne dejavnosti, kot so kolesarske poti in ogledi kmetij ali vinskih kleti. Spodbuja trajnost v turističnem sektorju z ekološkim certificiranjem, zmanjšanjem uporabe plastike in prehodom na obnovljive vire energije. Izobraževanje igra ključno vlogo - z usposabljanjem za lokalna podjetja, turistične delavnice in center za okoljsko izobraževanje - za ozaveščanje in izboljšanje upravljanja virov. Strategija vključuje tudi diverzifikacijo turizma z ekološkimi, vinskimi, kulturnimi in zdraviliškimi izkušnjami, spodbujanje bivanja v družini in gostovanje festivalov izven sezone, da bi bolj enakomerno porazdelili pretok obiskovalcev skozi vse leto.

Prednosti: Bogata kulturna in zgodovinska dediščina (rimsko kopeli v Hisaryi, zgodovinski spomeniki in staro mestno jedro v Plovdivu). Raznoliki naravni viri - mineralni vrelci, planinske poti v Sredni Gori. Razvita turistična infrastruktura - hoteli, zdraviliški centri, restavracije. Dobra prometna dostopnost (avtoceste, železnice, letališče Plovdiv). Tradicije pri pridelavi vina in lokalne hrane - vinski turizem v tračanski nižini

Slabosti: nezadostna promocija trajnostnih turističnih praks. Prekomerna sezonskost - poletje in pomlad sta aktivna, pozimi se zmanjša število obiskov. Pomanjkanje zadostnih zelenih tehnologij v turističnih krajih. Zastarela infrastruktura na nekaterih območjih. Nezadostno vključevanje lokalne skupnosti v naloge sektorja trajnostnega turizma.

Priložnosti: Razvoj ekoloških poti za kolesarjenje in pohodništvo. Uvajanje zelenih tehnologij v hotelih in zdraviliščih (sončna energija, čiščenje vode). Razvoj kmečkega turizma - sodelovanje z lokalnimi kmetijami in vinarji za ustvarjanje trajnostnih turističnih produktov. Organiziranje ekoloških festivalov in izobraževalnih kampanj o trajnostnem turizmu. Spodbujanje digitalizacije - mobilne aplikacije za navigacijo, spletna rezervacija ekoloških izletov.

Grožnje: Prenatrpanost in pretiran pritisk na naravne vire v vrhuncu sezone. Onesnaževanje in okoljska škoda zaradi množičnega turizma. Nezagotovljeno financiranje trajnostnih pobud. Možni negativni vplivi podnebnih sprememb na naravne vire (npr. zmanjšanje oskrbe z vodo za zdraviliški turizem).

d) Načrt razvoja trajnostnega turizma: primer lokalnega okolja

Destinacija: Sofija, Bolgarija

Cilj: Načrt razvoja trajnostnega turizma za Sofijo se osredotoča na uravnoteženje bogate kulturne dediščine in naravnih lepot mesta z načeli trajnosti. Cilj tega načrta je izboljšati okoljske prakse, podpreti lokalne skupnosti in zaščititi dediščino Sofije, hkrati pa spodbujati trajnostno in odgovorno turistično industrijo.

Cilji: Ohranjanje kulture in okolja: Zaščititi in ohraniti **zgodovinske znamenitosti** Sofije (npr. Katedrala Aleksandra Nevskega, Bojanska cerkev) in **naravna območja** (npr. Vitoša) pred negativnimi vplivi množičnega turizma.

Spodbujajte **okolju prijazne turistične prakse**, ki ohranjajo naravne vire, zmanjšujejo odpadke in zmanjšujejo onesnaževanje.

Spodbujajte turizem z majhnim vplivom: Spodbujajte trajnostne **možnosti prevoza**, kot so električni avtobusi, kolesarjenje in sprehodi. Zmanjšati ogljični odtis turizma s spodbujanjem turistov k uporabi **javnega prevoza** in izogibanju uporabi osebnih avtomobilov.

Vključevanje in opolnomočenje skupnosti: Vključite **lokalne skupnosti** v razvoj turizma in zagotovite, da imajo gospodarske in kulturne koristi od turizma. Podpirati **lokalna podjetja** in spodbujati turiste k nakupu lokalno proizvedenega blaga in storitev, kar prispeva k lokalnemu gospodarstvu.

Izobraževanje o trajnosti za turiste: Spodbujajte **okolju prijazen turizem** z izobraževalnimi kampanjami, ki obiskovalce obveščajo o okoljskih izzivih Sofije, trajnostnem vedenju in prizadevanjih za ohranjanje. Ponudite **trajnostne turistične izkušnje**, kot so vodene ekološke ture, pohodi v naravi ali kulturne delavnice, ki spodbujajo okoljsko ozaveščenost.

Gospodarska trajnost in dolgoročna rast: Osredotočite se na **trajnostni gospodarski razvoj**, ki podpira dolgoročno rast v turističnem sektorju in zagotavlja, da ne škoduje lokalnemu okolju ali družbeni strukturi. Spodbujati **odgovoren turizem**, ki daje prednost kakovosti pred količino in si prizadeva pritegniti turiste, ki cenijo trajnost.

Prednosti: Sofija ponuja močan potencial za trajnostni turizem s svojo bogato kulturno in zgodovinsko dediščino, vključno z rimskimi ruševinami in različnimi arhitekturnimi vplivi, ki privabljajo mednarodne obiskovalce in spodbujajo odgovorno potovanje. Bližina gore Vitosha omogoča okolju prijazne

aktivnosti na prostem, kot sta pohodništvo in smučanje. Naraščajoča zavezanost mesta k trajnosti, ki se kaže v zelenem prometu in ravnanju z odpadki, podpira razvoj ekoturizma. Poleg tega članstvo v EU omogoča dostop do financiranja za zeleno infrastrukturo in turistične projekte v skupnosti.

Slabosti: Sofija se sooča z več izzivi za trajnostni turizem, vključno s prenatrpanostjo na ključnih lokacijah, kot je katedrala Aleksandra Nevskega, kar lahko škoduje dediščini in zmanjšuje izkušnje obiskovalcev. Prometni zastoji in onesnaževanje zraka vplivajo tudi na zadovoljstvo turistov in okoljske cilje. Čeprav obstajajo nekatere zelene površine, številna območja še vedno nimajo trajnostne infrastrukture, kot so okolju prijazni hoteli in prevoz. Poleg tega močna sezonskost turizma povzroča prenatrpanost v času konic in gospodarsko nestabilnost izven sezone.

Priložnosti: Sofija ima velik potencial za trajnostno rast turizma z izkoriščanjem svojih naravnih dobrin za eko-turizem, kot so pohodniške ture in izleti po prostoživečih živalih v bližini gore Vitosha, ter spodbujanje turizma v skupnosti prek lokalnih partnerstev. Združevanje kulturne dediščine z zelenimi izkušnjami v prilagojenih turističnih paketih, podprtih s sredstvi EU za trajnostni razvoj, lahko poveča njeno privlačnost. Z naraščajočim svetovnim povpraševanjem po okolju prijaznih potovanjih lahko Sofija pritegne ozaveščene popotnike s poudarkom na svojih trajnostnih praksah in ponudbo storitev z zelenim certifikatom.

Grožnje: Sofija se sooča z izzivi trajnostnega turizma, vključno s tveganjem prekomernega turizma na priljubljenih območjih, kot sta središče mesta in gora Vitosha, kar vodi v degradacijo okolja. Podnebne spremembe lahko motijo turizem v naravi s toplejšimi zimami in ekstremno vročino. Gospodarska nestabilnost ali svetovna kriza lahko zmanjšata pretok turistov in ovirata dolgoročno načrtovanje, medtem ko omejena zelena infrastruktura, kot sta slabo ravnanje z odpadki in promet, otežuje doseganje ciljev trajnostnega turizma.

e) Načrt razvoja trajnostnega turizma: primer lokalnega okolja

Destinacija: Pietra di Bismantova, edinstvena skalna formacija in priljubljena destinacija v Apeninih Reggio Emilia (Italija)

Cilj: razviti trajnostni turistični model, ki ohranja naravne vire, podpira lokalne skupnosti in zagotavlja bogato izkušnjo obiskovalcev.

Cilji: *Ohraniti ekološko celovitost, ohraniti občutljive habitate, rastlinstvo in živalstvo okoli Pietra di Bismantova. Izvajajte turistično infrastrukturo z majhnim vplivom (npr. Okolju prijazne poti, oznake). Povečajte vključenost skupnosti:* Spodbujajte lokalne prebivalce, podjetja in združenja, da sodelujejo pri načrtovanju in odločanju. *Podpirati majhne gospodarske dejavnosti (npr. obrtniški proizvodi, lokalni kmečki turizem), ki koristijo lokalni skupnosti. Spodbujati odgovorno vključevanje obiskovalcev., Razviti izobraževalne programe (vodene pohode, interpretativne prikaze) za izobraževanje*

obiskovalcev o geologiji, zgodovini in kulturi mesta. *Spodbujanje možnosti trajnostne mobilnosti* (avtobusi, spodbude za souporabo avtomobila) za zmanjšanje prometnih zastojev in onesnaževanja. *Dolgoročna gospodarska trajnost*: Diverzifikirajte turistično ponudbo (naravne dejavnosti, kulturne prireditve, duhovni umiri), da bi pritegnili celoletni obisk in zmanjšali sezonskost. *Okrepiti partnerstva z regionalnimi deležniki* (npr. bližnjimi mesti, turističnimi združenji) za širši tržni doseg in skupno trženje.

Prednosti: Geološka edinstvenost in slikovita lepota (ikonična skalna formacija s panoramskim razgledom, priznana po naravnem in kulturnem pomenu), bogata kulturna in verska dediščina (benediktinski puščavnik, zgodovinske tradicije in lokalne legende, vezane na skalo), obstoječa pohodniška in plezalna privlačnost (znana med ljubitelji narave in plezalci, ki ponuja potencial za razvoj ekoturizma), lokalna gastronomija in izdelki (dostop do visokokakovostnih, lokalno pridelana živila (npr. Parmigiano Reggiano, gorski med, obrtniški kruh).

Slabosti: omejeno financiranje obsežnih pobud, sezonski turizem, ki povzroča nihanje dohodkov, pomanjkanje ozaveščenosti turistov o trajnostnih praksah, morebitni odpor podjetij, ki so odvisna od netrajnostnih praks.

Priložnosti: Naraščajoče povpraševanje po naravnem in wellness turizmu (zanimanje za rekreacijo na prostem po pandemiji in počasnejše, bolj pristne potovalne izkušnje), kulturni in izobraževalni programi (potencial za partnerstvo s šolami, univerzami in potovalnimi organizacijami za geologijo, zgodovino in duhovnost), regionalno sodelovanje (partnerstva z bližnjimi mesti (npr. Castelnovo ne' Monti) in apeninskimi skupnostmi za skupne poti (kulinarične poti, zgodovinski ogledi), certificiranje in financiranje trajnosti (dostop do sredstev EU ali regionalnih sredstev za razvoj podeželja in projekte eko-turizma. Možno priznanje s strani organov za znak za okolje ali dediščine).

Grožnje: degradacija okolja zaradi neupravljanega turizma (prenatranost ali neodgovorno plezanje / pohodništvo lahko poškoduje habitate in spodkopava naravno privlačnost destinacije), vplivi podnebnih sprememb (ekstremni vremenski pojavi, spreminjajoče se mikroklima in morebitne suše lahko vplivajo na lokalno floro / živalstvo in varnost obiskovalcev), gospodarske in tržne negotovosti Globalna gospodarska nihanja ali prihodnje krize (pandemije, recesije) lahko drastično zmanjšajo število turistov.

f) Načrt razvoja trajnostnega turizma: primer lokalnega okolja

Cilj: Partnership z DocaPesca in Associação Nacional dos Industriais de Conservas de Peixe (ANICP) (organizaciji za ohranjanje rib), portugalska obala, zlasti severno od Portugalske

Cilj: Razviti trajnostno gastronomijo z ohranjanjem morskih virov, lokalne kulture in skupnosti. V partnerstvu z DocaPesca in ANICP je cilj organizirati vrsto dejavnosti usposabljanja, namenjenih

glavnim strankam, ki pomagajo povečati prepoznavnost portugalskih rib in najboljše prakse pri ravnanju z njimi. Glavni cilj sodelovanja z organizacijami za ohranjanje ribištva je spodbujanje trajnostnih ribolovnih praks in zagotavljanje dolgoročnega zdravja vodnih ekosistemov, ribjih populacij in skupnosti, ki so odvisne od njih. Sodelovanje s temi organizacijami se običajno osredotoča na uravnoteženje ekoloških, ekonomskih in socialnih potreb.

Cilji: spodbujanje trajnostnih ribolovnih praks; Opolnomočenje lokalnih skupnosti; spodbujati sodelovanje skupnosti; spodbujati uporabo rib v obrokih; Ustvarite inovativne obroke s konzerviranimi ribami; Ekonomska sposobnost preživetja: ustvariti in razviti navado uživanja konzerviranih rib Ozaveščati in izobraževati javnost; Spodbujajte sodelovanje in inovacije.

Prednosti - dostop do specializiranega znanja, raziskav in orodij za trajnostni ribolov in ohranjanje, izkazuje zavezanost trajnosti in okoljskemu upravljanju, krepi sodelovanje z lokalnimi ribiškimi skupnostmi, vladami in zainteresiranimi stranmi, izobražuje javnost in pokaže prednosti uživanja rib, omogoča inovacije pri uporabi različnih ribjih rezervatov.

Slabosti: veliko časa in truda za organizacijo dejavnosti, finančne naložbe, omejeno osebje ali strokovno znanje za upravljanje in usklajevanje skupnih projektov, razlike v prednostnih nalogah ali pristopih med organizacijami, študenti in šolo, zapletenost pri upravljanju partnerstev med različnimi organizacijami.

Priložnosti: Doseči drugo skupnost, vključno z oblikovalci politik, raziskovalci in širšo javnostjo, vplivati na širše industrijske prakse in politike, sodelovati pri raziskavah in razvoju novih tehnologij ali praks za trajnostno industrijo, se učiti iz izkušenj in najboljših praks organizacije za ohranjanje narave, okrepiti odnose z lokalnimi skupnostmi s podpiranjem njihovega preživetja in varovanjem njihovih naravnih virov.

Grožnje: Odpor do sprememb tradicionalnih praks ali predpisov, gospodarski pritiski, pomanjkanje ekonomske moči potrošnikov glede na cene večine konzerviranih živil, skepticizem javnosti glede kakovosti razvitih in predstavljenih obrokov, konkurenca manj trajnostnih, vendar cenejših konzerviranih živil iz drugih držav.

g) Načrt razvoja trajnostnega turizma: primer lokalnega okolja

Destinacija: Troodos Mountains, Ciper (npr. Casale Panayiotis luxury hotel)

Cilj: razviti model trajnostnega turizma, ki uravnoveša ohranjanje okolja, vključevanje skupnosti in vključevanje obiskovalcev.

Cilji: *Ohranjanje okolja:* zaščititi avtohtono floro in favno, zmanjšati onesnaževanje in odpadke ter spodbujati okolju prijazne potovalne prakse. *Sodelovanje v skupnosti:* lokalnim skupnostim zagotoviti priložnosti za sodelovanje in izkoriščanje turističnih dejavnosti. *Izobraževanje obiskovalcev:* ustvarite izobraževalne programe in izlete za obveščanje obiskovalcev o naravni in kulturni dediščini območja. *Gospodarska upravičenost:* zagotovite dolgoročno finančno vzdržnost ob hkratnem zmanjšanju vplivov na okolje.

Prednosti: edinstvena biotska raznovrstnost in slikovite pokrajine, močna kulturna dediščina s tradicionalnimi vasmi in samostani, obstoječa eko-turistična infrastruktura in strateška lokacija, ki privablja lokalne in mednarodne turiste.

Slabosti: omejena finančna sredstva za obsežne trajnostne projekte, morebitna sezonska nihanja v številu turistov, pomanjkanje ozaveščenosti turistov o trajnostnih praksah in morebitni odpor podjetij, ki se zanašajo na konvencionalni turizem.

Priložnosti: povečanje globalnega zanimanja za trajnostni in ekološki turizem, potencialna partnerstva z organizacijami za ohranjanje narave in vladnimi organi za financiranje in podporo, razvoj okolju prijaznih nastanitev in lokalnih obrtnih trgov ter uporaba digitalnih platform za spodbujanje trajnosti.

Grožnje: degradacija okolja zaradi prekomernega turizma, podnebne spremembe, ki vplivajo na naravne ekosisteme, konkurenca bolj prevladujočih turističnih destinacij in nezadostno izvrševanje trajnostnih ukrepov.

h) Načrt razvoja trajnostnega turizma: primer lokalnega okolja

Destinacija: Katalonija, Španija

Cilj: Aethnic's network ("Xarxa"): Cilj je preoblikovati sedanji turistični model v Kataloniji (Španija) v odgovoren in trajosten, s poudarkom na družbeni in okoljski odgovornosti, sodelovanju skupnosti in spodbujanju pristnih lokalnih izkušenj. **Specifični cilji so:** *integracija socialne in solidarnostne ekonomije (SSE):* spodbujanje turističnih izkušenj, ki temeljijo na načelih SSE, pri čemer dajejo prednost pravičnosti, vključenosti in koristi skupnosti. *Teritorialna diverzifikacija:* preusmeritev turizma iz prenatrpanih krajev v manj znane kraje, ki prikazujejo raznoliko kulturno in naravno dediščino Katalonije. *Krepitev vloge lokalne skupnosti:* omogočiti lokalnim akterjem (obrnikom, kulturnim združenjem, malim podjetjem), da soustvarjajo turistične dejavnosti in imajo koristi od njih. *Ohranjanje kulturne dediščine:* varovati in spodbujati snovno in nesnovno kulturno dediščino Katalonije ter zagotavljati njeno pristnost in dostopnost.

Prednosti:

- Močna mreža lokalnih akterjev: obstoječa mreža kulturnih in družbenih subjektov, podjetij in obrtnikov, zavezanih trajnostnemu turizmu

- Poudarek na lokalni identiteti: osredotočenost na pristna doživetja, ki poudarjajo edinstven značaj različnih regij
- Zavezanost ODS: usklajevanje s cilji trajnostnega razvoja ZN do leta 2030
- Osredotočenost na bližnji turizem: omrežje je zasnovano tako, da najprej pritegne lokalne turiste

Slabosti:

- Izzivi pri usklajevanju: upravljanje raznolikega omrežja v več regijah zahteva učinkovito komunikacijo in sodelovanje
- Financiranje in omejitve virov: zagotavljanje ustreznega financiranja za mrežne dejavnosti in tržne pobude
- Spreminjanje turističnih preferenc: zagotavljanje, da ponudba mreže ostane privlačna za razvijajoče se turistične preference
- Potencial za lažno zeleno oglaševanje: ohranjanje preglednosti in preprečevanje napačnega označevanja netrajnostnih praks kot trajnostnih
- Odvisnost od lokalnih akterjev: zdravje omrežja je odvisno od zdravja lokalnih akterjev

Možnosti:

- Priložnost za redefinicijo turističnega modela: kontekst po pandemiji ponuja okno za preoblikovanje turističnih praks
- Naraščajoče povpraševanje po trajnostnem turizmu: večja ozaveščenost potrošnikov in naklonjenost odgovornim potovalnim izkušnjam
- Digitalne platforme za promocijo: uporaba spletnih platform za povezovanje s turisti in predstavitev ponudbe trajnostnega turizma
- Partnerstva z javnim in zasebnim sektorjem: sodelovanje z vladnimi agencijami in turističnimi podjetji za spodbujanje ciljev trajnostnega turizma
- Razvoj ustvarjalnih turističnih izkušenj: izkoriščanje koncepta "kreativnega turizma" za vključevanje obiskovalcev v pomembne kulturne izmenjave
- Kampanje za izobraževanje in ozaveščanje: ozaveščanje turistov in lokalnih prebivalcev o trajnostnih turističnih praksah

Grožnje:

- Trenutna eksplozija množičnega turizma: Množični turizem je še vedno prisoten v Barceloni, številke pa so še višje kot pred covidom
- Gospodarska nestabilnost: nihanja na turističnem trgu in gospodarski upadi
- Vplivi podnebnih sprememb: naraščajoče temperature in ekstremni vremenski pojavi, ki vplivajo na turistične destinacije
- Konkurenca netrajnostnih destinacij: soočanje s konkurenco destinacij, ki ponujajo cenejše in manj odgovorne turistične možnosti
- Pomanjkanje regulativnega izvrševanja: neustrezno izvrševanje predpisov o trajnostnem turizmu

4.1.1.3. Uporaba tehnologije in izkustveno učenje na tem področju

Usposobite učitelje za uporabo digitalnih orodij, kot so geografski informacijski sistemi (GIS) za načrtovanje trajnostnega turizma ali programska oprema za spremljanje vplivov na okolje. Izkoristite navidezno resničnost za simulacijo trajnostnih praks, kot je upravljanje okolju prijaznih hotelov.

Primer 1: Oblikovanje ekoloških poti in izdelava digitalnih marketinških kampanj za odgovorni turizem

Učitelji in učenci ustvarjajo virtualne ekološke poti in vključujejo funkcije, kot so: interpretativni znaki (uporaba Canva ali Adobe Spark za oblikovanje), trajnostne možnosti prevoza (npr. kolesarske poti, električni prevoz). Študenti kasneje razredu predstavijo svoje poti in pojasnijo, kako uravnotežijo turizem z ohranjanjem okolja. Študenti razvijejo kampanjo na družbenih omrežjih ali video projekt, ki promovira odgovorne turistične prakse v izbrani regiji. Z orodji, kot so Canva, Adobe Premiere Pro ali TikTok, ustvarjajo privlačno vsebino, ki zagovarja ekološko ozaveščene potovalne izbire, zaščito prostoživečih živali in podporo lokalnim skupnostim. Nato analizirajo angažiranost občinstva in učinkovitost njihovih sporočil, kar jim pomaga razviti resnične veščine digitalnega trženja za pobude za trajnostni turizem.

Primer 2: Sodelovanje in razmislek

Učitelji in učenci sodelujejo s platformami, kot sta Google Workspace ali Microsoft Teams, za izmenjavo zamisli in povratnih informacij. Razmišljajo o svojem učenju prek digitalne revije ali bloga, razpravljajo o izzivih in vpogledih, pridobljenih s projektom. Učitelj ocenjuje učence na podlagi njihove ustvarjalnosti, razumevanja trajnosti in sposobnosti učinkovite uporabe digitalnih orodij.

Primer 3: Simulacija navidezne resničnosti (VR) za okolju prijazno upravljanje hotela

Učitelji vključujejo tehnologijo navidezne resničnosti (VR), da učencem zagotovijo poglobljeno izkušnjo pri upravljanju trajnostnega hotela. Z uporabo platform VR, kot so Google Expeditions, Oculus VR ali simulacije, ki temeljijo na Unity, študenti raziskujejo operativne vidike okolju prijazne gostoljubnosti, pri čemer se osredotočajo na energetske učinkovitost, varčevanje z vodo, zmanjšanje odpadkov in trajnostno pridobivanje. S simulacijo študenti prevzamejo vlogo hotelskih menedžerjev, sprejemajo odločitve o obnovljivih in neobnovljivih virih energije, sistemih ravnanja z odpadki in etičnih dobavnih verigah. Analizirajo meritve trajnosti v realnem času, kot sta zmanjšanje ogljičnega odtisa in finančna trajnost, kasneje pa predstavijo svoje ugotovitve in razpravljajo o tem, kako so njihove odločitve usklajene s trajnostnimi cilji. Ta metoda izboljšuje kritično razmišljanje, reševanje problemov in digitalne veščine, hkrati pa študentom daje praktičen vpogled v okoljsko odgovornost v turizmu in gostinstvu.

Primer 4: Pametno načrtovanje turizma z geografskimi informacijskimi sistemi (GIS)

Učitelji vodijo učence pri uporabi orodij geografskih informacijskih sistemov (GIS), kot so ArcGIS, Google Earth in QGIS, za kartiranje in analizo strategij trajnostnega razvoja turizma. Študenti zbirajo in interpretirajo geoprostorske podatke za prepoznavanje okoljskih žarišč, turističnega prometa in infrastrukturnih izzivov. Uporabljajo kartiranje GIS za predlaganje rešitev, kot so omejitve obiskovalcev na prenaseljenih območjih, razvoj zelenih turističnih območij in izvajanje trajnostnih prometnih možnosti, kot so električni prevozi ali kolesarske poti. Z vizualizacijo resničnih turističnih izzivov študenti oblikujejo načrte trajnostnega turizma, ki temeljijo na podatkih, kar zagotavlja ravnovesje med ekonomsko upravičenostjo, ohranjanjem okolja in ohranjanjem kulturne dediščine. Ta dejavnost izboljšuje analizo podatkov, načrtovanje mestnega in podeželskega turizma ter digitalno pismenost ter študente opremi s potrebnimi veščinami za kariero v trajnostnem razvoju turizma.

Primer 5: Ekspedicija "Varuhi biotske raznovrstnosti" v naravnem parku

Učenci sodelujejo v **resnični raziskovalni izkušnji**, kjer delujejo kot ekologi, ki raziskujejo biotsko raznovrstnost v naravnem parku ali zavarovanem območju. Ekspedicija vključuje naslednje dejavnosti: Opazovanje rastlinstva in živalstva: učenci uporabljajo zvezke, mobilne aplikacije za identifikacijo rastlin (npr. iNaturalist) in daljnogled za dokumentiranje avtohtonih vrst. Vodenje ekodnevnik: vsaka skupina zbira podatke o onesnaževanju, eroziji ali vplivu človeka na naravo. Simulacija igranja vlog: Študenti se razdelijo v skupine (znanstveniki, naravovarstveniki, lokalne oblasti, turistični operaterji) in razpravljajo o tem, kako združiti razvoj turizma z ohranjanjem. Zaključni projekt: Pripravijo načrt trajnostnega turizma na območju in ga predstavijo razredu.

Primer 6: »Življenje na ekološki kmetiji« – praktično usposabljanje za trajnostno življenje

Študenti preživijo več dni na eko kmetiji, kjer doživljajo trajnostno življenje in razumejo načela ekološkega kmetijstva in trajnostne porabe. Delo na vrtu: učenci so vključeni v sajenje, kompostiranje in skrb za živali. Učenje o trajnostnem kmetijstvu: Naučijo se razlike med ekološko in industrijsko pridelavo tako, da vidijo dejanske procese. Neodvisnost energije: Demonstracije obnovljivih virov energije (sončni kolektorji, sistemi za zbiranje deževnice). Kuhanje z lokalnimi pridelki: Učenci pripravljajo hrano z ekološkimi sestavinami in se učijo o zmanjševanju živilskih odpadkov. Razprava in zaključek: Ob koncu bivanja študenti analizirajo, kako lahko svoje izkušnje uporabijo v urbanem okolju in pripravijo digitalne predstavitve.

Primer 7: Oblikovanje turističnih načrtov v skupnosti

Na platformi VR lahko učenci in učitelji raziščejo mesto ali vas, ki ima potencial za razvoj turizma. Lahko bi praktično sodelovali z zainteresiranimi stranmi, kot so lokalni prebivalci, lastniki podjetij in

naravovarstveniki, ki pojasnjujejo svoje potrebe in skrbi. Po izkušnji VR imajo študenti nalogo, da oblikujejo turistični načrt, ki vključuje premisleke, kot je podpora lokalnim podjetjem (restavracije, obrtniki itd.); spodbujanje kulturne dediščine in tradicije; izvajanje okolju prijazne infrastrukture (npr. zeleni hoteli, ravnanje z odpadki);

Primer 8: Skupni projekt: Ustvarjanje video igre za trajnostni turizem

V skupinah učenci in učitelji uporabljajo orodja za oblikovanje VR za ustvarjanje lastnih trajnostnih turističnih območij. Oblikujejo okolje, infrastrukturo (hoteli, parki, poti) in interaktivne izkušnje (kot je vodenje turistov na ekoloških turnejah). Razredu je predstavljena destinacija VR vsake skupine, s poudarkom na trajnostnih praksah, ki so vključene v njihove modele. Študenti bi lahko celo ustvarili virtualne scenarije, ki bi jim turisti sledili, kot so okolju prijazne dejavnosti ali izzivi.

Primer 9: Trajnostno upravljanje virtualnega narodnega parka

Študenti prejmejo podrobnosti o ključnih značilnostih parka (npr. Jezero z ogroženimi vrstami rib, pohodniške poti, nagnjene k eroziji, center za obiskovalce). Park je v bližini lokalne skupnosti, ki je odvisna od prihodkov od turizma, pa tudi vrednoti ohranjanje naravne dediščine. Učitelji dodeljujejo vloge, kot so upravitelj parka, zveza s skupnostjo, biolog divjih živali in uradnik za turizem. Učenci "hodijo" ali se teleportirajo po virtualnih poteh in objektih, pri čemer opazijo zaskrbljujoča območja (smeti v bližini piknikov, pohodništvo izven poti) in vire, ki jih je vredno zaščititi (redke rastlinske vrste, gnezdišča), tako da simulacija predstavlja izzive upravljanja, kot so prenatrpanost poti (ali naj park uvede kvoto obiskovalcev ali vlaga v nove poti za razširitev peš prometa?), motnje prostoživečih živali (omejijo določene poti v času gnezdenja, ali namestite izobraževalne oznake in koridorje za prosto živeče živali)

Primer 10: Uravnoteženje turizma in dediščine v virtualnem zgodovinskem mestnem središču

Učitelji učencem zagotavljajo zgodbo: mesto je znano po srednjeveški arhitekturi, znamenitostih, ki so na seznamu UNESCO, in živahni lokalni kulturi, vendar se sooča s turizmom in pritiskom na infrastrukturo. Študenti so razvrščeni v urbaniste, konservatorje dediščine, lastnike lokalnih podjetij ali predstavnike prebivalcev. Sodelujejo pri predlaganju in izvajanju politik trajnostnega turizma v mestu VR. Študenti raziskujejo glavne znamenitosti, pri čemer opozarjajo na prenatrpane vroče točke (priljubljeni trgi, vhodi v katedrale) in potencialne "mrtve cone" za obiskovalce. Opazujejo fizične omejitve (ozke ulice, omejen javni prevoz) in znake obremenitve (smeti, obraba zgodovinskih stavb).

Primer 11: ogljični odtis

"Kalkulator ogljičnega odtisa gostinstva" (<https://hosp-eco.eu/>), orodje, ustvarjeno v okviru projekta, ki ga financira HOSP-ECO Erasmus+. Namen orodja je pomagati učiteljem in učencem razumeti, kakšen je ogljični odtis hotelov, prek interaktivnega, a tudi enostavnega vmesnika.

Primer 12: Sistemska zasnova hrane

"Sistemska oblikovanje hrane" (<http://www.systemicfooddesign.it/>) je orodje, ki ga je razvil Consorcio med Università de Scienze Gastronomiche di Pollenzo, Comieco, RICREA in Rilegno. Sistemska oblikovanje hrane je izobraževalno orodje, ki s pripovedovanjem glavnih faz proizvodnega sistema 20 dobavnih verig hrane in pijače vsakodnevne uporabe uporabniku omogoča vstop v multidisciplinarni svet gastronomskih znanosti. To orodje spodbuja trajnostne prakse in krožno gospodarstvo, saj prikazuje, kakšne so lahko posledice odločitev proizvajalcev pri gojenju proizvodov, z izbirami v tehnikah in izdelkih, ki se uporabljajo v proizvodnem procesu. Vsaka izbira se ocenjuje na podlagi pozitivnih ali negativnih učinkov, ki jih ima na 4 področjih: okoljska trajnost, gospodarska trajnost, socialna trajnost in senzorična kakovost.

4.1.1.4. Podjetništvo v trajnostnem turizmu in krepitev povezav z lokalno skupnostjo

Ti primeri ponazarjajo, kako lahko učitelji učinkovito spodbujajo izobraževanje o trajnostnem turizmu z vključevanjem v različne učne načrte in spodbujanjem interdisciplinarnega sodelovanja. Z obiski na terenu, partnerstvi v skupnosti in praktičnimi projekti se študentje ukvarjajo z lokalno kulturo, dediščino, kmetijstvom in ohranjanjem okolja ter pridobivajo praktične izkušnje z etičnimi in okolju prijaznimi turističnimi praksami. Dejavnosti, kot so podjetniške delavnice, festivali, inovacijski izzivi in raziskovalni projekti, spodbujajo ustvarjalnost, reševanje problemov v resničnem svetu in poslovne veščine, ki temeljijo na trajnosti. S povezovanjem študentov z lokalnimi obrtniki, podjetji in okoljskimi organizacijami te pobude ne le poglobljajo kulturno razumevanje in okoljsko ozaveščenost, temveč tudi podpirajo lokalno gospodarstvo in spodbujajo odgovoren razvoj turizma.

a) Primer 1: Ozaveščanje in zanimanje med učitelji

Integracija učnega načrta: Pokažite učiteljem, kako se lahko turistični projekti uskladijo z obstoječimi cilji učnega načrta (npr. Zgodovina, geografija, znanost o okolju, umetnost in jezik).

Obiski na terenu: Organizirajte obiske krajev lokalne dediščine, kulturnih centrov ali eko-turističnih projektov, da navdihnete učitelje in jim pomagajte videti potencial za vključevanje učencev.

b) Primer 2: Razvoj skupnih turističnih projektov

Interdisciplinarni pristop: Spodbujajte učitelje različnih predmetov k sodelovanju. Na primer: učitelji zgodovine se lahko osredotočijo na lokalne zgodovinske znamenitosti, učitelji naravoslovja lahko raziskujejo trajnostne prakse v turizmu, učitelji umetnosti lahko delajo na kulturnih izrazih, kot so tradicionalne obrti ali predstave.

c) Primer 3: Pobude za trajnostni turizem, ki jih vodi skupnost

Učitelji se lahko vključijo v turistične projekte v skupnosti s sodelovanjem z lokalnimi podjetji, obrtniki in okoljskimi organizacijami, da razvijejo trajnostne turistične izkušnje, ki koristijo lokalnemu gospodarstvu, hkrati pa ohranjajo kulturno dediščino in naravne vire. Z oblikovanjem partnerstev z okolju prijaznimi nastanitvami, tradicionalnimi gostišči in lokalnimi kmetijami lahko študenti pridobijo praktične izkušnje na področju trajnostnega gostoljubja, ekološkega kmetovanja in tradicionalnih obrti, kar spodbuja globlje razumevanje etičnih turističnih praks. Poleg tega lahko šole sodelujejo z muzeji, zgodovinskimi društvi in avtohtonimi skupnostmi pri oblikovanju izobraževalnih turističnih programov, ki prikazujejo lokalne tradicije, folklora in zgodovinske znamenitosti, kar zagotavlja ohranjanje kulturne identitete. Učitelji lahko še naprej spodbujajo izkustveno učenje z vodenjem učencev pri intervjuvanju lokalnih deležnikov, izvajanjem tržnih raziskav o odgovornem turizmu in razvojem promocijskih gradiv, ki poudarjajo turistične pobude, ki jih vodi skupnost. Ta pristop spodbuja podjetniško razmišljanje, sodelovanje in reševanje problemov v resničnem svetu, hkrati pa krepi pomen etičnega in odgovornega turizma v trajnostnem razvoju.

d) Primer 4: Delavnice o trajnostnem turizmu

Učitelji lahko organizirajo programe podjetniškega usposabljanja, kjer študenti in člani lokalne skupnosti soustvarjajo turistična podjetja, ki so usklajena z načeli trajnosti. Z gostovanjem tekmovanj za eko-turizem v sodelovanju z lokalnimi inkubatorji, univerzami ali vladnimi agencijami lahko študenti razvijejo inovativne poslovne ideje, kot so potovalne izkušnje brez odpadkov, trgovine s spominki pravične trgovine ali trajnostne pustolovske ture, ki spodbujajo okoljsko odgovoren turizem. Poleg tega praktične delavnice z lokalnimi podjetniki študentom zagotavljajo dragocen vpogled v poslovno načrtovanje, digitalno trženje in trajnostni razvoj izdelkov, ki jih vodijo izkušeni strokovnjaki na tem področju. Drug učinkovit pristop je množično iskanje trajnostnih rešitev, kjer študenti sodelujejo z lokalnimi skupnostmi, da bi prepoznali okoljske in socialno-ekonomske izzive v turizmu in razvili praktične akcijske načrte, kot so zmanjšanje plastičnih odpadkov, ustvarjanje naravnih izkušenj ali podpora lokalnim obrtnikom. Te pobude povezujejo učenje v učilnici z aplikacijami v resničnem svetu, študente opremijo s praktičnimi podjetniškimi veščinami, hkrati pa spodbujajo gospodarsko in kulturno trajnost v lokalni skupnosti.

e) Primer 5: Ustvarjanje festivalov in dogodkov za spodbujanje lokalne kulture in trajnostnega turizma

Učitelji lahko organizirajo "Festival tradicij" tako, da učence vključijo v demonstracije lokalnih obrti, folklorne predstave ter pripravo in degustacijo tradicionalnih jedi. Študente lahko vključijo v raziskovanje lokalnih tradicij, gostijo delavnice za pripravo prikazov in demonstracij, promovirajo okolju prijazne prakse med dogodkom (brez plastike, recikliranje, trajnostni izdelki). Šolsko sodelovanje z lokalnimi organizacijami in turističnim sektorjem za spodbujanje trajnostnega turizma se

lahko izvede s sodelovanjem z obrtnimi združenji za izvedbo demonstracij in delavnic, kulturnimi ustanovami za zagotavljanje tradicionalne glasbe in plesa, restavracijami in lokalnimi proizvajalci hrane za degustacije in predstavitve o trajnostni proizvodnji.

f) Primer 6: Organizacija turističnih projektov, ki se osredotočajo na lokalno kulturo in dediščino

Učitelji vključijo učence v delo na projektu za ustvarjanje kulturne in zgodovinske turistične poti, ki vključuje pomembne lokalne znamenitosti. Usmerjajo raziskovalne dejavnosti študentov (zbiranje informacij o zgodovinskih in kulturnih znamenitostih, vodenje intervjujev s starimi domačini). Sodelujejo z muzeji in kulturnimi centri pri izvajanju predavanj, posvetovanj in praktičnih dejavnosti. Pomagajte študentom pri razvoju digitalnih turističnih vodnikov (z uporabo tehnologij VR / AR) ali avdio ogledov. Projekt se izvaja v sodelovanju z lokalnimi organizacijami: Regionalni zgodovinski muzeji - za zagotavljanje gradiva in organizacijo srečanj z zgodovinarji, turistična združenja - za podporo promociji poti, lokalni umetniki in obrtniki - za vodenje delavnic o tradicionalnih obrtih.

g) Primer 7: Projekt trajnostnega kmetijskega turizma

Učitelji lahko sodelujejo z lokalnimi kmetijskimi strokovnjaki, da ustvarijo učne načrte in projekte, ki so usklajeni s šolskim učnim načrtom, kar učencem omogoča, da obišejo lokalne kmetije in se vključijo v trajnostne kmetijske prakse, kot sta ekološko kmetovanje ali permakultura. Kmetijske zadrage, ekološke kmetije ali eko-turistične organizacije lahko olajšajo ta izobraževalna potovanja. Študentom lahko zagotovijo praktične izkušnje, na primer pomoč pri sajenju, žetvi ali učenju o ohranjanju tal. S spodbujanjem trajnostnih metod kmetovanja to ne bi samo izobraževalo študentov o okolju prijaznih praksah, temveč bi tudi pomagalo kmetom, ki sprejmejo trajnostne pristope, da povečajo svojo prepoznavnost za ekološko ozaveščene turiste. Učitelji lahko vključujejo teme, kot so prehranska varnost, lokalni prehranski sistemi in okoljske koristi trajnostnega kmetijstva. Ta projekt bi študente povezal s procesom proizvodnje hrane in poudaril pomen trajnosti v kmetijstvu, kar bi koristilo lokalnim kmetom in spodbujalo odgovoren turizem.

h) Primer 8: Projekt okoljske vzgoje in ekoturizma z nacionalnimi parki

Učitelji lahko učence popeljejo na izobraževalne izlete v nacionalne parke, kot so Rila, Pirin ali Srednji Balkan. Med temi potovanji lahko študenti sodelujejo v praktičnem okoljskem izobraževanju, kot so spremljanje lokalnih prosto živečih živali, spoznavanje rastlinskih vrst ali preučevanje učinkov podnebnih sprememb na lokalno okolje. Lokalne organizacije, kot so organi nacionalnih parkov ali skupine za eko-turizem, bi lahko sodelovale s šolami in ponudile vodene ogleds, delavnice in dejavnosti, ki se osredotočajo na trajnostne turistične prakse. Te organizacije bi lahko pomagale tudi pri razvoju študentom prijaznih gradiv o ohranjanju in biotski raznovrstnosti. Učitelji in učenci se lahko seznani in spodbujajo okolju prijazne turistične prakse, kot so odgovorno pohodništvo, zmanjševanje

odpadkov in zaščita lokalnih prosto živečih živali. Z vključevanjem v nacionalne parke lahko učitelji uvedejo tudi razprave o pomenu ohranjanja naravnih virov za prihodnje generacije in koristih trajnostnega turizma za lokalno skupnost.

i) Primer 9: Bolgarska pobuda za kulinarčno dediščino in ekološki turizem

Učitelji lahko sodelujejo z lokalnimi kuharji ali kulinarčnimi šolami pri oblikovanju delavnic, kjer se učenci učijo o tradicionalnih bolgarskih jedeh, kot so banitsa, sarmi in shopska-solata. Študenti lahko sodelujejo v kuharskih demonstracijah in degustacijah, medtem ko se učijo o zgodovinskem pomenu in kulturnem pomenu teh jedi. Lokalne kulinarčne šole, podjetja za kulturni turizem in pobude za ekoturizem lahko sodelujejo s šolami, da ponudijo kuharske tečaje in kulinarčne ture, kjer lahko učenci iz prve roke vidijo, kako se tradicionalna hrana pripravlja z lokalnimi sestavinami. Osredotočenost na trajnost: Ta pobuda lahko poudari trajnostno pridobivanje hrane in prednosti uporabe lokalnih, ekoloških sestavin. Projekt bi lahko tudi povečal ozaveščenost o zmanjševanju živilskih odpadkov in trajnostnih praksah pri proizvodnji hrane. Učitelji in učenci bi lahko spodbujali te prakse kot del svojih izobraževalnih izkušenj.

j) PRIMER 10: "Dan žive zgodovine" v lokalnem muzeju

Lokacija: Bližnji muzej, ki prikazuje regionalno kulturo, umetnost ali industrijo (npr. Muzej tekstila, muzej arheoloških najdišč). Muzejsko osebje ali docenti vodijo študente skozi razstave in pojasnjujejo kulturno dediščino regije. Po usposabljanju učenci (pod nadzorom učiteljev) vodijo mini ture za obisk šolskih skupin ali članov skupnosti, s poudarkom na ohranjanju in spoštljivem vedenju obiskovalcev. Poleg tega lokalni obrtnik pokaže tradicionalne tehnike (npr. Tkanje, lončarstvo) in jih učenci preizkusijo. Vloga lokalnih partnerjev: Kustosi muzejev zagotavljajo vire, dostop do razstav in usposabljanje za študente docente; obrtniki prikazujejo tradicionalne metode, ponujajo praktične seje; Lokalni turistični odbor lahko pomaga pri oglaševanju dogodka in poveča obisk muzeja.

k) Primer 11: Izziv skupnosti »Turist za en dan«

Sprememba vloge: Učenci in učitelji se pretvarjajo, da so turisti, ki se premikajo po lokalnem območju, uporabljajo oznake, javni prevoz ali obiščejo znamenitosti kot "tipičen dnevni" turist. Beležijo opažanja - kjer manjkajo oznake, je dostopnost omejena ali kjer obstaja priložnost za trajnostne izboljšave (kot so boljši zabojniki za recikliranje), dejavnosti pa se končajo s povratnimi informacijami: predstavite predloge lokalnim uradnikom, podjetjem in članom skupnosti o morebitnih nadgradnjah (stojala za kolesa, postaje za polnjenje vode, interpretativne plošče).

l) Primer 12: Demola projekti

Demola sodeluje z različnimi podjetji in organizacijami, ki delujejo na različnih področjih in kjer lahko študenti iz vseh okolij najdejo ujemanje iz vseh izbir inovacijskih izzivov. Projekt Demola je edinstvena priložnost za inovacije in učenje za študente univerze in politehnike, da pridobijo veščine, pomembne za delo. Glede na turizem in gostinstvo se lahko študenti vključijo v turistične pobude, ki vključujejo lokalno skupnost, kulturo, dediščino in vire, hkrati pa spodbujajo sodelovanje z lokalnimi organizacijami za spodbujanje trajnosti. Takšni projekti ne le izboljšujejo učne izkušnje učencev, temveč prispevajo tudi h gospodarski in okoljski blaginji skupnosti.

m) Primer 13: Tekmovanje v rezervoarju za morske pse

Koncept: Študenti morajo predlagati nov koncept poslovanja, ki ga je treba izvajati v resničnem kontekstu.

Proces: Pri timskem delu učenci delajo z orodji za brainstorming in projektnimi učnimi mehanizmi, da razvijejo nov poslovni predlog. V tem predlogu je treba upoštevati vse dejanske vidike, kot bi bili za izvajanje (objekt v skupnosti, upoštevanje zahtev za izdajo dovoljenj in del, naložbe in potrebe po posojilih itd.) Ta proces bo vključeval timsko delo študentov na terenu, odkrivanje, kaj je lokalna skupnost, njena kultura, dediščina in viri za razvoj njihovega predloga poslovanja. Poleg tega je treba stopiti v stik z lokalnimi oblastmi, občinami, finančnimi organizacijami, lokalnimi dobavitelji in zastopniki ter združenji, da se predlog projekta razvije z resničnimi podatki.

Ocenjevanje: Ustvarjen je tekmovanje med projekti, ki jih ocenjuje žirija turističnih, hotelskih in gostinskih podjetnikov, kot je panel za morske pse. Ekipe predstavijo svoj projekt na tej plošči, kako komentirajo in ocenjujejo projekt glede na turistični trg ter simulirajo realne naložbe v projekte. Na koncu je projekt, ki je zbral več naložb, zmagal na tekmovanju.

To tekmovanje študentom omogoča neposreden stik z lokalnimi skupnostmi, njihovo kulturo, viri in potrebami ter razvoj inovativnosti, ustvarjalnosti in podjetniških veščin, kjer je trajnost temeljna predpostavka. Poleg tega se srečujejo s strokovnjaki s tega področja, ki jim dajejo resničen in inovativen vpogled v turistični trg.

n) Primer 14: Vključite študente v raziskovalne projekte

Lokalne raziskave: vodijo študente k izvajanju anket med lokalnimi prebivalci in podjetji, da bi razumeli njihove poglede na turizem in trajnost. Analiza podatkov: pomagajte študentom analizirati zbrane podatke in predstaviti svoje ugotovitve ter predlagati izvedljive rešitve za izboljšanje trajnostnih turističnih praks v skupnosti.

o) Primer 15: Spodbujanje okolju prijaznih pobud

Zelene kampanje: sodelujte z okoljskimi organizacijami za začetek kampanj, ki spodbujajo okolju prijazne turistične prakse, kot sta zmanjšanje uporabe plastike ali varčevanje z vodo. Delavnice skupnosti: organizirajte delavnice, kjer se lahko študenti in člani skupnosti seznani in izvajajo trajnostne prakse, kot sta kompostiranje ali varčevanje z energijo, v lokalnih turističnih podjetjih.

p) Primer 16: Trajnostni/zeleni poslovni načrt

Spodbujati podjetništvo v trajnostnem turizmu z oblikovanjem trajnostnih/zelenih poslovnih načrtov. Učitelji in lokalna podjetja bodo sodelovali pri uvajanju trajnostnih praks v svoje tradicionalne poslovne modele, pri čemer bodo izkoristili pristop, ki zmanjšuje dolgoročne stroške in spodbuja energetska učinkovitost in zmanjšanje odpadkov. S tem modelom bodo podjetniki lahko združili tradicionalne prakse s trajnostnimi pobudami, kar bo zagotovilo odgovorno in ekonomsko upravičeno rast. Vključitev študij primerov in reševanje problemov.

a) Delavnica o praktičnem reševanju problemov: upravljanje množičnega turizma in izčrpavanja virov, z različnimi primeri

Naslov delavnice: Trajnostne rešitve za turizem v Sloveniji

Cilj: skupaj identificirati in razviti izvedljive strategije za reševanje izzivov, kot sta množični turizem in izčrpavanje virov, z uporabo primerov uspešnih praks trajnostnega turizma iz resničnega sveta; do konca delavnice bodo udeleženci pridobili globlje razumevanje izzivov trajnostnega turizma in praktična orodja za njihovo obvladovanje v lastnih kontekstih.

Struktura delavnice

Uvod (30 minut)

- Dejavnost ledolomilca: udeleženci delijo svoje osebne izkušnje s turizmom (pozitivne ali negativne).
- Pregled izzivov: kratka predstavitev o množičnem turizmu in izčrpanju virov, vključno s statističnimi podatki in študijami primerov (npr. prenatrpanost v Benetkah, Slovensko Blejsko jezero, množični turizem v Costa Bravi, Španija).
- Uvod v trajnostni turizem: opredelitev trajnostnega turizma in njegovi trije stebri: okoljska, socialna in ekonomska trajnost.

Dejavnost reševanja problemov (90 minut)

Udeleženci delajo v skupinah, da bi se spopadli s specifičnim izzivom, povezanim z množičnim turizmom ali izčrpavanjem virov na hipotetični ali resnični destinaciji.

Scenarij 1: Prenatrpanost v priljubljene slovenske turistične destinacije

- Izziv: **Blejsko** jezero, turistična destinacija, doživlja degradacijo okolja zaradi velikega števila obiskovalcev.
- Naloga: Razviti načrt trajnostnega turizma za zmanjšanje prenatrpanosti ob ohranjanju prihodkov za lokalne skupnosti.
- Vodilna vprašanja:
 - o Kako lahko upravljamo s številom obiskovalcev, ne da bi jih izključili?
 - o Katere alternativne izkušnje ali znamenitosti bi lahko promovirali za bolj enakomerno porazdelitev turistov?
 - o Kako lahko pomaga tehnologija (npr. rezervacijski sistemi, virtualni ogledi)?

b) Delavnica o praktičnem reševanju problemov: upravljanje množičnega turizma in izčrpavanje virov

Naslov delavnice: Trajnostne rešitve za turizem na Cipru

Scenarij 2:

- Izziv: Plaže na Cipru, zlasti na priljubljenih območjih, kot sta Ayia Napa in Limassol, se soočajo z velikim okoljskim stresom zaradi velikega števila turistov.
- Naloga: Ustvariti strategijo za zaščito obalnih ekosistemov, hkrati pa še naprej privabljati turiste.
- Vodilna vprašanja:
 - o Katere ukrepe je mogoče izvesti za zaščito morskega življenja in zmanjšanje onesnaževanja?
 - o Kako lahko spodbudimo lokalna podjetja, da sprejmejo okolju prijazne prakse?
 - o Kakšne izobraževalne kampanje lahko ozavešajo turiste o trajnostnem vedenju?

c) Delavnica o praktičnem reševanju problemov: trajnostni turizem v Grčiji

Naslov delavnice: Trajnostne rešitve za turizem - uravnoteženje rasti turizma in okoljske trajnosti na Santoriniju

Scenarij 3:

Cilj: Namen te delavnice je obravnavati vpliv množičnega turizma na okolje in infrastrukturo z raziskovanjem uspešnih strategij trajnostnega turizma. Udeleženci bodo analizirali primere iz resničnega življenja in razvili izvedljive rešitve za bolj trajnostni turistični model na Santoriniju. Do konca delavnice bodo pridobili praktična orodja in strategije, ki jih bodo lahko uporabili v lastnem turističnem kontekstu.

Struktura delavnice

Uvod: Delavnica se začne z dejavnostjo ledolomilca, kjer udeleženci delijo nepozabne potovalne izkušnje in razmišljajo o trajnostnih vidikih, kot so prenatrpanost, onesnaževanje in pobude za

odgovoren turizem. Sledi kratka predstavitev, ki poudarja izzive prekomernega turizma na Santoriniju, kot so pomanjkanje vode, ravnanje z odpadki, prometni zastoji in kulturni vpliv, podprti z uradnimi poročili o turizmu in okoljskimi študijami. Nazadnje udeleženci raziskujejo najboljše prakse iz destinacij, kot so Azori, Kostarika in Ferski otoki, in preučujejo, kako uravnavajo množični turizem z ohranjanjem okolja in kulture.

Dejavnost reševanja problemov: V tej dejavnosti reševanja problemov udeleženci sodelujejo v skupinah pri oblikovanju strategije trajnostnega turizma za Santorini. Obravnavajo izzive, kot so prenatrpanost, pomanjkanje vode, prekomerni odpadki in naraščajoči stanovanjski stroški zaradi kratkoročnih najemnin, katerih cilj je uravnovežiti rast turizma z ohranjanjem okolja in blaginjo skupnosti.

Vodilna vprašanja: Udeleženci bodo raziskali ključna vprašanja, na primer, kako upravljati število obiskovalcev, ne da bi škodovali lokalnim podjetjem, spodbujati alternativne turistične modele za zmanjšanje sezonskega pritiska ter izboljšati javni prevoz in mobilnost. Ocenili bodo tudi vlogo pametne tehnologije pri upravljanju turističnih tokov in raziskali načine za vključevanje lokalnega prebivalstva v odločanje in delitev prihodkov.

Zaključek: V zaključku vsaka skupina predstavi svoj akcijski načrt za trajnostni turizem in prejme povratne informacije. Udeleženci razpravljajo o izvedljivosti rešitev in njihovi uporabi na drugih destinacijah. Seja se konča s ključnimi ugotovitvami in najboljšimi praksami za vključevanje trajnosti v turistično načrtovanje.

d) Delavnica o praktičnem reševanju problemov: trajnostni turizem v Bolgariji 1

Naslov delavnice: Delavnica študije primera - tema: "Ekovasi: inovativen model trajnostnega turizma"

Scenarij 4:

Uvod seminarja in njegovi glavni cilji: Razumevanje koncepta ekose. Ustvarjanje inovativnih idej ali ekoturizem. Razvoj marketinških strategij. Kaj so ekovasi? Zakaj so trajnostna alternativa množičnemu turizmu? Primeri uspešnih ekovasi (Zermatt, Švica; Findhorn, Škotska; Tamera, Portugalska). Fokus: Kako zgraditi trajnostno ekološko vas? Ključni elementi ekose: Arhitektura: ekološki gradbeni materiali in pasivne stavbe. Energija: Obnovljivi viri - sončni kolektorji, vetrne turbine. Voda: Sistemi za recikliranje, deževnico in čiščenje odpadnih voda. Prehrana: permakultura, mestno kmetijstvo in ekološka pridelava.

Razprava - ključni izzivi za trajnostni turizem. Fokus: Kakšni so problemi tradicionalnega turizma? Ključne teme: Prekomerni turizem in uničevanje ekosistemov. Visoka poraba energije in ogljikovi odtis. Onesnaževanje in prekomerno nastajanje odpadkov.

Razprava: Nezadostna integracija lokalnih skupnosti. Udeleženci delijo primere teh vprašanj in kako se manifestirajo v posameznih turističnih destinacijah.

Študija primera: "Oblikovanje trajnostne ekolovasi"

Naloga: Udeleženci delajo v skupinah in razvijejo koncept ekolovasi, ki vključuje: lokacijo, glavne stavbe in infrastrukturo, vire energije in vode, prehranske vire, trženje in promocijo ekovi. Predstavitve skupin in določitev najboljših idej.

e) Delavnica o praktičnem reševanju problemov za trajnostni turizem v Bolgariji 2

Scenarij 5:

Cilj: Namen delavnice je obravnavati izzive množičnega turizma in izčrpavanja virov s skupnim reševanjem problemov. Udeleženci bodo analizirali resnične primere trajnostnih turističnih praks, razpravljali o rešitvah in delali na praktičnih strategijah za spodbujanje odgovornega turizma v svojih skupnostih.

Struktura delavnice:

Uvod in pregled (15 minut)

Kratek uvod v izzive množičnega turizma in izčrpavanja virov. Razlaga načel trajnostnega turizma (ekonomska, okoljska in družbena trajnost). Pregled oblike delavnice: skupno reševanje problemov, analiza primerov iz resničnega življenja in razvoj strategij.

Analiza študije primera:

Primer 1: Pobuda za ekoturizem v narodnem parku Pirin, Bolgarija

Ozadje: Narodni park Pirin, ki je na Unescovem seznamu svetovne dediščine, se sooča z velikimi izzivi množičnega turizma, vključno z degradacijo habitatov, onesnaževanjem in prenatrpanostjo.

Trajnostna rešitev: V odgovor so lokalne oblasti in okoljske organizacije uvedle pobudo za ekoturizem narodnega parka Pirin. Ta pobuda je vključevala oblikovanje določenih poti, stroge omejitve za obiskovalce, vodene okolju prijazne ture in spodbujanje okoljske vzgoje.

Razprava: Udeleženci delavnice bodo razdeljeni v majhne skupine, kjer bodo razpravljali o morebitnih izboljšavah strategije ekoturizma Pirin, kot so razširitev infrastrukture za ravnanje z odpadki, povečanje vključenosti lokalnih deležnikov ali uvedba ekološkega certificiranja za turistična podjetja.

Seja reševanja problemov v skupini:

Problem 1: Obravnavanje prenatrpanosti in izčrpavanja virov na turističnih žariščih v Bolgariji.

Izziv: Množični turizem v poletnih mesecih vodi do prenatrpanosti na priljubljenih lokacijah, kot so Nesebar, Rilski samostan in gora Vitoša v Sofiji. To obremenjuje lokalno infrastrukturo, poškoduje kulturne znamenitosti in prispeva k onesnaževanju.

Naloga: Razviti celovito strategijo za obvladovanje prenatrpanosti in zmanjšanje izčrpavanja lokalnih virov ob hkratnem spodbujanju trajnostnega turizma.

Področja fokusa skupine:

Uvajanje promocije izven sezone in diverzifikacija turistične ponudbe.

Izobraževanje turistov o odgovornem vedenju in trajnostnih praksah.

Izvajanje omejitev števila obiskovalcev in sistemov rezervacij za priljubljena spletna mesta.

izboljšanje sistemov ravnanja z odpadki in spodbujanje trajnostnih možnosti prevoza.

Predstavitev in razprava o skupinskih rešitvah:

Vsaka skupina predstavi svojo predlagano rešitev, vključno s strategijami za uravnoteženje gospodarskega razvoja in trajnosti.

Sledi obdobje vprašanj in odgovorov ter razprave, kjer udeleženci kritizirajo ideje drug drugega, ponujajo predloge in izpopolnjujejo predlagane strategije.

Primer analize iz resničnega življenja:

Primer 2: Trajnostne turistične prakse na Belogradčičkih skalah, Bolgarija

Ozadje: Belogradčičke skale, naravna skalna tvorba in ključna turistična atrakcija v Bolgariji, so zaradi naraščajoče turistične dejavnosti doživele okoljski pritisk. Območje je imelo težave z smetenjem, erozijo in nenadzorovanim dostopom do krhkih delov mesta.

Sprejeti ukrepi:

Razvoj označenih poti za zmanjšanje vpliva na okolje in zaščito kamnin pred erozijo.

Uvedba vodenih ogledov, kjer lokalni vodniki obiskovalce izobražujejo o zgodovini in naravnem pomenu mesta.

Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi za zagotavljanje pristnih izkušenj, kot so obrt, lokalna kuhinja in kulturne predstave, ki skupnosti koristijo ekonomsko.

Vzpostavitev ekološkega certificiranja za lokalna podjetja, ki zagotavlja, da turistične dejavnosti izpolnjujejo standarde okoljske trajnosti.

Razprava: Udeleženci analizirajo ta primer in razmišljajo, kako izboljšati prizadevanja za trajnost v Belogradchik Rocks, razmisliti o razširitvi ekološke certifikacije, povečanju infrastrukture za ravnanje z odpadki ali razvoju možnosti prevoza z majhnim vplivom.

Končna skupinska aktivnost:

Reševanje problemov za izčrpavanje virov: Udeleženci imajo nalogo, da ustvarijo strategijo upravljanja izčrpavanja virov za določeno lokacijo (lahko je katero koli znano mesto v Bolgariji). Opredeliti morajo ukrepe za upravljanje naravnih virov, kot so voda, odpadki in poraba energije, hkrati pa zagotoviti, da imajo lokalne skupnosti še vedno koristi od turizma.

Skupine bodo upoštevale:

Pobude za ohranjanje vode (npr. nabiranje deževnice, napeljave, ki učinkovito uporabljajo vodo).
Strategije za zmanjšanje odpadkov (npr. spodbujanje recikliranja, zmanjševanje uporabe plastike).
Spodbujanje zelenih turističnih praks (npr. nastanitev na sončni pogon, trajnostne možnosti prevoza).

Zaključek in akcijski načrt:

Vsaka skupina deli svoje ugotovitve in priporočila z večjo skupino.
Moderatorji delavnic povzemajo ključne ugotovitve in poudarjajo pomen vključevanja skupnosti, izobraževanja in partnerstev med lokalnimi oblastmi, podjetji in deležniki v turizmu.

Aksijski načrt: Udeležence spodbujamo, da pripravijo lokalni akcijski načrt, ki bo vključeval trajnostne turistične prakse v njihovi regiji.

f) Delavnica: Praktično reševanje problemov za trajnostni turizem v Italiji

Naslov delavnice: Trajnostne rešitve za turizem – Bologna, Italija

Scenarij 6:

Bologna je v zadnjih letih postala priljubljena med turisti, vendar se njeno zgodovinsko središče sooča s precejšnjim okoljskim in družbenim stresom zaradi velikega števila turistov.

Izziv: Pritok tujih obiskovalcev v Bologno je sprožil velike spremembe v osrednjih predelih mesta, ki so znani po neskončnih kolonadah in srednjeveških stolpih.

Naloga: Razviti načrt trajnostnega turizma za zmanjšanje prenatrpanosti, pritiska na javne storitve in problema naraščajočih cen najemnin in nepremičnin, hkrati pa omejiti nezadovoljstvo prebivalcev.

Vodilna vprašanja: Kako lahko zaščitimo arhitekturno dediščino in kulturno identiteto Bologne pred obrabo velikega števila obiskovalcev? Katere posebne vidike lokalnega življenja in tradicije je treba ohraniti in kako zagotoviti sodelovanje in podporo prebivalcev? Kako lahko uravnotežimo turistične storitve z vsakodnevnimi potrebami stanovalcev? Kako lahko razpršimo turistični promet izven glavnih znamenitosti (npr. Piazza Maggiore, Dva stolpa) na manj znana mesta ali bližnja območja?

Katera orodja ali tehnologije (npr. podatki o obiskovalcih v realnem času, časovno omejene vstopnice) lahko pomagajo preprečiti zastoje in upravljati obdobja konic? Katere politike glede kratkoročnih najemov ali skupinskih potovanj (npr. Omejevanje turističnih avtobusov na določenih območjih) bi lahko ublažile prenatrpanost?

g) Delavnica: Praktično reševanje problemov za trajnostni turizem na Portugalskem

Naslov delavnice: Partnerstva s poslovnimi združenji

Lahko je zelo učinkovit pri reševanju resničnih izzivov v gostinstvu in turizmu, kot sta množični turizem in izčrpavanje virov. Ta sodelovanja združujejo strokovno znanje, vire in inovativno razmišljanje v industriji za razvoj praktičnih rešitev. Na primer, lahko izvedemo praktično delavnico za reševanje problemov po korakih: 1. Opredelite problem - Opredelite specifičen izziv ali potrebno rešitev; 2. Identificirajte ekipe - povabite deležnike iz poslovnih združenj, hotelirstva, lokalne uprave, okoljskih organizacij in predstavnikov skupnosti ter študentov, ki zagotavljajo rešitev; 3. Razvijte akcijski načrt - dajte prednost najbolj izvedljivim in vplivnim rešitvam.

4.1.2. Kako vključiti izobraževanje o trajnosti v učni načrt za upravljanje gostinstva

Vključitev izobraževanja o trajnosti in trajnostnem turizmu v učni načrt zahteva celosten, celovit pristop, ki študente opremi z znanjem, veščinami in vrednotami za spodbujanje okoljskega upravljanja, socialne pravičnosti in ekonomske odgovornosti. To je mogoče doseči z vključitvijo trajnostnih tem v predmete – kot so okoljska znanost, ekonomija in družbene študije – ob uporabi izkustvenih metod, kot so obiski na terenu, projektno učenje in vključevanje skupnosti v temeljno teorijo v praksi v resničnem svetu. Na podlagi okvirov, kot so cilji trajnostnega razvoja ZN, lahko učitelji vodijo učence, da kritično preučijo vpliv turizma, razvijejo sposobnosti reševanja problemov in se ukvarjajo z etičnimi razsežnostmi globalnega državljanstva. Končni cilj je vzgojiti obveščene posameznike, ki lahko premišljeno prispevajo k trajnostnemu razvoju v turizmu in širše.

Metode bi morale zagotavljati celovit pristop k izobraževanju o trajnostnem razvoju, ki omogoča pridobivanje znanja in spretnosti za spodbujanje okoljske, socialne in ekonomske trajnosti.

- a) **Tečaji, osredotočeni na trajnost:** Lahko bi uvedli namenske tečaje, kot so "Trajnostno upravljanje gostoljubja", "Eko-turizem" ali "Zelene hotelske operacije". Trajnostne teme bi lahko vključili tudi v obstoječe teme, kot so upravljanje operacij, trženje in načrtovanje dogodkov.
- b) **Izkustveno učenje in izleti:** Lahko organiziramo obiske okolju prijaznih hotelov, trajnostnih letovišč ali zeleno certificiranih restavracij. Prav tako bi bilo dobro spodbuditi študente k sodelovanju v pripravištvu ali projektih, osredotočenih na trajnost.
- c) **Študije primerov in najboljše prakse:** Lahko bi uporabili primere trajnostnih gostinskih praks iz resničnega sveta (npr. hoteli brez odpadkov, ogljično nevtralna letovišča). Zakaj ne bi razpravljali o izzivih in inovativnih rešitvah na področju trajnosti v industriji?
- d) **Gostujoča predavanja in industrijska partnerstva:** Lahko povabimo strokovnjake za trajnostni razvoj, hotelske menedžerje in okoljske svetovalce, da delijo vpogled, pa tudi sodelujejo z ekološko ozaveščenimi gostinskimi podjetji za usposabljanja in delavnice.
- e) **Trajnostni certifikati in standardi:** Študente bi lahko izobraževali o globalnih trajnostnih certifikatih, kot so LEED, Green Globe in Earth-Check, ter spodbujali sodelovanje v programih certificiranja za povečanje zaposljivosti.
- f) **Trajnostni inovacijski projekti:** Spodbujajte študente k razvoju trajnostnih turističnih pobud, kot so okolju prijazni turistični paketi, strategije za zmanjšanje odpadkov za hotele ali turistični modeli v skupnosti. Ti projekti se lahko predstavijo na tekmovanjih ali kot del tečaja.
- g) **Sodelovanje skupnosti in družbena odgovornost:** Olajšati partnerstva z lokalnimi skupnostmi in nevladnimi organizacijami za vključevanje študentov v prizadevanja za ohranjanje, ohranjanje kulturne dediščine ali projekte trajnostnega razvoja turizma. Ta praktična izkušnja spodbuja globlje razumevanje družbene in okoljske odgovornosti. Cilj je učiteljem omogočiti, da v učni načrt

gostinstva vključijo trajnostne projekte v skupnosti. Pristop usposabljanja je lahko sestavljen iz usposabljanja za sodelovanje v skupnosti: zagotovite okvire za vzpostavljanje odnosov z lokalnimi deležniki (hoteli, restavracije, nevladne organizacije, skupine skupnosti) za prepoznavanje resničnih trajnostnih projektov. Učitelji se lahko naučijo, kako oblikovati jasne, merljive cilje, usklajene s trajnostnim izobraževanjem (npr. zmanjšanje lokalnih živilskih odpadkov v gostinstvu, spodbujanje lokalnih virov) na delavnici za oblikovanje projektov, in jih je treba usposobiti za izvajanje refleksivnih sej in vrednotenj po projektu, s poudarkom na družbenih in ekonomskih vplivih.

- h) Integracija tehnologije za spremljanje in upravljanje trajnosti:** Integracija uporabe tehnologije za spremljanje in upravljanje trajnostnih praks v realnem času. To bi lahko na primer vključevalo: usposabljanje za uporabo programske in strojne opreme za spremljanje porabe energije in vode, analizo ravnanja z odpadki in recikliranja, izračune ogljičnega odtisa in strategije zmanjševanja, platforme za povratne informacije strank za pobude za trajnostni razvoj, ipd. Študenti bi se lahko naučili analizirati podatke iz teh tehnologij, da bi opredelili področja za izboljšanje in razvili trajnostne strategije, ki temeljijo na podatkih. Strokovnjaki na to temo lahko govorijo v razredu, da razložijo, kako se uporabljajo tehnologije; študenti lahko obiščejo tudi kraje, ki uporabljajo te tehnologije, da bi razumeli, kako delujejo. Uvedite tečaje o digitalnih rešitvah za trajnost, kot so pametni energetske sistemi v hotelih, AI za ravnanje z odpadki ali blockchain za etični turizem. Ta pristop študente pripravlja na izkoriščanje tehnologije pri reševanju izzivov trajnosti.
- i) Vključitev trajnostnega / zelenega poslovnega načrta:** Trajnost bi lahko vključili kot ključno komponento pri oblikovanju poslovnih načrtov v učni načrt za upravljanje gostinstva ali v izhodne predmete, kot so "Podjetništvo in inovacije", "Organizacija turističnih podjetij" in "Strateško upravljanje". Študenti morajo vključiti trajnostne strategije, ki zagotavljajo odgovoren in ekonomsko uspešen razvoj njihovih poslovnih odločitev.
- j) Igrifikacija in interaktivno učenje:** Uporabite simulacije, dejavnosti igranja vlog in izzive trajnosti, da študente vključite v reševanje problemov v resničnem svetu. Na primer, virtualna trajnostna igra upravljanja hotelov bi lahko študentom omogočila sprejemanje odločitev, ki vplivajo na okoljske in finančne rezultate.
- k) Zeleni človeški viri:** Temo zelenih človeških virov bi lahko vključili v razrede upravljanja s človeškimi viri v tečajih turizma, gostinstva in restavracijskega menedžmenta. Ta tema bi prispevala k boljšemu razumevanju trajnosti in kako jo je mogoče uporabiti v več sektorjih v turizmu in gostinstvu (Alreahi, 2023).
- l) Trajnostno vodenje:** Predlagamo vključitev teme trajnostnega vodenja v kontekst vodenja, ki že obstaja na nekaterih mojstrskih tečajih. Eden glavnih izzivov, povezanih s trajnostjo, je vrsta kulture organizacije (Liao, 2022). S temo trajnostnega vodenja bi lahko prispevali k trajnostni kulturi, ki bi vključevala voditelje in ozaveščala o vlogi vodilnega pri izvajanju trajnostnih praks v turizmu in gostinstvu, kar bi prispevalo k več podjetjem s trajnostno kulturo.

- m) Digitalizacija za trajnost:** Predlagamo uvedbo teme digitalizacije za trajnost v turizmu in gostinstvu, saj bo to trdno prispevalo k doseganju ciljev trajnostnega razvoja Združenih narodov in svetovne razvojne skupnosti. Predstavitev primerov uporabe tehnologij, kot so "internet stvari", lokacijske storitve, umetna inteligenca, razširjena in virtualna resničnost, robotika in tehnologija blokovne verige, lahko s predstavitvijo primerov ali s povabilom strokovnjakov postane turistična in gostinska ponudba privlačnejša, učinkovitejša, vključujoča ter gospodarsko, socialno in okoljsko trajnostna. Prav tako lahko olajša inovacije in ponovni razmislek o procesih, da bi se spopadli z izzivi, kot so sezonskost in prenatrpanost, ter razvili pametnejše destinacije (UNWTO, 2025).
- n) Umetna inteligenca (AI) za trajnost:** Strokovnjake bi lahko povabili, da izvedejo delavnico za študente o uporabi tehnologije AI v gostinstvu in turizmu. IA ima več aplikacij za gostinstvo, ki lahko spodbujajo trajnost, kot so: podpora strankam z umetno inteligenco, prilagojene storitve, analiza pregledov, izboljšano avtomatizirano ustvarjanje nalog, avtomatizirano računovodstvo, vpogledi na podlagi podatkov, upravljanje z energijo, zmanjšanje odpadkov, optimizacija gospodinjstva in vzdrževanja, upravljanje prihodkov: napovedna analiza povpraševanja, optimizacija cen, optimizacija zasedenosti, trženje: ustvarjanje vsebine seznama, avtomatizirane promocijske ponudbe, programi zvestobe (zgoraj, 2024). Tudi za turizem obstaja več primerov uporabe IA, o katerih bi se lahko pogovorili s študenti, kot so AI načrtovanje potovanj, povzetki pregledov hotelov, AI potovalni pomočniki, optimizacija marketinških vsebin, glasovni pomočniki v lokalnih jezikih, primerjava potovalnih ponudb in podpora pri komunikaciji s strankami (Rojewska, 2024).
- o) Delavnica o trajnostnih praksah v gostinstvu:** strategije za bolj zeleno prihodnost - vključuje hotelske menedžerje, študente gostinstva, uradnike za trajnostni razvoj, operativno osebje in strokovnjake iz industrije. V hotelski industriji se trajnost nanaša na vrsto metod, namenjenih zmanjšanju vplivov na okolje ob optimizaciji družbenih in gospodarskih koristi. Sprejetje trajnostnih praks je bistvenega pomena za izboljšanje konkurenčnosti na prenatrpanem trgu in za varstvo okolja. Svetovni trendi vse bolj poudarjajo potrebo po trajnostnem razvoju, hotelski sektor pa se spreminja, da bi izpolnil te zahteve (Vagena, 2025). Glavni cilj je razumeti trajnost v gostinstvu, predvsem ključne koncepte, kot so trojna spodnja črta, cilji trajnostnega razvoja (zlasti tisti, ki so pomembni za gostinstvo), ogljični odtis, učinkovitost vode in energije, ravnanje z odpadki. Ta delavnica naj bi predstavila tudi trajnostno delovanje in najboljše prakse energetske učinkovitosti, varčevanja z vodo, zmanjševanja odpadkov in trajnostnih virov (npr. lokalna in ekološka hrana, okolju prijazne dobrine).
- p) Delavnica o ponovnem razmisleku o turizmu in delavnice o ciljih trajnostnega razvoja:** trajnost, prekomerni turizem in regenerativne rešitve - predlagamo delavnico, ki vključuje turistične strokovnjake, oblikovalce politik, vodje destinacij, vodje gostinstva, nevladne organizacije in študente. Ključnega pomena je, da se pojavi koncept regenerativnega turizma, ki ga razlikuje od trajnostnega turizma s poudarkom na aktivni ekološki in družbeno-kulturni obnovi in ne zgolj na zmanjševanju škode (Bellato & Pollock, 2023). Regenerativni turizem si prizadeva popraviti in izboljšati ekosisteme in skupnosti, pri čemer presega "manj škode" (trajnost) in ustvarja neto

pozitivne učinke. Glavni cilj bi moral biti razumevanje regenerativnega turizma onkraj trajnosti. Poglobljeno bi bilo treba analizirati teme, kot so ključni koncepti, najboljše prakse in zgodbe o uspehu, rešitve in orodja za boj proti prekomernemu turizmu ter oblikovanje projektov regenerativnega turizma in orodij za razvoj izvedljivih strategij za destinacije in podjetja. Delavnice o različnih ciljih trajnostnega razvoja se lahko organizirajo v okviru enega razreda. Delavnice so lahko teoretične in praktične usmeritve: od kratke predstavitve ciljev trajnostnega razvoja do kritične razprave o prispevku turistične industrije k posameznim ciljem trajnostnega razvoja.

- q) **Raziskovalni projekti in revizije trajnosti:** Učitelji/trenerji/profesorji bi lahko izvajali raziskovalne projekte, ki bi analizirali trajnostne trende v gostinstvu in turizmu. Poleg tega bi lahko izvajali revizije trajnosti in ankete lokalnih hotelov, restavracij ali potovalnih agencij, da bi ocenili njihov vpliv na okolje in družbo ter predlagali izboljšave. Razvoj veščin systemskega razmišljanja in znanstvenoraziskovalnih veščin igra pomembno vlogo pri izobraževanju o trajnosti (Chen et al., 2022).
- r) **Sodelovanje v skupnosti in storitveno učenje:** Učitelje / trenerje / profesorje bi lahko spodbudili k sodelovanju v trajnostnih projektih skupnosti, kot je sodelovanje z lokalnimi organizacijami pri pobudah za eko-turizem, prizadevanjih za ohranjanje ali kampanjah za odgovoren turizem.
- s) **Tehnologija in inovacije v trajnostnem turizmu:** Tečaji bi lahko raziskali vlogo tehnologije pri trajnosti, kot so upravljanje z energijo, ki ga poganja umetna inteligenca, blockchain za trajnostne dobavne verige in digitalne rešitve za zmanjšanje živilskih odpadkov v gostinstvu.
- t) **Trajnostno načrtovanje dogodkov in pobude za odgovorno potovanje:** Učitelji/trenerji/profesorji bi lahko dobili nalogo, da oblikujejo in izvedejo trajnostne dogodke, ki zmanjšujejo količino odpadkov in ogljičnega odtisa, ali pa bi jih sponzorirali za sodelovanje na tematskih konferencah in dogodkih, kjer strokovnjaki in deležniki iz industrije predstavijo zelene prakse in trajnostne pobude. Npr. Zavezništvo za energijo in okolje ([Trajnostni simpozij EEA 2024 - EEA](#)) organizira letna srečanja o trajnosti v gostinstvu in številne druge dogodke. Učitelji/trenerji/profesorji bi lahko sodelovali tudi pri razvoju odgovornih potovalnih vodnikov ali poti, ki spodbujajo etične turistične prakse, ohranjanje kulture in ohranjanje okolja.
- u) **Razvoj ekološkega razmišljanja:** Poskušali bomo vključiti in študentom predstaviti uspešno prakso, ki mora biti usklajena s specifičnimi pogoji in tradicijami v različnih državah.
- v) **Razvoj interaktivnih simulacij, osredotočenih na trajnost:** Ustvarili bi lahko simulacije in dejavnosti igranja vlog, kjer učenci sprejemajo odločitve o različnih temah, kot je upravljanje hotela ali turistične destinacije s trajnostnimi cilji. Te dejavnosti lahko študentom pomagajo razumeti, kako njihove izbire vplivajo na okoljski, socialni in gospodarski vpliv turistične dejavnosti; izkusiti posledice svojih odločitev; in razumevanje odločanja o trajnostnih praksah.

- w) Delavnica o ustvarjanju trajnostnih ogledov mesta:** Študenti bi lahko delali v skupinah in izbrali temo, povezano s cilji trajnostnega razvoja (podnebni ukrepi, enakost spolov, odgovorna potrošnja in proizvodnja itd.). Nato ustvarijo voden ogled svojega mesta, mimo ključnih točk, povezanih s promocijo / razpravo o njihovi temi, hkrati pa podrobno predstavijo temo, obravnavana vprašanja in obstoječe rešitve. Nato morajo to turistično pot predstaviti preostalemu razredu za testiranje. Ta načrt poti mora biti čim bolj participativen, tako da drugi učenci sodelujejo z izpostavljenimi temami in se naučijo koncepta.
- x) Trajnosten turizem v podeželskih skupnostih:** praktična izkušnja. Študenti obiščejo podeželsko skupnost, ki je znana po turizmu v skupnosti in trajnostnih pobudah. Sodelujejo v tradicionalnih obrtnih izkušnjah, izkušnjah od kmetije do mize in ogledih dediščine, ki jih vodijo prebivalci, s čimer pridobijo vpogled v to, kako turizem podpira lokalna gospodarstva in izvaja trajnostne ukrepe. Skozi razprave z lastniki podjetij, oblikovalci politik in domačini študenti analizirajo trajnostne turistične prakse. Ta priložnost za izkustveno učenje jim omogoča, da ocenijo in ustvarijo predlog projekta, ki temelji na resničnih modelih turizma skupnosti, da predlagajo strategije za odgovoren razvoj turizma.
- y) Akcijski načrt in dekalog o trajnostnih praksah:** Študenti sodelujejo v interaktivni delavnici, kjer se seznani s ključnimi evropskimi certifikati trajnosti v turizmu. S študijami primerov ocenjujejo trajnostne prakse turističnega podjetja, prepoznavajo vrzeli in razvijajo akcijski načrt za pridobitev certifikata. Povabljeni govornik iz industrije ponuja vpogled v resnične izzive in prednosti certificiranja ter navaja nekaj primerov. Do konca seje so se študenti dogovorili o dekalogu z glavnimi merili za certificiranje, ki temeljijo na navedenih primerih.

4.1.3. Kako poučevati zeleno podjetništvo v turizmu

Zeleno podjetništvo v turizmu vključuje različne prakse, ki spodbujajo trajnostno in odgovorno upravljanje z naravnimi viri ter zmanjšujejo negativne vplive na okolje. Zeleni pristopi v turizmu ne prispevajo le k večji okoljski trajnosti, temveč tudi povečujejo privlačnost destinacij za okoljsko ozaveščene turiste. Poučevanje zelenega podjetništva v turizmu zahteva kombinacijo načel trajnostnega razvoja, poslovnih veščin in znanja o turistični industriji.

Glavni evropski dokumenti in politike za trajnostni turizem so določeni v Agendi EU za turizem do leta 2030. Pomembno je poznavanje in razumevanje glavnih ukrepov EU za odgovorni turizem v korist turistične industrije in regij, ki spodbujajo trajnostno rabo virov in razvoj okoljsko trajnostnih turističnih praks.

Deset tem, kako predstaviti zeleno podjetništvo v turizmu, vključuje trajnostno rabo naravnih virov, okolju prijazno nastanitev in trajnostno gradnjo, lokalno hrano in krožno gospodarstvo, zmanjšanje ogljičnega odtisa in podnebne ukrepe, uporabo zelenih certifikatov, nagrad in trajnostnih standardov, zeleno mobilnost in trajnostne prometne sisteme, digitalne rešitve, strategijo zelenega trženja in odgovorno oglaševanje, družbena odgovornost in vključenost skupnosti, poslovne priložnosti v trajnostnem turizmu in razvoj zelenih turističnih destinacij.

a) Trajnostna raba naravnih virov v turizmu:

TEMATSKE VSEBINE	DOSEŽENI CILJI
Zmanjševanje odpadkov in prakse krožnega gospodarstva – Skupinski projekt za odpravo plastike za enkratno uporabo in ravnanje z odpadki v letovišču na plaži. Primer: vrhunec turistične sezone v Sredozemlju lahko poveča onesnaževanje morja s plastiko do 40% weforum.org , zato letovišča sprejmejo udobje, ki ga je mogoče ponovno napolniti, in robustne programe recikliranja / kompostiranja. Študenti preučujejo tudi direktivo EU o plastiki za enkratno uporabo, ki prepoveduje običajne predmete za enkratno uporabo za zaščito obalnega okolja.	<i>Zmanjšati trdne odpadke in onesnaževanje iz turizma. Z revizijo toka odpadkov turističnega objekta študenti razvijejo spretnosti za izvajanje strategij »zmanjšanja, ponovne uporabe, recikliranja«. Ozaveščajo se o tem, kako lahko rezanje plastike (kot določa zakonodaja EU) in kompostiranje živilskih odpadkov prepreči škodo na ekosistemih (npr. manj odpadkov na plažah) in celo prihrani denar. (Dva hotela v eni pobudi zmanjšata do 400 kg odpadne hrane na teden, s čimer letno prihranita do 26 000 evrov oneplanetnetwork.org).</i>
Ohranjanje vode v turizmu – analiza študije primera sredozemskega hotela, ki izvaja recikliranje sive vode in zbiranje deževnice. Raziskovalci EU so na primer pokazali, da lahko hoteli zmanjšajo porabo vode za 30–50 % s	<i>Razumeti praktične ukrepe za varčevanje z vodo in njihov vpliv. Študenti se naučijo izračunati vodni odtis hotela in oblikovati načrt za njegovo zmanjšanje, v skladu s trajnostnimi cilji EU (npr. zmanjšanje porabe v regijah s pomanjkanjem</i>

čiščenjem odpadne vode in ponovno uporabo cordis.europa.eu na kraju samem. Razprava v razredu lahko zajema namestitve napeljav z nizkim pretokom, programe ponovne uporabe brisač in politike EU o vodi (npr. Okvirna direktiva o vodah).	vode). Zavedajo se, da lahko tehnologija in vedenjske spodbude (kot so kartice za ponovno uporabo brisač) znatno omejijo odpadne cordis.europa.eu vode.
Varovanje biotske raznovrstnosti in naravnih območij – interaktivni seminar o upravljanju obiskovalcev v občutljivih ekosistemih (npr. obalni nacionalni park ali morski rezervat). Študenti pregledujejo smernice, kot so nosilnost in coniranje, da bi preprečili prekomerno uporabo poti, grebenov, gozdov itd. Množični turizem v Sredozemlju je privedel do ekološke izgube na obalnih območjih z visoko vrednostjo, ko se slabo upravlja mio-ecsde.org. Igrajte vlogo pri presoji vplivov na okolje za nov projekt naravnega turizma, pri čemer pretehtajte ohranjanje in obisk (množični turizem v primerjavi s trajnostnim turizmom). Soočen z naraščajočim pritiskom obiskovalcev na soteske in mokrišča Girone, je projekt RiuNatur izvedel celovito strategijo za ohranjanje biotske raznovrstnosti, ohranjanje ekološke celovitosti in preprečevanje prekomernega turizma. Študenti bodo prejeli popolno razlago dobre prakse in bodo povabljeni, da izberejo eno reko, ki bo predlagala izboljšanje v skladu z zahtevami, ki jih je predlagal Riunatur. Delali bodo v skupinah in predstavili projekt celotni skupini za odprto razpravo, lahko pa se bodo udeležili tudi izobraževalnih izletov (obiski ekoloških poti, ekoloških kmetij, zavarovanih območij).	<i>Spodbujati upravljanje ekosistemov v turizmu.</i> Študenti se naučijo uravnovežiti turistični dostop s potrebami po ohranjanju z ustvarjanjem načrtov, ki določajo omejitve uporabe virov (npr. Omejitve dnevnih obiskovalcev, sezonska zaprtja za obnovo). Seznanijo se z orodji, kot so presoje vplivov na okolje in predpisi parka, pri čemer razumejo, da je dolgoročni poslovni uspeh odvisen od ohranjanja "naravnega kapitala" (prosto živeče živali, pokrajine, čiste vode), ki privablja turiste predvsem mio-ecsde.org. <i>Razumeti okoljske izzive,</i> ki jih povzroča nenadzorovan turizem v rečnih in mokriščnih ekosistemih, in opredeliti trajnostne turistične strategije, ki usklajujejo javno rabo z ohranjanjem biotske raznovrstnosti. <i>Razviti turistične predloge, ki spodbujajo sezonsko in prostorsko prerazporeditev obiskovalcev in hkrati podpirajo lokalne skupnosti.</i> Opredeliti glavne vrste naravnih virov, ki se uporabljajo v turizmu, in s tem povezana tveganja prekomernega izkoriščanja naravnih virov in negativnih vplivov turizma na okolje.
Izračun in zmanjševanje porabe energije v turističnih objektih – Delavnica o učinkoviti rabi energetske varčnih naprav v različnih turističnih objektih in uporabi alternativnih virov energije (npr.: voda, veter, sonce, morje).	<i>Pridobiti spretnosti za revizijo in izboljšanje energetske učinkovitosti v turističnih podjetjih.</i>

Uporaba okolju prijaznih materialov in izdelkov – Skupinska razprava o tem, kako motivirati turiste k odgovornemu vedenju.	<i>Razumeti in razlikovati med različnimi vrstami zelenih praks – energetska učinkovitost, ravnanje z odpadki, vodni viri, uporaba okolju prijaznih materialov in izdelkov itd.</i>
---	---

b) Okolju prijazna nastanitev in trajnostna gradnja:

TEMATSKE VSEBINE	DOSEŽENI CILJI
Povezovanje z lokalnim okoljem in kulturo – Razprava o »gradnji z naravo« in ohranjanju kulturne dediščine. Poudarite model " <i>albergo diffuso</i> " v Italiji, kjer se hotel namesto nove gradnje razprostira skozi obstoječe zgodovinske vaške stavbe, s čimer se oživijo skupnosti z minimalnim novim odtisom. Podobno podeželske kočje uporabljajo naravne materiale (les, kamen) in avtohtone rastlinske krajine za ohranjanje estetike krajine.	<i>Spodbujati lokalno in kulturno trajnostni razvoj.</i> Študenti cenijo, kako lahko spoštovanje lokalne arhitekture in ekologije poveča privlačnost hotela. Pridobijo sposobnost razvijanja nastanitvenih konceptov, ki podpirajo lokalno kulturo (s tradicionalnimi gradbenimi slogi in delom lokalnih obrtnikov) in varujejo biotsko raznovrstnost (z okolju prijazno krajino). To neguje podjetniško miselnost, ki ceni dediščino in okolje kot premoženje in ne kot ovire.
Projektiranje zelenih stavb za turistične objekte – Predavanje in oblikovalska delavnica o trajnostni arhitekturi v hotelih (energetsko učinkovito načrtovanje, lokalni materiali, pasivno hlajenje). Na primer, špansko ekološko letovišče <i>La Bobadilla</i> je namestilo kotel na biomaso, ki uporablja oljčne koščice za gorivo, s čimer je zmanjšalo emisije CO ₂ za 80% in porabo energije za 45% thebluesurfer.com . Študenti pripravijo načrt okolju prijaznega hotela, ki vključuje sončne kolektorje, naravno prezračevanje in zbiralnike deževnice.	<i>Uporabljati načela trajnostne gradnje.</i> Študenti se naučijo, kako gradbene izbire (npr. Izolacija, sončna usmerjenost) zmanjšujejo okoljski odtis hotela. Skozi delavnico pridobijo sposobnost oblikovanja nastanitve, ki se meša z lokalnim okoljem - zmanjšanje motenj tal in uporaba obnovljivih virov energije. Zavedajo se tudi gradbenih standardov EU (npr. zahteve za stavbe s skoraj nično porabo energije) in kako lahko inovativne zamisli (kot je uporaba kmetijskih odpadkov za energijo, kot v La Bobadilli) prihranijo stroške in zmanjšajo emisije.
Okolju prijazno hotelsko poslovanje in certifikati – študija primera sredozemskega "zelenega hotela", ki prikazuje trajnostne prakse v vsakodnevnem poslovanju. Na primer, <i>agro-hotel Son Bernadinet</i> (Mallorca) uporablja ekološko certificirana čistilna sredstva, reciklira >80 % odpadkov, izvaja varčna stranišča in energetsko učinkovito razsvetljavo ter pridobiva hrano iz ekološke vrtne thebluesurfer.com . Študenti bi lahko opravili simulirano zeleno	<i>Uvesti trajnostne prakse pri upravljanju gostinstva.</i> Študenti se naučijo konkretnih ukrepov (ločevanje odpadkov, programi ponovne uporabe perila, uporaba obnovljivih virov energije) in vidijo njihove koristi: navedeni hotel z znakom EU za okolje zmanjša porabo energije za 30 % in vodo za skoraj 50 % s takšnimi koraki environment.ec.europa.eu . S poskusom revizije študenti izpolnjujejo standarde trajnostnega turizma in razumejo, da certifikati in nagrade (zeleni ključ, znak EU za okolje itd.) ne zahtevajo le enkratnih sprememb, temveč tudi

revizijo hotela in preverili merila za certifikate, kot sta znak EU za okolje ali zeleni ključ.	stalno zavezanost (usposabljanje osebja, izobraževanje gostov, nenehno izboljševanje). To gradi spretnosti pri izpolnjevanju in spodbujanju mednarodno priznanih meril trajnosti.
Izlet: Obisk certificirane ekološke koče / eko-hotela za opazovanje trajnostnih praks. Npr. obisk letovišča Casale Panagiotis na Cipru ali ciprskih vasi v Tochniju in opazovanje, kako so bile zgodovinske vaške hiše preoblikovane, da bi turistom zagotovile pristno izkušnjo. Študenti so lahko opazovali obnovljive vire energije v hotelskih operacijah, pa tudi uporabo pasivne sončne zasnove za naravno ogrevanje in hlajenje. Študenti so lahko videli okolju prijazne materiale, žive strehe in stene, neto ničelne stavbe (ki proizvajajo toliko energije, kot jo porabijo).	<i>Videti resnične aplikacije okolju prijazne nastanitve; razumeti, kako oceniti in izvajati rešitve zelene energije v turističnih nastanitvah; analizirati koristi arhitekturnih načrtov za energetske učinkovitost.</i> Razumeti, kako uporabljati energetske učinkovite sisteme in poznati nizkoogljične gradbene materiale.
Ohranjanje in upravljanje vode – razprava o ponovni uporabi deževnice, tuših in straniščih z nizkim pretokom in varčevanjem z vodo, ponovni uporabi vode iz umivalnikov / tušev za namakanje.	<i>Ugotoviti, kako zmanjšati porabo vode, porabo energije in spodbujati daljšo življenjsko dobo materialov zaradi vzdržljivosti in pametne zasnove.</i>
Ekološko ozaveščena izkušnja gostov - lokalna in ekološka hrana - delavnica.	<i>Če želite vedeti, kako ustvariti možnosti za jedilnico od kmetije do mize.</i>
Izlet: Oblikovanje načrta za ublažitev trajnostne strategije turističnih nastanitev - Ta dejavnost temelji na kampu Ballena Alegre, ki je vodilna zgodba o uspehu na področju trajnostnega turizma in okolju prijazne gradnje. Zmagovalci nagrade EuroSolar 2020 v industrijski kategoriji, bungalovi e-Devesa so prva fotovoltaična, okoljsko trajnostna počitniška prenočišča v Evropi. Opremljeni so z 39 baterijami Sonnen in skupno zmogljivostjo shranjevanja 234 kWh, omogočajo lokalno upravljanje z energijo brez kilometrov. Ključni element projekta je njegov izobraževalni pristop: goste spodbujamo k odgovorni rabi energije med bivanjem, tisti z najučinkovitejšim vedenjem pa so nagrajeni. Ta pobuda združuje tehnološke inovacije, okoljsko	<i>Analizirati vlogo turista kot aktivnega akterja in oblikovati načrt za ublažitev trajnostne strategije nastanitve.</i>

ozaveščenost in aktivno vključevanje gostov, kar spreminja izkušnjo nastanitve v priložnost za učenje, usklajeno s cilji trajnostnega razvoja. Študenti bodo obiskali kamp, kjer bodo vse te informacije posredovane skupaj s kratkimi razgovori z nekaterimi odgovornimi in gosti (po predhodnem soglasju). Po zbiranju vseh teh informacij bodo študenti povabljeni, da pripravijo načrt za ublažitev glede na prednosti in slabosti ter bodo delali na predlogu, ki ga bodo delili z lastniki kampov.	
Obisk na kraju samem: Model Can Buch, kmečke hiše iz 17. stoletja, obnovljene z uporabo načel biogradnje in celostnega trajnostnega pristopa. Dejavnost lahko vključuje obisk Can Buch na kraju samem ali virtualno sejo z ekipo. Študenti bodo delali v skupinah, da bi oblikovali koncept regenerativne podeželske nastanitve, ki jo je navdihnil Can Buch, ob upoštevanju ključnih elementov, kot so: obnova z uporabo naravnih materialov (glina, kamen, les, apno) in tradicionalne tehnike; energetska samozadostnost (sončni kolektorji, biomasa) in krožno gospodarjenje z vodami (nabiranje deževnice, fitočiščenje); Integracija agroekološkega sistema (biodinamični vrt, ekstenzivna živina, kompostiranje); in povezava z lokalnim ozemljem in skupnostjo (lokalni izdelki, obrt, okoljska vzgoja). Vsaka skupina bo predstavila predlog vrednosti trajnostnega turizma s poudarkom na pozitivnem vplivu.	<i>Oceniti dobre prakse v biogradnji nagrajenega podjetja; razumeti načela biogradnje in njihovo uporabo v projektih podeželskega turizma; analizirati modele energetske in prehranske samooskrbe na zavarovanih naravnih območjih; spodbujati sposobnost oblikovanja trajnostnih turističnih izkušenj z regenerativnim učinkom; sodelovati pri razvoju inovativnih predlogov, ki vključujejo trajnost, kulturo in lokalno gospodarstvo.</i>
Razmerje med gradbeništvom in okoljem – razprava. Študentska razprava o trajnostnem načrtovanju in načrtovanju turističnih objektov v skladu z zelenimi standardi in certifikati ter pravili ekološke gradnje. Študije primerov za razpravo o različnih vrstah okolju prijaznih nastanitvev – eko-hoteli z mednarodnim certifikatom (npr. Green Key, znak EU za okolje); Bio-gostišča z leseno konstrukcijo in naravnimi materiali; glamping lokacije (luksuzno kampiranje) z minimalnim	<i>Razumeti in uporabljati načela pasivne arhitekture, okoljske predpise na omejenih območjih, izbiro lokacije z minimalnim vplivom na okolje.</i> <i>Razumeti razmerje med lokacijo, zasnovo in vplivom na okolje ter vlogo standardov in certificiranja pri zagotavljanju visoke ravni trajnosti in preglednosti v zeleni gradnji (poznavanje certifikatov, kot so LEED, BREEAM, DGNB, HQE, EU Ecolabel).</i>

ekološkimi odtisi; pasivne stavbe ali hoteli z ničelno porabo energije; socialni hostli, ki podpirajo lokalne skupnosti.	<i>Prepoznati merila za okoljsko zasnovo in gradbene predpise.</i>
--	--

c) Lokalna hrana in krožno gospodarstvo:

TEMATSKE VSEBINE	DOSEŽENI CILJI
Zmanjševanje živilskih odpadkov in krožne prakse – <i>Praktična naloga</i>: izvedba revizije kompostiranja in odpadkov v hotelski kuhinji. Z uporabo resničnih podatkov (hoteli lahko tedensko pripravijo na stotine kilogramov hrane) učenci razmišljajo, kako zmanjšati samopostrežne odpadke (manjše serije, darovanje ostankov, izobraževanje gostov) in zapreti zanko (kompostiranje ostankov za gojenje zelišč na kraju samem). Preučujejo pobude, v katerih so hoteli prihranili več deset tisoč evrov z zmanjšanjem živilskih odpadkov oneplanetnetwork.org . Razprava v razredu, ki povezuje cilje EU za prepolovitev živilskih odpadkov do leta 2030, obravnava izzive (kultura samopostrežnega bifeja, pričakovanja gostov) in tehnološke rešitve (aplikacije za spremljanje odpadkov).	<i>Izboljšati učinkovito rabo virov s krožnim gospodarstvom. Študenti pridobijo spretnosti za količinsko opredelitev in zmanjševanje odpadkov v turističnem kontekstu, učenje ravnanja z odpadki kot virom (kompost za vrtove, rabljeno jedilno olje za biogorivo itd.). Razumejo okoljske in finančne koristi: manjša uporaba odlagališč, nižji stroški in bolj zelena podoba blagovne znamke. To spodbuja podjetniško oko za inovacije – na primer iskanje priložnosti v povezovanju z lokalnimi proizvajalci bioenergije ali kmetijami za ponovno uporabo odpadkov. Na koncu internalizirajo, da lahko krožni sistemi (zmanjšanje odpadkov, ponovna uporaba rezultatov) naredijo turistično podjetje bolj odporno in prijazno do skupnosti.</i>
Restavracija od kmetije do mize in kmečki turizem – <i>Skupinska dejavnost</i> za načrtovanje menija letovišča ali ogleda hrane, ki uporablja lokalne sestavine "0 km" (sezonski proizvodi, regionalne specialitete). Študenti raziskujejo primere, kot je italijanski "agriturismo", kjer gostje ostanejo na delovnih kmetijah, jedo ekološke pridelke in se celo učijo tradicionalne kuhinje. Razpravljajo o tem, kako to podpira kmete in ohranja dediščino hrane (npr. Toskanska kmetija ponuja tečaje pridelave sira, ustvarja mrežo sosednjih proizvajalcev in zagotavlja delovna mesta fao.org). Sklic na strategijo EU "od vil do vilic", ki spodbuja krajše prehranske verige. Nekatere lokalne restavracije v regiji <u>Barcelona</u> prav tako pridobivajo večino sestavin iz bližnjih ekoloških kmetij in proizvajalcev s polmerom 50	<i>S turizmom krepiti lokalna gospodarstva in kulturno dediščino. Študenti vidijo, kako lokalno pridobivanje zmanjšuje emisije iz prometa in prinaša sveže, pristne izkušnje. Razvijajo sposobnost oblikovanja turističnih izdelkov, ki koristijo lokalnim proizvajalcem, povečujejo prihodke na podeželju in ohranjajo tradicijo (npr. oljčno olje, vinarstvo, sir). Na koncu lahko študenti artikulirajo povezavo med lokalnimi prehranskimi sistemi in turizmom ter pojasnijo, kako krožni pristop (prihodki od turizma > lokalne kmetije > kakovostna izkušnja > konkurenčna prednost) ustvarja korist za podjetja in skupnosti fao.org.</i> <i>Prepoznati in analizirati resnične primere restavracij, ki dajejo prednost lokalnemu pridobivanju hrane.</i>

km. Ta zaveza se razširja na ravnanje z odpadki, kjer se ostanki hrane kompostirajo in uporabljajo v lokalnem kmetijskem projektu, embalaža pa je zmanjšana s posodami za večkratno uporabo in partnerstvi z dobavitelji, ki dajejo prednost trajnostnim materialom. Za to dejavnost bi študenti lahko raziskali pravo restavracijo v Barceloni ali okolici, ki poudarja lokalne vire in krožne prakse. Analizirali bi jedilnik restavracije, identificirali lokalne proizvajalce, s katerimi sodelujejo, in kartirali njihove dobavne verige. Poleg tega bi preučili sistem ravnanja z odpadki v restavraciji, pri čemer bi upoštevali vse pobude za kompostiranje, recikliranje ali zmanjšanje odpadkov. Študenti bi nato ocenili prednosti in izzive tega pristopa, pri čemer bi upoštevali dejavnike, kot so stroški, kakovost in vpliv na skupnost.	<i>Razumeti praktično izvajanje načel krožnega gospodarstva v gostinstvu.</i> <i>Oceniti gospodarske, okoljske in družbene posledice lokalnih prehranskih omrežij.</i> <i>Oceniti izzive in priložnosti, povezane z vzpostavljanjem trajnostnih dobavnih verig.</i>
Predstavitev kuhanja: Priprava obrokov iz lokalnih sezonskih sestavin / Ustvarjanje menija brez odpadkov za hipotetično restavracijo Npr. Taverna v Tochniju, ki se udeležuje kuharske demonstracije - Cyprus Villages je argoturistično podjetje na Cipru, ki uporablja lokalne sestavine za kuhanje.	<i>Razviti izvedljive načrte za trajnostno upravljanje s hrano in razumeti načela krožnega gospodarstva; raziskati razlike med turizmom in kmetijstvom.</i>

d) Zmanjšanje ogljičnega odtisa in podnebni ukrepi v turizmu:

TEMATSKÉ VSEBINE	DOSEŽENI CILJI
Strategije in zaveze za podnebne ukrepe – seminar o strategijah za blažitev podnebnih sprememb, usklajenih z mednarodnimi cilji. Študenti preučujejo Glasgowsko deklaracijo o podnebnih ukrepih v turizmu, ki poziva k prepolovitvi emisij do leta 2030 in doseganju neto ničelne stopnje do leta 2050 unwto.org. S študijami primerov (npr. prehod organizatorja potovanja na električna vozila, letovišče vlaga v sončne kolektorje in obnovo mangrov za izravnavo emisij) se naučijo praktičnih korakov: uvedba obnovljivih virov energije, energetske učinkovite naprave, spodbujanje potovanja z	<i>Razviti izvedljive podnebne načrte. S prevajanjem velikih ciljev v specifične ukrepe se učenci naučijo oblikovati in izvajati strategije za zmanjšanje emisij. Seznanijo se z industrijskimi zavezami in certifikati za nizkoogljični turizem. Še pomembneje je, da prakticirajo uravnoteženje izkušenj strank s trajnostjo (npr. ponujajo spodbude za goste, ki prispejo z vlakom, ali oblikujejo privlačne nizkoogljične turistične pakete). To gradi strateško razmišljanje: študenti lahko pozneje vodijo podjetja pri zmanjševanju emisij, hkrati pa ohranjajo konkurenčnost in prispevajo k globalnim podnebnim</i>

vlakom ali avtobusom med leti, programi za izravnavo ogljika itd. Vsaka skupina študentov nato pripravi kratek podnebni akcijski načrt za turistično podjetje, v katerem določi cilje v skladu s podnebnimi cilji EU (55-odstotno zmanjšanje do leta 2030).	prizadevanjem (Pariški sporazum, zeleni dogovor EU) iz turističnega sektorja.
Ocena ogljičnega odtisa turističnih dejavnosti – interaktivno predavanje, kjer študenti izračunajo emisije ogljika vzorčnih počitnic (prevoz, nastanitev, dejavnosti). Ugotovijo, da turizem prispeva približno 8% svetovnih toplogrednih plinov weforum.org, pri čemer je promet (zlasti leti) največji delež weforum.org. Z uporabo orodij / kalkulatorjev ogljika študenti revidirajo delovanje hotela ali turističnega podjetja (poraba energije, gorivo za vozila itd.), Da bi prepoznali vroče točke.	<i>Količinsko opredeliti in analizirati emisije.</i> Študenti postanejo spretni pri merjenju ogljičnih odtisov v turizmu, kar je ključna veščina, saj podjetja vse bolj poročajo o svojih emisijah. Ko vidijo okvaro (npr. en let na dolge razdalje lahko odtehta tedenske emisije hotelov), razumejo, kje je posredovanje najbolj potrebno. Ta analitična sposobnost jih pripravi na prednostne ukrepe (kot je povečanje učinkovitosti ali sprememba načinov prevoza) v katerem koli turističnem podvigu, ki ga upravljajo.
Odpornost in prilagajanje podnebnim spremembam – Razprava o tem, kako podnebni vplivi (vročinski valovi, dvig morske gladine, ekstremne vremenske razmere) vplivajo na turizem in kako se lahko podjetja odzovejo. Sredozemske destinacije se na primer soočajo z naraščajočimi temperaturami in požari; Smučišča se soočajo s krajšimi zimami. Študenti razmišljajo o prilagoditvenih ukrepih: sajenje senčnih dreves, preusmeritev trženja v sezono, vlaganje v infrastrukturo, ki učinkovito gospodari z vodo, diverzifikacija ponudbe (npr. več kulturnega turizma, če plaže postanejo prevroče). Raziskujejo tudi ponudbo alternativ popotnikom, ki se zavedajo ogljika (kot so poti "počasnega potovanja").	<i>Načrtovati turistični model, odporen na podnebne spremembe.</i> Študenti bodo lahko prepoznali podnebna tveganja za turistično poslovanje in predlagali prilagoditvene rešitve, ki bodo zagotavljale neprekinjeno poslovanje. Naučijo se strankam sporočati podnebne pobude (prizadevanja spreminjajo v tržno prednost za ekološko ozaveščene popotnike). Če povzamemo, pridobijo predvidevanje v turističnih podvigih, ki podpirajo podnebne spremembe - vse bolj iskana veščina, saj se industrija zavezuje k trajnostnemu, dolgoročnemu načrtovanju v skladu s podnebno znanostjo.
Simulacija: Igranje simulacije, da se naučite, kako zmanjšati ogljični odtis (npr. Simulacija trajnostnega upravljanja: Net Zero) - učenci igrajo vlogo generalnega direktorja hotela s 500 sobami in 4 zvezdicami v središču mesta, katerega cilj je doseči ničelne emisije toplogrednih plinov do leta 2050.	<i>Naučiti se zmanjšati emisije v turističnih podjetjih; uporaba digitalnih orodij za sledenje emisijam in izračun ogljičnega odtisa; oblikovati podnebno ozaveščene potovalne načrte.</i>

Študija primera: Letalski prevozniki ali organizatorji potovanj, ki izravnavajo emisije (npr. Pogajanja o ogljikovih kreditih (A)).	<i>Analizirati strategije podnebnih ukrepov podjetij.</i>
Igranje vlog: Razprava o etiki izravnave ogljika v turizmu.	<i>Kritično oceniti trditve o trajnosti.</i>
Naravne podnebne rešitve - pogozdovanje in prisvajanje ogljika, zaščita prostoživečih živali in habitatov, Modri turizem - razprava	<i>Ugotoviti, kako zmanjšati ogljični odtis v turizmu; za morske dejavnosti z majhnim vplivom (npr. Potapljanje z masko, varno za korale)</i>
Podnebna vzgoja in vedenjske spremembe – vključevanje gostov, usposabljanje osebja na področju trajnosti, kampanje ozaveščanja, javno-zasebna partnerstva, globalne pobude – študije primerov .	<i>Poznati sledilce ogljičnega odtisa in zelene programe zvestobe; razumeti, kako spodbujati "počasno potovanje" in odgovoren turizem.</i>
Merjenje ogljičnega odtisa, ki ga oddaja prizorišče – to jim bo omogočilo, da razumejo, kateri elementi oddajajo največ emisij, in tako vedeli, kje je mogoče ukrepati. Prav tako je ključnega pomena, da razumejo učinke CO ₂ in njegovo povezavo s podnebno krizo. V tem kontekstu lahko študenti izberejo turistično ali gostinsko podjetje na območju Barcelone in uporabijo razpoložljive kalkulatorje ogljičnega odtisa (kot je kalkulator HCMI ali splošna spletna orodja) za oceno njegovega vpliva na okolje. Opredeliti bi morali ključna operativna področja, ki prispevajo k ogljičnemu odtisu (npr. poraba energije, nastajanje odpadkov, prevoz gostov), in zbrati hipotetične ali javno dostopne podatke, ki bi jih vnesli v izbrani kalkulator. Po tem bi študenti analizirali rezultate, določili najpomembnejše vire emisij in nato načrtovali in predlagali posebne, merljive ukrepe, ki bi jih podjetje lahko izvedlo za zmanjšanje ogljičnega odtisa in prispevalo k podnebnim ukrepom, ob upoštevanju lokalnih predpisov in najboljših trajnostnih praks v Kataloniji. Študenti bodo pridobili praktične izkušnje pri uporabi kalkulatorjev ogljičnega odtisa za resnično ali hipotetično turistično podjetje v Barceloni, ki presega teoretično razumevanje in praktično kvantifikacijo vpliva na okolje.	<i>Identificirati ključne vire emisij ogljika v turistični industriji.</i> <i>Za izračun ogljičnega odtisa gostinskega objekta.</i> <i>Identificirati ključne vire emisij v turizmu in gostinstvu. Raziskati različne strategije in tehnologije za zmanjšanje ogljičnega odtisa turističnih podjetij.</i> <i>Analizirati vlogo obnovljivih virov energije in energetske učinkovitosti v trajnostnem turizmu.</i> <i>Razumeti koncept izravnave ogljika in njegovo uporabo v turističnem sektorju.</i> <i>Kritično oceniti podnebne pobude različnih turističnih podjetij in njihovo učinkovitost.</i>

Podnebni ukrepi v turizmu – projektno delo (fleksibilni modeli turizma, nove sezonske razmere, zeleno načrtovanje in infrastruktura, vloga izobraževanja in ozaveščanja)	<i>Razviti strategijo za "ogljčno nevtralno potovanje".</i>
--	---

e) Zeleni certifikati, nagrade in trajnostni standardi v turizmu:

TEMATSKE VSEBINE	DOSEŽENI CILJI
Turistični ekološki certifikati in merila – Pregledna predstavitev glavnih trajnostnih certifikatov (npr. Znak EU za okolje za turistične nastanitve, Green Key, Travelife, EarthCheck). Študenti se razdelijo v skupine, od katerih vsaka raziskuje merila enega certifikata (merila energije, vode, odpadkov, družbena odgovornost itd.) in kako jih podjetja dosegajo. Znak EU za okolje na primer zahteva optimizirano ravnanje z odpadki in manjšo porabo energije/vode; certificirani hotel v Pragi je po prenovi zabeležil 50-odstotni prihranek vode in 30-odstotni prihranek energije. Skupine si izmenjujejo, kako njihova shema izboljšuje delovanje in morebitno razpoložljivo podporo (kot je usposabljanje EU za prosilce za znak za okolje environment.ec.europa.eu).	<i>Razumeti in primerjati trajnostne standarde; zavedati se njihovih koristi.</i> Študenti tekoče obvladajo jezik ekoloških certifikatov – naučijo se, kaj v praksi pomeni izpolnjevanje "strogih meril" na vseh okoljskih in družbenih področjih. Lahko artikulirajo poslovni razlog: certificiranje pogosto prinaša prihranke pri stroških (kot je razvidno iz zmanjšanja oskrbe z vodo/energijo) in tržne koristi (npr. 30 % gostov se je odločilo za en hotel zaradi environment.ec.europa.eu <u>z ekološkim certifikatom</u>). S preučevanjem resničnih meril razvijejo sposobnost izvajanja ali priprave na trajnostno revizijo, kar je dragocena veščina za zelene podjetnike, ki si prizadevajo za certificirano odličnost.
Programi nagrad in priznanj – študija primera o nagradah na ravni destinacije, kot je pobuda Evropske destinacije odličnosti (EDEN). Študenti preučijo zmagovalni primer (npr. majhno mesto v Sloveniji ali Grčiji, ki je priznано po inovativnem turizmu z majhnim vplivom single-market-economy.ec.europa.eu) – kaj so storili, da so si prislužili nagrado (Trajekti za obnovljive vire energije? Turistični projekti skupnosti? Prizadevanja za ohranjanje)? Podobno razpravljajte o nagradah za hotele/atrakcije (npr. Nagrade za zeleni turizem, Unescove nagrade za trajnostni turizem). Razred nato simulira komisijo za nagrade: vsaka ekipa nominira lokalno lokacijo ali podjetje in podrobno navede	<i>Motivirati odličnost s primerjalno analizo.</i> Z analizo nagrajenih primerov študenti razumejo najboljše prakse v trajnostnem turizmu in kako se ocenjujejo. Naučijo se, kako lahko javno priznanje služi kot trženje in kako sodelovanje v takšnih shemah spodbuja nenehno izboljševanje. Z igranjem vlog vadijo tudi prepričljivo komunikacijo – prepričljivo predstavijo trajnostne dosežke. To ne samo krepi njihovo razumevanje o tem, kako izgleda vrhunska trajnost, temveč jih tudi pripravlja na iskanje in izkoriščanje nagrad / certifikatov v svojih prihodnjih podvigih, pridobivanje konkurenčne prednosti in priložnosti za mreženje.

svoje zelene dosežke, da bi "tekmovala" za nagrado za trajnostni razvoj.	
Skladnost s standardi in predpisi - Pregled formalnih standardov, kot so ISO 14001 (okoljsko upravljanje) ali globalna merila za trajnostni turizem (GSTC). Študenti, kako uskladištev s temi standardi zagotavlja strukturo za trajnostno strategijo. Seznanijo se tudi z nastajajočimi predpisi proti lažnemu zelenemu oglaševanju: npr. EU je predlagala direktivo o zelenih trditvah (2023), ker je bilo ugotovljeno, da je več kot polovica "zelenih" tržnih trditvev nejasna ali zavajajoča environment.ec.europa.eu . V praktični vaji študenti ocenijo spletno mesto turističnega podjetja za resnične in zavajajoče trditve o trajnosti in predlagajo izboljšave za izpolnjevanje resničnih komunikacijskih standardov.	Zagotoviti verodostojnost in odgovornost. Študenti bodo lahko krmarili po okvirih, ki vodijo trajnostni turizem na ravni upravljanja. Pridobijo vpogled v sistematične pristope (kot so PDCA – Plan, Do, Check, Act – cikli po ISO 14001) za nenehno izboljševanje. Poleg tega internalizirajo pomen poštenega poročanja in trženja. To pomeni, da bodo kot podjetniki vedeli, da morajo določiti merljive cilje in objaviti rezultate (npr. zmanjšanje emisij CO ₂ , odstotek lokalne nabave hrane) namesto nejasnih izjav, s čimer bodo gradili zaupanje strank in upoštevali strožja pravila EU o oglaševanju trditvev o trajnosti.
Skupinska dejavnost: Revizija skladnosti lokalnega hotela z izbranim certifikatom.	Vaditi uporabo trajnostnih standardov.
Gostujoči govornik: Certificirani hotelski menedžer, ki deli svojo pot do trajnosti. Npr. Vodja Casale Panagiotis je povabil skupino študentov, da razpravljajo in razmišljajo o trajnostnih pobudah hotela	Pridobiti vpogled v resnične izzive in uspehe.
Koraki za pridobitev certifikata – študija primera: samoocenjevanje, analiza vrzeli, izvajanje sprememb, revizija, vzdrževanje in izboljšanje	Opredeliti uporabna orodja za krmarjenje po procesu in premagovanje izzivov; razumeti, kako razviti akcijski načrt za podjetje, ki išče certifikat.
Nagrajene pobude - Ta dejavnost temelji na nagradah Alimara CETT Awards Barcelona. Natančneje, te nagrade imajo eno kategorijo, imenovano "s trajnostjo", ki jo podelujeta CETT in UN Tourism. Ta nagrada nagrajuje tiste strokovne pobude, ki kažejo zavezanost trajnosti in družbeni odgovornosti podjetij. V tem smislu lahko učitelji študentom predlagajo, da pregledajo seznam nagrajenih pobud in izberejo eno od podjetij. Študenti bodo morali analizirati ukrepe, ki jih to podjetje izvaja na področju trajnosti, razložiti dobro prakso in opredeliti	Oceniti dobre prakse na področju zelene trajnosti nagrajenega podjetja. Predlagati načrt prenosljivosti zelenih praks, opredeljenih od nagrajenega podjetja.

kazalnike. Študenti bodo morali razmisliti tudi o prenosljivosti te dobre prakse na druga podjetja.	
Nacionalne in regionalne pobude – projektno delo Sistemi in standardi za ocenjevanje trajnosti: GSTC – Globalni svet za trajnostni turizem: osnovna merila in vloge, prostovoljni in obvezni standardi, postopek certificiranja: prijava, verifikacija, revizija, validacija. Nagrade in priznanja za trajnostne destinacije: EDEN (European Destinations of Excellence) – destinacije s trajnostnim potencialom, Green Destinations Top 100 – mednarodna lestvica trajnostnih destinacij, druge mednarodne in nacionalne nagrade. Koristi za turistično poslovanje: večje zaupanje in konkurenčnost; optimizacija virov in stroškov Izzivi: finančni in administrativni stroški; ohranjanje skladnosti in kakovosti Vloga potrošnikov in izobraževanja: vpliv turističnega povpraševanja na ponudbo trajnostnih proizvodov, pomen ozaveščenosti in preglednosti, vloga izobraževanja pri spodbujanju trajnostnih praks.	<i>Graditi znanje in razumeti vlogo trajnostnih nacionalnih/regionalnih standardov in certificiranja v turizmu; razviti veščine za analizo, primerjavo in vrednotenje različnih zelenih certifikatov in dobrih praks.</i> <i>Razumeti funkcije in vrednote certificiranja za organizatorje potovanj, hotele in destinacije.</i> <i>Analizirati postopek certificiranja – od prijave do izvedbe.</i> <i>Argumentirati pomen certificiranja za turiste, partnerje, vlagatelje.</i> <i>Graditi trajnostno razmišljanje in etiko glede okolja, kulturne dediščine in lokalnih skupnosti.</i>

f) Zelena mobilnost in trajnostni prometni sistemi:

TEMATSKE VSEBINE	DOSEŽENI CILJI
Okolju prijazne možnosti prevoza za potnike – delavnica za preoblikovanje lokalnega prevoza destinacije za turiste. Študenti predlagajo ideje, kot so avtobusi ali e-minibusi (ki jih poganjajo obnovljivi viri energije), ki povezujejo hotele z znamenitostmi, obsežne kolesarske steze in sistemi za izmenjavo koles, zgodovinska središča za pešce in promocija potovanja z vlakom za medmestne poti. Navdih črpajo iz mest, kot je Ljubljana, katere središče je večinoma brez avtomobilov (12+ hektarjev cone za pešce) in izjemno kolesarjem prijazne slovenia.info, ali iz zelenih otokov, kot je Hydra (Grčija), ki sploh nimajo avtomobilov. Načrt mora upoštevati udobje in izkušnje (npr. Zabavni programi	<i>Za oblikovanje nizkoogljičnih, uporabniku prijaznih sistemov mobilnosti. Študenti se naučijo dajati prednost trajnostni tranzitni infrastrukturi pri načrtovanju turizma. Z ustvarjanjem lastnega načrta vadijo uravnoteženje praktičnosti (urniki, zmožljivost) z inovacijami (npr. Vozički za golf na sončni pogon, kolesarske ture). Razumejo tudi orodja politike – na primer, kako mesta uveljavljajo območja z nizkimi emisijami ali turistom zagotavljajo tranzitne vozovnice. Posledično lahko študenti kasneje prispevajo ali zagovarjajo pobude za mobilnost, ki zmanjšujejo zastoje in onesnaževanje, hkrati pa izboljšujejo izkušnje</i>

najema koles, slikovite sprehajalne poti), da bi turiste spodbudili iz osebnih avtomobilov.	obiskovalcev - zaradi česar so destinacije bolj zelene in prijetnejše za vse.
Prehod na električni promet in promet na alternativna goriva – razprava o primerih pobud, kot je grški otok Astypalea, ki postaja "model za podnebno nevtrarno mobilnost" z zamenjavo voznega parka z električnimi avtomobili in skuterji ter njihovo napajanje z lokalnimi sončnimi/vetrnimi astypalea-sustainable-island.gr . Študenti preučijo potrebno infrastrukturo (polnilne postaje za električna vozila, sončne kmetije) in spodbujevalne strukture (subvencije za lokalno prebivalstvo, da preidejo na električna vozila, kot je bilo storjeno na theguardian.com Astypalea). Obravnavajo tudi inovacije v javnem prevozu – npr. "Astybus" na Astypalei, storitev električnega minibusa na zahtevo ali hitre električne trajekte, ki se pilotirajo v Skandinaviji. Vsak študent nato izbere turistično podjetje (najem avtomobila, turistično avtobusno podjetje itd.) in oriše načrt za električno energijo ali sprejetje biogoriv.	<i>Sprejeti tehnološke inovacije za razogljčenje prometa.</i> Študenti pridobijo vpogled v izvedljivost in prednosti elektrifikacije in druge tehnologije zelene mobilnosti. Lahko bodo našli korake, ki so potrebni za prehod podjetja ali destinacije (od zagotavljanja financiranja do trženja zelene nadgradnje za ekološko ozaveščene turiste). Z vključitvijo v resničen primer vidijo, da je ovire (stroški, tesnoba pred dosegom) mogoče premagati z načrtovanjem in partnerstvi (npr. proizvajalci avtomobilov in vlade v Astypalei). To jim omogoča, da vodijo ali podpirajo podobne prehode, kar prispeva k širšim ciljem EU glede zmanjšanja emisij iz prometa (kot je postopno opuščanje novih bencinskih avtomobilov do leta 2035) s turističnega vidika.
Multimodalne in počasne potovalne poti - Ustvarjanje vzorčnih poti , ki se namesto osebnih avtomobilov ali letov zanašajo na vlake, avtobuse, kolesarjenje in hojo. Študenti na primer oblikujejo pot "počasnega turizma" skozi Italijo: z uporabo vozovnice Eurail ali lokalnih vlakov med mesti, kolesarjenje po podeželju med kmečkimi turizmičnimi bivanji, morda nočni trajekt namesto kratkega leta. Vključujejo slikovita železniška potovanja (kot je španska vlakovna pot z oljčnim oljem ali italijanska kombinacija pohodništva + vlaka Cinque Terre), da pokažejo, da je nizkoogljična pot lahko prijazna do prostega časa. Upoštevajo tudi storitve prevoza prtljage za kolesarje ali aplikacije, ki za lažje vključujejo vozne rede prevoza.	<i>Za spodbujanje nizkoogljičnih potovalnih izkušenj.</i> S to vajo se učenci naučijo tržiti trajnostni prevoz kot del privlačnosti in ne kot žrtvovanje. Prakticirajo ustvarjalnost pri gradnji poti, kar izboljšuje njihovo sposobnost, da poskrbijo za naraščajoči segment turistov, ki iščejo bolj zelene možnosti. Seznanijo se tudi z evropskimi prometnimi omrežji (kot so čezmejni nočni vlaki, ki se vračajo) in kako uskladiti logistiko. To ne samo zmanjšuje ogljični odtis, temveč pogosto vodi turiste, da odkrijejo območja izven utrjene poti (dodatna prodajna točka). Študenti so pripravljeni izdelati potovalne izdelke, ki so usklajeni s podnebnimi cilji in zadovoljijo potepanje po pristnem, počasnem raziskovanju.
Študija primera: Programi souporabe koles v turističnih mestih in električni skuterji (npr. København, Amsterdam, Barcelona, Maribor).	<i>Raziskati alternative prometu, ki je odvisen od fosilnih goriv, in alternativnim prevoznim sredstvom z nizkimi emisijami.</i>

Razprava: Vloga električnih vozil, ekološke storitve prevoza v trajnostnem turizmu.	<i>Pretehtati prednosti in slabosti nastajajočih tehnologij ter oblikovati trajnostne prometne modele za turizem.</i>
Študija primera: Ta dejavnost sledi metodologiji sodelovalnega spletnega mednarodnega učenja (COIL), kjer bodo študenti z dveh različnih univerz iz različnih držav sodelovali pri dveh študijah primerov v svojih regijah. Poudarek te dejavnosti je na vprašanju trajnostne turistične mobilnosti na podeželju, obravnavanju pomanjkanja infrastrukture javnega prevoza in posledično množične uporabe osebnih vozil. Študenti obeh univerz bodo izbrali dve podeželski območji v svojih državah in izvedli raziskavo za oceno trenutnega stanja. Analizirali bodo ključne turistične znamenitosti, potrebe po mobilnosti, turistične tokove, obstoječe prometne sisteme in vpliv trenutnih praks mobilnosti na okolje. Na podlagi rezultatov bodo morali zasnovati projekt za izboljšanje okoljske trajnosti v mobilnosti, pri čemer bodo upoštevali alternativna prevozna sredstva, oblikovanje dostopnih turističnih poti, spodbujanje trajnosti in ekonomsko izvedljivost projekta. Po njej bo potekala sinhrona delavnica, kjer bodo študenti obeh univerz predstavili svoj projekt in izmenjali ideje. Ocenili bodo, ali je mogoče nekatere predloge iz enega konteksta prenesti v drugega. Na koncu bodo študenti izpopolnili svoje končne predloge javnim organom analiziranega podeželskega območja.	<i>Analizirati stopnjo trajnosti turistične mobilnosti na določenih podeželskih območjih.</i> <i>Skupaj oblikovati predloge za izboljšanje trajnosti turistične mobilnosti na določenih podeželskih območjih.</i>
Delavnice: učenci delajo v skupinah, da bi oblikovali trajnostno turistično izkušnjo, ki zmanjšuje emisije ogljika in podpira podnebne ukrepe. Učitelj na podlagi učnega gradiva Podnebne pakta EU, zlasti modula "Kako se premikamo in se premikamo", organizira delavnice, v katerih učenci razvijajo turistične izkušnje, ki zmanjšujejo emisije ogljika in vključujejo strategije podnebnih ukrepov. Študenti se osredotočajo na ključne vidike, kot so prevoz, nastanitve, dejavnosti, pridobivanje	<i>Spodbujati ustvarjalno razmišljanje in praktično zavedanje o tem, kako se lahko turizem uskladi s podnebnimi cilji.</i> <i>Opredeliti ključne sestavine trajnostnega turizma in vpliv na emisije ogljika in podnebne spremembe.</i> <i>Analizirati okoljski odtis turističnih odločitev, povezanih s prevozom, nastanitvijo, dejavnostmi, hrano in ravnanjem z odpadki.</i>

hrane in ravnanje z odpadki. Na vsaki delavnici raziskujejo in predstavijo podroben potovalni paket, ki vključuje nizkoogljične možnosti in prikazuje, kako je njihova zasnova usklajena s podnebnimi cilji.	<i>Oblikovati nizkoogljično turistično izkušnjo, ki je usklajena s strategijami podnebnih ukrepov z uporabo informacij iz virov podnebnega pakta EU.</i>
Blog o trajnostnih zelenih poteh v turizmu: Zelene poti v Gironi so mreža poti, ki ponovno uporabljajo stare, opuščene železniške proge, da jih spremenijo v varne in dostopne poti za kolesarje in pešce. Oblikovanje teh poti spodbuja trajnostno mobilnost, obnovo in ohranjanje naravnih prostorov ter izobraževanje o dediščini in lokalnem gospodarskem razvoju. Letni prihranek 1.328 ton CO ₂ postavlja to infrastrukturo kot strateško os za dekarbonizacijo regije Girona. Nekatere lokalne pobude vključujejo vključevanje digitalnih orodij za načrtovanje poti, promocijo lokalnih proizvodov in storitev ter izboljšanje biotske raznovrstnosti na poteh. Aktivnost je sestavljena iz terenskega ogleda ene od zelenih poti, pridobivanja informacij o značilnostih turističnih poti na podlagi dogovorjenih načel. Uporabljali bodo različne tehnologije za zbiranje informacij in pridobivanje slik, zvočnih posnetkov in zapiskov. Ko bodo imeli vse podatke, jih bodo prosili, da pripravijo "blog o trajnostnih zelenih poteh" za svojo šolo, v katerem bodo po obisku na terenu pojasnili analizo in svoje izkušnje. Rezultat analize se bo končal z dekalogom z 10 priporočili za uvedbo novih zelenih poti na njihovem ozemlju.	<i>Razumeti preoblikovanje zastarele infrastrukture v trajnostna turistična sredstva.</i> <i>Spodbujati trajnostni turizem, ki temelji na digitalnih orodjih.</i> <i>Ustvariti turistični blog o izobraževanju in ozaveščanju o trajnosti.</i>

g) Digitalne rešitve za trajnostni turizem:

TEMATSKÉ VSEBINE	DOSEŽENI CILJI
Digitalna orodja za potrošnike in virtualni turizem – Praktična predstavitev aplikacij in platform, ki spodbujajo trajnostne izbire: npr. aplikacija, ki prikazuje lokacije postaj za	<i>Uporabiti inovacije za spremembo vedenja in dostopa turistov. Študenti bodo lahko prepoznali in uporabljali digitalna orodja, ki zmanjšujejo obremenitev fizičnih virov – na primer</i>

polnjenje vode (da se izognete nakupu plastenk) ali filter za rezervacije za hotele z ekološkim certifikatom. Študenti eksperimentirajo tudi z ogledi navidezne resničnosti (VR) in razširjeno resničnostjo (AR) kot alternativo ali izboljšavo fizičnega potovanja. Na primer, Unescova podvodna dediščina je dostopna z VR potapljaškimi izkušnjami euronews.com, kar ljudem omogoča, da "raziščejo" razbitino ladje, ne da bi jo poškodovali. Prav tako lahko AR v mestnem sprehodu zagotovi bogate kulturne informacije brez potrebe po tiskanih vodnikih ali velikih skupinah. Vsak študent poda kratko "tehnološko predstavitev" - predlaga novo aplikacijo ali digitalno storitev, ki bi lahko naredila turizem bolj trajnosten (na primer AI chatbot, ki predlaga potovanja izven sezone ali spletni kalkulator ogljika, integriran v načrtovanje potovanj).	zamenjavo papirnega zemljevida z digitalnim vodnikom ali uporabo virtualnih ogledov za izobraževanje, tako da bodo potekala le resnično potrebna potovanja. Prav tako negujejo ustvarjalnost z načrtovanjem novih tehnoloških rešitev za trajne težave (gneča, izguba virov, pomanjkanje ozaveščenosti obiskovalcev). Pomembno je, da razumejo, da lahko tehnologija razširi vključenost (omogoča tistim, ki ne morejo potovati, da še vedno doživljajo mesta) in izboljša izobraževanje o trajnosti (interaktivne aplikacije, ki prenašajo ekološke informacije). Do konca lahko študenti samozavestno vključijo digitalne strategije v turistične poslovne modele, da bi spodbudili operativno ozelenitev in globlje vključevanje obiskovalcev.
Pametno upravljanje destinacij (IoT in podatkovna analitika) – Raziskovanje, kako pobude "pametnega turizma" uporabljajo digitalna orodja za optimizacijo uporabe virov in distribucije obiskovalcev. Primer: Priljubljeno sredozemsko mesto uporablja senzorje in mobilne podatke za spremljanje turističnih tokov v realnem času, preusmerja množice prek aplikacij na manj prometne znamenitosti in tako preprečuje prekomerni turizem na spomenikih. Študenti preučujejo najsodobnejši primer, kot je Torino (Italija), ki je leta 2025 prejel evropsko prestolnico pametnega turizma za vključevanje umetne inteligence v mobilnost in si prizadeva za ogljično nevtralnost do leta 2030 datappeal.io – npr. aplikacije za informacije o javnem prevozu v realnem času, pametno parkiranje za zmanjšanje prostega teka, upravljanje energije v muzejih, ki ga poganja umetna inteligenca. Študenti bi lahko simulirali nadzorno ploščo pametnega mesta in se odločili, kako prilagoditi storitve, ko so določena mesta prenatrpana ali ko se povpraševanje po energiji poveča.	<i>Izkoristiti tehnologijo za učinkovitost in upravljanje.</i> Študenti se naučijo uporabljati internet stvari (IoT) in analizo podatkov za reševanje trajnostnih problemov (kot so zastoji ali odpadki). Pridobijo sposobnost interpretacije podatkov (število obiskovalcev, promet, poraba energije) in sprejemajo odločitve, ki uravnotežijo zadovoljstvo turistov z ohranjanjem. To gradi spretnosti za uporabo pristopov, ki temeljijo na dokazih – ključna kompetenca, saj destinacije po vsem svetu sprejemajo orodja za pametna mesta. Študenti cenijo, da lahko tehnologija poveča trajnost (naredi več z manj): na primer zmanjšanje porabe električne energije prek pametnih sistemov HVAC ali zaščita krhkega mesta z omejevanjem dostopa, ko senzorji zaznajo stres.
Platforme za spletno trženje in sodelovanje z deležniki – kratek pogled na to, kako lahko	<i>Za izboljšanje sodelovanja in doseganja trajnosti.</i> Študenti pridobijo vpogled v digitalno trženje za

digitalna komunikacija spodbuja trajnost. Študenti preučujejo, kako destinacije uporabljajo družbene medije in spletne kampanje za spodbujanje odgovornega vedenja turistov (npr. hashtagi, ki obiskovalce spodbujajo k spoštovanju narave, ali pripovedovanje zgodb o projektih skupnosti). Seznanijo se tudi s platformami, kjer turistična podjetja usklajujejo souporabo prevozov ali delitev zalog, da bi zmanjšala količino odpadkov (na primer spletna izmenjava, kjer hoteli dnevno darujejo odvečno hrano lokalnim nevladnim organizacijam). S pomočjo igranja vlog študenti simulirajo virtualno srečanje deležnikov s spletno platformo: hotelirji, organizatorji potovanj in voditelji skupnosti usklajujejo enotno trajnostno pobudo (kot je zaveza o zmanjšanju plastike na celotni destinaciji), s poudarkom, kako digitalna povezljivost omogoča širše in hitrejšo sodelovanje, ki presega fizične sestanke.	vedno - kako oblikovati sporočila, ki naredijo trajnostni turizem privlačen, in uporabiti vplivneže ali ocene popotnikov za širjenje ozaveščenosti. Prav tako izvajajo vključevanje deležnikov v digitalnem kontekstu, kar je vse bolj način, kako se pojavljajo industrijske koalicije in upravljanje destinacij. Obvladovanje orodij za virtualno sodelovanje pomeni, da lahko učinkoviteje spodbudijo kolektivno ukrepanje (na primer, celotna regija postane prijazna do kolesarjev). Če povzamemo, se naučijo, da trajnost v turizmu ne pomeni le sprememb na kraju samem, temveč tudi ustvarjanje spletnih skupnosti in omrežij, ki so zavezane nenehnemu izboljševanju in izmenjavi znanja.
Predstavitev: Uporaba aplikacij za promocijo brezpapirnih vstopnic in digitalnih vodnikov.	<i>Odkriti, kako tehnologija zmanjšuje odpadke v turizmu.</i>
Skupinski projekt: Oblikovanje turneje v navidezni resničnosti (VR), ki bo nadomestila fizično potovanje, in razvoj aplikacij za okolju prijazno turistično načrtovanje.	<i>Inovativne načine za zmanjšanje ogljičnega odtisa turizma; raziskati, kako lahko digitalna orodja izboljšajo trajnostni turizem.</i>
Razprava: Etični pomisleki glede zasebnosti podatkov v pametnem turizmu	<i>Kritično oceniti slabosti digitalnih rešitev.</i>
Digitalna transformacija v gostinstvu in gostinstvu - digitalna orodja za oživitev turizma: AI, VR, AR, Robotika, Big Data, IoT, GIS Razprava o tem, zakaj je digitalna transformacija bistvenega pomena za hotelirsko in gostinsko industrijo, prednosti in izzivi digitalne transformacije v gostinstvu in gostinstvu, tehnologije, ki spodbujajo digitalno preobrazbo v gostinstvu in restavracijah, prihodnji trendi v tehnologiji za hotelirstvo in gostinstvo.	<i>Razumeti in prepoznati vlogo digitalne preobrazbe v hotelirstvu in gostinstvu za spodbujanje trajnosti v turizmu.</i> <i>Razumeti prihodnje trende v digitalni tehnologiji za hotelirstvo in gostinstvo.</i>
Aplikacija "Lloret Smart" ponuja različne možnosti kot del turistične strategije mesta. Njegov cilj je podpreti bolj inteligentno upravljanje storitev, usklajeno s ciljem	<i>Razumeti koncept pametnega turizma v trajnostnem upravljanju destinacij.</i>

izboljšanja kakovosti življenja prebivalcev in obiskovalcev. Aplikacija omogoča hitrejši, bolj prilagojen in geolociran dostop do storitev in vsebin. Dejavnost se začne s kratkim multimedijским predavanjem, ki predstavlja koncept pametnega turizma in poudarja Lloret de Mar kot primer dobre prakse. Sledi vodena razprava v razredu, v kateri učenci kritično preučijo, kako mesto uporablja svojo uradno mobilno aplikacijo in pametne storitve za zmanjšanje vpliva na okolje in izboljšanje izkušnje obiskovalcev.	<i>Analizirati različne funkcije aplikacije kot študijo primera digitalnih inovacij za turizem.</i> <i>Oceniti vpliv pametnih storitev na okoljsko trajnost.</i> <i>Oceniti integracijo digitalnih orodij v lokalne turistične storitve, ki izboljšujejo uporabniško izkušnjo.</i>
Resnična dejavnost podjetja <u>Areas</u>, vodilnega svetovnega podjetja na področju potovalnih restavracij in maloprodaje. Podjetje je na letališču odprlo prvo robotsko restavracijo na svetu, ki jo poganja umetna inteligenca, ki ponuja priljubljene izdelke, kot so kava, vrhunski sendviči, sokovi, pecivo, solate, pokes, sladice in brezalkoholne pijače - vse sveže pripravljeno vsak dan. V skladu s svojo trajnostno strategijo "Areas for Change" objekt vključuje energetske učinkovite LED sisteme, papirnato embalažo s certifikatom FSC, ki jo je mogoče 100% reciklirati, in okolju prijazne uniforme iz organskega bombaža v partnerstvu s podjetjem Clothink. V tej dejavnosti učenci delajo v majhnih skupinah, da bi razmišljali in skicirali svoj koncept letališke restavracije, pri čemer kot navdih uporabljajo pravi primer. Obravnavajo vidike, kot so vrste ponujene hrane, kako lahko umetna inteligenca in robotika izboljšata storitve za stranke in kakšne trajnostne ukrepe bi predlagali za prihodnost. Dejavnost se zaključi s skupinsko razpravo, da se ocenijo prednosti in slabosti, opredeljene v vsakem konceptu, in izdelajo končni SWOT.	<i>Ugotoviti, kako se lahko umetna inteligenca (AI) in robotika uporabita v industriji hrane in pijače za izboljšanje uporabniške izkušnje.</i> <i>Analizirati primere trajnostnih praks v gostinstvu in okolju prijaznih rešitev iz resničnega sveta.</i> <i>Sodelovanje v majhnih skupinah pri razvoju kreativnega koncepta za pametno, trajnostno letališko restavracijo.</i> <i>Oblikovati SWOT na podlagi skupinske razprave in povratnih informacij vrstnikov.</i>

h) Strategija zelenega trženja in odgovorno oglaševanje:

TEMATSKÉ VSEBINE	DOSEŽENI CILJI
Trajnost kot ponudba vrednosti - Interaktivno predavanje o oblikovanju zgodbe blagovne	<i>Učinkovito komunicirati o trajnosti, pritegniti stranke. Študenti se naučijo postaviti zelene</i>

znamke okoli okolju prijaznih praks. Študenti gledajo na trenutne trende: raziskave kažejo, da večina potnikov (70%+) želi trajnostne možnosti in ~ 43% je pripravljen plačati več za certificirane okolju prijazne storitve weforum.org. Analizirajo uspešno kampanjo (npr. sredozemsko turistično podjetje, katerega trženje poudarja svoje čolne na sončni pogon in program vračanja skupnosti, ali pobuda mestnega turističnega odbora "Potuj pametno, potuj zeleno"). V majhnih skupinah študenti nato razvijejo marketinški pregled za nov ekoturistični zagon, pri čemer opredelijo ciljne segmente (npr. Generacija Z, ki močno podpirajo počitnice z majhnim vplivom stgry.com) in ključna sporočila (pristnost, izkušnje, vpliv na okolje), ki ločujejo njihov izdelek.	prakse kot prodajno točko in ne kot dodatek. Razumejo motivacije potrošnikov – zdravje, pristnost, podnebna skrb – in kako jih izkoristiti s prepričljivimi pripovedmi (npr. »Z bivanjem tukaj pomagata ohraniti ta oljčni nasad« ali »naš ekohotel je prihranil X litrov vode – pridružite se misiji!«). Z oblikovanjem lastne strategije gradijo veščine pri mešanju dejanskih poudarkov (certifikati, statistika) s čustveno privlačnostjo (čudovite podobe narave, zgodbe lokalne skupnosti). Lahko bodo ustvarili tržne materiale, ki izobražujejo in navdušujejo, s čimer bodo spodbudili povpraševanje po ponudbi trajnostnega turizma.
Zeleni tržni kanali in partnerstva – Razprava o tem, kje in kako tržiti trajnostni turizem. Študenti raziskujejo vzpon namenskih platform (npr. bookdifferent.com ali EcoBNB, ki navajajo samo trajnostne nastanitve) in kako se na njih predstaviti. Razmišljajo tudi o partnerstvih z vplivneži ali nevladnimi organizacijami – na primer o sodelovanju z lokalno okoljsko nevladno organizacijo za kampanjo, ki lahko poveča verodostojnost in doseže novo občinstvo. Razred bi lahko simuliral načrt družbenih medijev: izbira Instagrama/Facebooka za vizualno pripovedovanje zgodb o ekoloških pobudah, LinkedIn za izmenjavo trajnostnih mejnikov, da bi pritegnili poslovne stranke (ki vse bolj potrebujejo potovalne partnerje, skladne z ESG, environment.ec.europa.eu) itd. Poleg tega preučujejo, kako je mogoče nagrade in certifikate (iz teme e) izkoristiti v marketinških materialih in prodajnih predstavah.	<i>Za strategijo tržnega dosega za največji učinek.</i> S tem se študenti naučijo krmariti po tržnem ekosistemu, ki je specifičen za trajnostne izdelke. Lahko bodo izbrali prave kanale (npr. živo serijo videoposnetkov v YouTubu o izdelavi svoje ekološke koče ali blog, ki poudarja koristi lokalne skupnosti), da bi dosegli svojo idealno bazo strank. Priznavajo tudi vrednost zavezništev – kako lahko sodelovanje s potovalnimi blogerji, osredotočenimi na trajnost ali sodelovanje na potovalnih sejmih, ki poudarjajo zeleni turizem, okrepi njihovo sporočilo. Z načrtovanjem in razpravo o teh pristopih gradijo orodje za začetek in promocijo zelenega turizma na stroškovno učinkovit in pristen način, pri čemer svojo tržno strategijo uskladijo s svojimi trajnostnimi vrednotami.
Izogibanje lažnemu zelenemu oglaševanju in gradnja zaupanja – lekcija o etiki v oglaševanju. Študenti pregledajo primere zavajajočih zelenih trditev (npr. letalska družba, ki se imenuje "ogljeno nevtralna" brez preglednih podatkov) v primerjavi s primeri poštene komunikacije	<i>Izvajati preglednost in verodostojnost v trženju.</i> Študenti bodo lahko revidirali in izboljšali tržne vsebine, tako da bodo natančno odražale trajnostne prakse. To jih ne le ohranja na pravi strani zakonov o oglaševanju, ampak jih tudi uči, da je dolgoročna zvestoba blagovni znamki

(letovišče, ki objavlja letno trajnostno poročilo o svojem napredku in nazadovanju). Spoznajo predpise: številne države (in EU) se spopadajo z nejasnimi trditvami – 53 % zelenih trditev je bilo ugotovljeno, da so zavajajoče environment.ec.europa.eu, zaradi česar novi zakoni zahtevajo dokaze. Kot praktično vajo učenci vzamejo lažni promocijski delček in ga izpopolnijo, da je resničen in specifičen. Na primer, namesto "eko hotela v sožitju z naravo" bi ga lahko spremenili v "hotel s 100% sončno energijo in organskim perilom, certificiranim s strani Green Key". Razpravljajo tudi o tem, kako obravnavati težka vprašanja pametnih strank (na primer zagotavljanje podatkov na zahtevo).	zgrajena na zaupanju. S preučevanjem jezika in obljub se naučijo postaviti realna pričakovanja in jih nato izpolniti ali preseči - kar je bistvenega pomena, da se izognemo odzivu ali cinizmu. Dejansko razvijajo etični kompas za promocijo: vsaka trditev o trajnosti mora biti podprta z dejanji ali certifikati. Ta kompetenca zagotavlja, da bodoči menedžerji ali podjetniki ohranjajo integriteto, hkrati pa poudarjajo svoje zelene pobude, krepijo ugled in zaupanje strank.
Delavnica: Izdelava marketinške kampanje za eko-turistični paket.	<i>Naučiti se avtentično komunicirati trajnost.</i>
Študija primera: Korporativno zeleno pranje v primerjavi z zelenim trženjem - študenti preučujejo, ali so okoljske trditve le prazne obljube.	<i>Opredeliti prakse lažnega zelenega oglaševanja in razumeti vlogo zelenega trženja pri spodbujanju trajnosti v turizmu.</i> <i>Opredeliti strategije zelenega trženja za izboljšanje trajnosti in vedenja potrošnikov.</i>
Igranje vlog: Predstavitev trajnostnega turističnega produkta vlagateljem.	<i>Razviti prepričljive, etične marketinške veščine.</i> <i>Opredeliti strategije zelenega trženja za izboljšanje trajnosti in vedenja potrošnikov.</i>
Skupinsko delo: študenti so naprošeni, da ustvarijo kampanjo v družabnih medijih za izmišljeno podjetje za trajnostni turizem. Oblikovali bodo promocijske vsebine, ki poudarjajo okolju prijazne prakse podjetja, kot so zmanjšanje odpadkov, podpora lokalnim skupnostim ali ohranjanje naravnih virov. Študenti bodo razvili tudi izmišljeno blagovno znamko, vključno z imenom podjetja, logotipom in sloganom, ki odražajo okoljske vrednote. Kampanja bo vsebovala vzorčne objave v družabnih medijih z uporabo platform, kot so Instagram, TikTok ali Facebook, in mora vključevati ključna sporočila, predlagane vizualne elemente in ideje za vključevanje	<i>Razviti kampanjo trajnostnega turizma, ki spodbuja okoljsko odgovorne prakse.</i> <i>Pokazati ustvarjalnost in kritično razmišljanje z oblikovanjem izmišljenih blagovnih znamk in vsebin v družabnih medijih, ki so usklajene s trajnostnimi cilji.</i> <i>Oblikovati promocijsko strategijo za izmišljeno podjetje za eko-turizem.</i> <i>Analizirati predlagano kampanjo o trajnosti na podlagi kazalnikov.</i>

občinstva, kot so ankete ali pričevanja gostov. Študenti bodo razmislili, katere platforme najboljše ustrezajo njihovemu ciljnemu občinstvu, in ustrezno prilagodili svojo vsebino. Na koncu dejavnosti bo vsaka skupina predstavila svojo kampanjo preostalemu razredu, kjer bodo drugi učenci delovali kot odbor ali žirija in ocenjevali predstavitve na podlagi prej obravnavanih kazalnikov trajnosti.	
V tej dejavnosti bodo študenti razvili celovito komunikacijsko kampanjo za trajnostno turistično poslovanje, ki bo uporabljala samo zelena orodja in platforme. Študenti bodo delali v skupinah, da bi ustvarili komunikacijsko kampanjo za novoustanovljeno eko koč, ki se nahaja na žarišču biotske raznovrstnosti. Eko koč se zavzema za zmanjšanje svojega okoljskega odtisa in povečanje pozitivnih vplivov na lokalno skupnost. Študenti morajo za svojo kampanjo uporabljati samo zelena orodja in platforme. Primer strategije zelenega trženja: ustvarite preprosto energetske učinkovito spletno stran z uporabo graditelja spletnih strani z močno zavezanostjo trajnosti: GreenGeeks (ki uporablja obnovljivo energijo), uporabite platforme družbenih medijev s poudarkom na trajnosti: Mastodon (odprtokodno decentralizirano socialno omrežje, ki omogoča manjše sodelovanje v skupnosti s potencialno nižjo porabo energije kot glavne platforme), Oblikujte e-poštno glasilo z uporabo okolju prijazne storitve e-poštnega trženja (takšne, ki poudarja energetske učinkovitost v svojih podatkovnih centrih). Vsaka skupina bo razredu predstavila svojo kampanjo, v kateri bo utemeljila svojo izbiro zelenih orodij in platform, razložila svojo vsebinsko strategijo in opisala načrt ocenjevanja.	<i>Opredeliti in izbrati ustrezna zelena komunikacijska orodja in platforme za določeno ciljno občinstvo in kampanjo.</i> <i>Razviti učinkovita ključna sporočila, ki sporočajo okoljsko in družbeno odgovornost trajnostnega turizma.</i> <i>Oblikovati uporabniku prijazno in energetske učinkovito spletno stran, ki učinkovito predstavlja trajnostno turistično poslovanje.</i> <i>Ustvariti privlačno vsebino za platforme družbenih medijev, zlasti Mastodon, za promocijo trajnostnega turizma in njegovih pobud.</i> <i>Razviti e-poštno marketinško kampanjo, ki poudarja trajnostne značilnosti turističnega podjetja in privablja okoljsko ozaveščene popotnike.</i> <i>Izdelati vizualne materiale (fotografije, videoposnetke, grafike), ki učinkovito prenašajo sporočilo trajnostnega turizma in hkrati zmanjšujejo vpliv na okolje.</i>

i) Družbena odgovornost in vključenost v skupnost:

TEMATSKESKE VSEBINE	DOSEŽENI CILJI
Družbena odgovornost podjetij (CSR) v turističnih podjetjih – raziskovanje, kako lahko večja turistična podjetja (hoteli, organizatorji potovanj) prispevajo k lokalnim skupnostim in družbenim vzrokom. Študenti raziskujejo pobude, kot so hoteli, ki financirajo lokalne šolske programe ali zaposlovanje in usposabljanje premalo zastopanih skupin (na primer letovišče, ki izvaja gostinsko usposabljanje za lokalno mladino ali lokalno pridobiva vse osebe za zmanjšanje brezposelnosti). Preučujejo tudi vlogo turizma pri varovanju kulturne dediščine – npr. turistično podjetje, ki sodeluje z avtohtonimi skupnostmi za kulturne ture ter zagotavlja pravično nadomestilo in spoštovanje tradicije. Za praktično komponento vsak študent predlaga eno idejo za CSR za turistično podjetje: lahko je tako preprosto, kot je organiziranje prostovoljnega čiščenja na poteh ali strukturirano kot shema pripravištva / vajeništva za domačine.	<i>Vključiti družbeno odgovornost v poslovne načrte.</i> Študenti bodo lahko opisali in ocenili pobude za družbeno odgovornost podjetij, ki jih lahko sprejme turistično podjetje. To spodbuja razumevanje, da lahko dobičkonosnost gre z roko v roki s pozitivnim družbenim učinkom. Z ustvarjanjem lastnih idej vadijo usklajevanje virov podjetja s potrebami skupnosti (na primer, ugotavljanje, da bi obalni hotel lahko sponzoriral tečaje plavanja ali delavnice za ohranjanje morja za lokalne otroke). Razmišljajo tudi o merjenju - kako izmeriti rezultate družbene odgovornosti podjetij (število zaposlenih domačinov, donirana sredstva, obnovljena območja dediščine) - ki vzbuja miselnost odgovornosti. Na koncu pridobijo perspektivo, da je zeleni podjetnik tudi socialni podjetnik, ki si prizadeva za trojno spodnjo črto: ljudje, planet, dobiček.
Modeli turizma v skupnosti (CBT) - Pregled študije primera podeželske vasi ali mestne soseske, ki uspešno vodi turizem, ki ga vodi skupnost. Študenti lahko na primer preučijo sredozemsko otoško zadruge, kjer prebivalci skupaj upravljajo gostišča, ali mesto dediščine v Španiji, kjer domačini služijo kot vodniki in gostitelji prek socialnega podjetja. Razmišljajo o tem, kako se dobiček deli in ponovno vplaga lokalno. Pomemben primer: italijanski kmečki turistični sektor, kjer so kmetije povečale prihodke in oživile oddaljena območja, s čimer se je povečala vrednost lokalnih pridelkov in dediščine hrane fao.org. Študenti bi se lahko vključili v igro vlog, kjer so svet skupnosti, ki načrtuje turistični projekt - odločanje o vidikih, kot so lokalno zaposlovanje, kulturne predstave vaščanov in dodeljevanje dobička projektom skupnosti (šole, klinike).	<i>Opolnomočiti lokalne skupnosti s turizmom.</i> Študenti se iz prve roke naučijo, kako je turizem lahko gonilna sila razvoja podeželja in ohranjanja kulture, ko so domačini na vznožnem sedežu. Razvijajo sposobnost načrtovanja turističnih pobud, ki aktivno vključujejo prebivalce - zagotavljanje delovnih mest za lokalno prebivalstvo (od vodnikov do obrtnikov), spoštovanje lokalne kulture (morda z zasebnimi bivališči ali delavnicami, ki jih poučujejo prebivalci) ter spodbujanje ponosa in upravljanja. Z opazovanjem gospodarskih in družbenih koristi (kot v primeru kmečkega turizma, kjer številna mala podjetja - čebelarji, pridelovalci paradižnika, oljčni mlin - pridobijo nov dohodek od turističnih obiskov fao.org), študenti internalizirajo, da vključenost skupnosti ni le etična, ampak tudi poslovno smiselna.

	(pristne izkušnje za turiste, edinstvene ponudbe in podpora skupnosti za turistični podvig).
Vključevanje deležnikov in participativno načrtovanje – Skupinska razprava o pomenu vključevanja glasov skupnosti v razvoj turizma od samega začetka. Študenti simulirajo sestanek mestne hiše za predlagano novo ekološko letovišče: dodeljene so vloge (starešina skupnosti, ki se ukvarja s kulturnim vplivom, lastnik lokalnega podjetja, predstavnik okoljske nevladne organizacije, razvijalec turizma itd.) in se pogajajo o obravnavi pomislekov in želja (morda se letovišče strinja, da bo financiralo skupnostni center in omejilo višino stavbe, da bi ohranili pogled na vas, medtem ko se domačini strinjajo s partnerstvom pri zagotavljanju storitev). To je povezano z razumevanjem regulativnih okvirov: številne države EU zahtevajo ocene socialnega učinka ali javna posvetovanja za turistične projekte. Študenti se naučijo, kako lahko spoštovanje prispevka skupnosti prepreči konflikte (kot so protesti zaradi prekomernega turizma) in privede do bolj odpornih operacij.	<i>Obvladati skupno načrtovanje in reševanje konfliktov.</i> Z igranjem vlog in razpravo študenti gradijo komunikacijske in pogajalske veščine, ki so ključnega pomena za vsakega turističnega menedžerja, ki dela v skupnosti. Naučijo se videti domačine ne kot ovire, ampak kot partnerje, katerih sodelovanje je bistvenega pomena. Cilj je, da lahko vodijo sestanke z zainteresiranimi stranmi in olajšajo rezultate, ki prinašajo koristi vsem, s čimer zagotovijo, da se skupnost počuti lastništvo. Prav tako se zavedajo orodij, kot so raziskave skupnosti in svetovalni odbori, kot standardno prakso. Ta izkušnja jih pripravi na izvajanje turističnih projektov, ki so socialno trajnostni - zmanjšujejo tveganje za odziv skupnosti in krepijo dolgoročno pristnost in dobrodošlico, ki jo turisti čutijo.
Terensko delo: Partnerstvo z lokalno občino za organizacijo čiščenja plaže / ozemlja.	<i>Izkusiti vpliv sodelovanja skupnosti.</i>
Panelna razprava: Uravnoteženje rasti turizma s kakovostjo življenja prebivalcev in oblikovanje turistične pobude, ki koristi podeželskim skupnostim (gospodarski razvoj, kulturna izmenjava in razumevanje, trajnostno upravljanje virov, socialna pravičnost in vključenost).	<i>Raziskati socialne razsežnosti trajnostnega turizma in ustvariti vključujoče, pravične poslovne modele.</i> <i>Razumeti koristi družbene odgovornosti in vključenosti skupnosti za trajnostno turistično industrijo.</i>
Turistična podjetja lahko delujejo etično in pozitivno prispevajo k lokalnim skupnostim – to bi lahko vključevalo raziskovanje poštenih delovnih praks, spoštovanje lokalnih kultur in tradicij, podporo lokalnemu gospodarstvu z javnimi naročili in partnerstvi, sodelovanje v projektih za razvoj skupnosti ter zagotavljanje dostopnosti in vključenosti. Študenti lahko raziskujejo podjetja z močnimi pobudami za	<i>Analizirati, kako lahko turistična podjetja izvajajo poštene delovne prakse in zagotavljajo etične delovne pogoje.</i> <i>Oceniti pomen spoštovanja lokalnih kultur in tradicij v turizmu.</i> <i>Za iskanje pomena in prednosti certifikata za mala podjetja.</i>

družbeno odgovornost in analizirajo njihov vpliv na skupnost in njihove deležnike. Da bi to nadalje raziskali v Kataloniji, bi študenti lahko raziskali podjetja, ki so prejela certifikat Biosphere. Ta certifikat priznava turistične destinacije in ustanove, ki izpolnjujejo določena merila za okoljsko trajnost, ohranjanje kulture, socialno pravičnost in gospodarski razvoj. Mesto Barcelona ima certifikat Biosphere World Class Destination. Certifikat zajema širok nabor meril, povezanih s trajnostnim upravljanjem turizma, vključno z: kulturno dediščino (pobude za ohranjanje in spodbujanje lokalne kulture in tradicije ter spoštovanje lokalne identitete) ter družbenim in gospodarskim razvojem: ukrepi, ki koristijo lokalni skupnosti, vključno s pravično zaposlitvijo, podporo lokalnim podjetjem in dostopnostjo za vse. Študenti bi lahko raziskali posebne pobude, ki so jih sprejeli mestni svet v Barceloni in lokalni turistični operaterji, da bi izpolnili merila tega certifikata. To bi lahko vključevalo analizo njihovih politik javnega prevoza, programov ravnanja z odpadki na turističnih območjih, podporo lokalnim trgov in obrtnikom, pobudam za dostopnost in projektom za ohranjanje kulture.	<i>Oceniti vlogo turističnih podjetij pri zagonu in sodelovanju v projektih razvoja skupnosti.</i> <i>Preučiti, kako lahko turistična podjetja izboljšajo dostopnost in vključenost za različne popotnike in člane skupnosti.</i>
Študija primera: Aethnic's Xarxa, ki predstavlja mrežo lokalnih akterjev in izkušenj v Kataloniji. Študenti bi lahko zbrali nabore turističnih dejavnosti in izkušenj, ki jih ponujajo domačini v regiji, in videli, kako bi lahko povezali te igralce in promovirali svoje izdelke. Mreža združuje kulturne in družbene subjekte, turistična podjetja, podjetja, obrtnike, akademike in kulturne ustanove s skupnim ciljem ustvarjanja in promocije novega modela turističnih dejavnosti in doživetij. Na gospodarski ravni projekt obiskovalcem približuje mesta in vasi Katalonije ter spodbuja lokalno trgovino, zlasti tisto, ki jo razvijajo umetniki, obrtne delavnice, kulturni laboratoriji in drugi lokalni akterji.	<i>Opredeliti strategije za mreženje lokalnih turističnih deležnikov in njihove ponudbe.</i> <i>Analizirati strukturo in cilje mreže lokalnih turističnih akterjev.</i> <i>Razumeti, kako lahko turistična mreža promovira lokalne izdelke in izkušnje.</i> <i>Oceniti gospodarske koristi povezovanja turistov z lokalnimi podjetji in skupnostmi.</i> <i>Prepoznati vlogo turizma pri opolnomočenju lokalnih umetnikov, obrtnikov in kulturnih akterjev.</i>

To študijo primera bi analizirale skupine, ki bodo morale opredeliti strukturo in cilje mreže lokalnih turističnih akterjev, promocijo lokalnih proizvodov in izkušenj, gospodarske koristi, opolnomočenje lokalne skupnosti in vlogo mrežnega modela za spodbujanje turizma v skupnosti. Zaključila se bo z razpravo, ki primerja analizo med različnimi skupinami. Ta dejavnost bo študentom omogočila, da vidijo, kako opolnomočiti lokalne skupnosti in njihova podjetja na določenem ozemlju.	<i>Oceniti potencial mrežnega modela za spodbujanje bolj skupnostne in trajnostne oblike turizma.</i> <i>Uporabiti načela uspešne turistične mreže v drugačnem regionalnem kontekstu.</i>
Projektno delo in predstavitev: Organizacija dogodkov s trajnostnim poudarkom (festivali, čiščenje, izobraževalne kampanje) in srečanje z dobrimi praksami iz Bolgarije in drugih držav (npr. Kosovska vas, Kovachevitsa, Besa v Albaniji, eko-vasi v Skandinaviji). Študenti so lahko sodelovali z usposabljanjem, interaktivnimi dogodki, prostovoljstvom in različnimi komunikacijski kanali – družbeni mediji, lokalni mediji, šole.	<i>Razlikovati vloge različnih deležnikov: lokalnih skupnosti, turističnih podjetij, nevladnih organizacij, turistov.</i> <i>Analizirati resnične primere in modele partnerstva med turističnimi operaterji in lokalnimi skupnostmi.</i> <i>Spodbujati spretnosti za organiziranje pobud za vključevanje skupnosti v trajnostne dejavnosti (ekoturizem, obrt, kmečki turizem itd.) ter spoštovanje lokalne kulture, narave in gospodarstva.</i> <i>Razviti razumevanje pomena skupne odgovornosti pri varstvu okolja.</i>

j) Poslovne priložnosti v trajnostnem turizmu in razvoju zelenih turističnih destinacij:

TEMATSKE VSEBINE	DOSEŽENI CILJI
Financiranje in podpora zagonskim podjetjem v zelenem turizmu – Kratek povzetek o praktičnih vidikih: kje lahko ambiciozni zeleni podjetniki najdejo podporo? Študenti raziskujejo primere inkubatorjev ali štipendij – npr. program EU Erasmus za mlade podjetnike, ki vključuje pobude za trajnostni turizem; nacionalni turistični odbori, ki ponujajo nagrade za inovacije; vpliv vlagateljev, ki se osredotočajo na trajnost. Razmišljajo tudi o partnerstvih z večjimi podjetji (velika hotelska veriga lahko sponzorira lokalno eko-turnejo, če je usklajena z njihovo	<i>Mobilizirati vire in artikulirati vrednost zainteresiranim stranem.</i> To uči študente, kako narediti poslovni primer za trajnost v finančnem smislu - kritična veščina pri iskanju kapitala. Naučijo se pokrajine financiranja in podpore, kar poveča njihovo sposobnost, da dejansko začnejo projekt po pouku. S predstavitvijo izboljšujejo svojo komunikacijo: zelene pobude oblikujejo kot finančno izvedljive in zaželeno naložbo. Naučijo se tudi odgovarjati na težka vprašanja (razširljivost, donosnost naložbe, zmanjševanje tveganja s trajnostnimi praksami). Na koncu so

družbeno odgovornostjo). Za zaključno dejavnost študenti simulirajo predstavitev vlagateljem za trajnostno turistično podjetje. Poudariti morajo ne le potencial dobička, ampak tudi vpliv (prihranek ogljika, ustvarjena delovna mesta, ohranjena dediščina), v bistvu pa prakticirajo trojno spodnjo črto.	bolje pripravljeni, da teoretično znanje spremenijo v resnične podvige, oboroženi z znanjem o trenutnih trendih, pričakovanjih potrošnikov in podpornih mrežah, ki zelenim turističnim podjetjem dajejo prednost.
Razvoj trajnostnih turističnih destinacij – študija primera regije, ki se je preoblikovala s trajnostnim razvojem turizma, kot so Slovenija ali nekatere italijanske regije, ki so se označile kot zelene destinacije. Študenti lahko na primer preučijo, kako je slovenska nacionalna strategija postala ena najbolj trajnostnih destinacij na svetu (s pobudami od certificiranja zelene nastanitve do dogodkov brez odpadkov), kar je privedlo do večje mednarodne prepoznavnosti in zanimanja turistov. Ali kako je španska vlada s svojimi načrti za trajnostni turizem vložila sredstva za okrevanje v stotine lokalnih projektov (npr. izboljšanje zmogljivosti nacionalnih parkov, ustvarjanje kulturnih krogov) za spodbujanje turizma na manj potovanih območjih, ustvarjanje delovnih mest in izogibanje prekomernemu turizmu na žariščnih točkah. Študenti nato delajo v skupinah, da ustvarijo mini načrt razvoja destinacije za hipotetični sredozemski otok ali podeželsko okrožje: načrtovanje trajnostne infrastrukture (obnovljivi viri energije, učinkoviti vodni sistemi), upravljanje obiskovalcev, usposabljanje za lokalna podjetja in trženje pod zeleno blagovno znamko.	<i>Načrtovati regionalno trajnostno rast turizma.</i> Študenti sintetizirajo znanje iz vseh predhodnih tem, da pripravijo strategijo na ciljni ravni. Naučijo se sestavnih delov destinacijskega managementa (infrastruktura, trženje, skupnost, okolje) in kako jih uskladiti s trajnostjo. Z načrtovanjem pridobijo vpogled v sodelovanje z več zainteresiranimi stranmi - vlado, podjetji, prebivalci, nevladnimi organizacijami - da bi ustvarili skladen pristop, ki lahko pritegne financiranje. Zavedajo se tudi političnega konteksta: strategij EU in nacionalnih strategij, ki podpirajo trajnostni razvoj turizma (kot so nagrade EDEN single-market-economy.ec.europa.eu ali načrti za okrevanje po posameznih državah). Z zaključkom tega bodo študenti sposobni prispevati ali voditi pobude na celotni destinaciji in razumeti, kako se posamezna poslovna prizadevanja povezujejo v širši ekosistem trajnostnega turizma, ki lahko odgovorno oživi gospodarstva.
Tržni trendi in podjetniške priložnosti – Predstavitev podatkov o hitri rasti trga ekoturizma (ocenjena na 172 milijard dolarjev v letu 2022 in naj bi se do leta 2028 podvojila stgry.com) in naraščajočem povpraševanju potrošnikov po trajnostnih potovanjih (76% potnikov želi potovati bolj trajnostno weforum.org). Študenti prepoznajo nišna področja, ki se pojavljajo v Evropi, zlasti v Sredozemlju: npr. povpraševanje po podeželskih umikih (kmetije, naravne koče), izkustvenih	<i>Prepoznati in oceniti nove poslovne ideje v trajnostnem turizmu.</i> Študenti bodo lahko natančno določili, kje so vrzeli na trgu usklajene s trajnostnimi cilji, v bistvu pa se bodo naučili videti priložnosti pri reševanju okoljskih in družbenih izzivov. S pisanjem koncepta vadijo podjetniško razmišljanje: ocenjujejo ciljne stranke, tokove prihodkov in operativne potrebe za zeleno podjetje. Naučijo se artikulirati, da trajnost ni omejitev, ampak dodana vrednost, ki privablja rastoči segment strank in pogosto

potovanjih (sledenje divjim živalim, astronomski turizem v rezervatih temnega neba), dobremu počutju in trajnosti (joga umik, ki so brez odpadkov). Upoštevajo tudi trende po COVID-u - manjše skupine, zasebne ture na prostem - ki dajejo prednost zelenim, prostornim ponudbam. Kot dejavnost vsak študent oriše poslovni koncept trajnostnega turizma (vse od podjetja za potovanje z električnim kolesom v mestu, do kioska na plaži brez plastike ali mobilne aplikacije, ki povezuje turiste z lokalnimi ekološkimi vodniki). Poudariti morajo edinstveno prodajno ponudbo (USP), ki jo trajnost zagotavlja v njihovem poslovnem modelu.	omogoča vrhunske cene ali dostop do nepovratnih sredstev. Ta sposobnost ustvarjanja izvedljivih zelenih poslovnih idej postavlja temelje za dejanske podjetniške podvige ali inovativno notranje podjetništvo v obstoječih podjetjih.
Študija primera: Pisanje lastne študije primera podeželskega območja, ki doživlja razcvet ekoturizma, in prepoznavanje neizkoriščenih trgov za ekološki turizem v svoji regiji.	<i>Analizirati dejavnike, ki stojijo za uspešnimi zelenimi destinacijami, in razviti uporabne poslovne vpogleda.</i>
Simulacija: Predstavitev ideje o trajnostnem letovišču skupini "vlagateljev" in množično financiranje pobud za zeleni turizem.	<i>Prakticirati podjetništvo z okoljskim poudarkom in razumeti strategije financiranja za zelene start-upe.</i>
Razprava: Tržni trendi in povpraševanje potrošnikov (ekološko ozaveščen potovalni trg, premijske cene za zelene izkušnje, vzpon regenerativnega turizma) in trženje in blagovna znamka za trajnostni turizem (pripovedovanje zgodb za vpliv, digitalno trženje ekološkim potnikom, certifikati in ekološke oznake, ekološko certificirane destinacije, turizem, osredotočen na ohranjanje narave).	<i>Prepoznati vse tržne trende in potrebe potrošnikov ter razumeti donosne poslovne priložnosti v trajnostnem turizmu.</i> <i>Razumeti prepričljive pripovedi, ki poudarjajo prizadevanja podjetja za trajnost.</i> <i>Ugotoviti, kako se izogniti lažnemu zelenemu oglaševanju z zagotavljanjem, da je sporočanje pregledno, specifično in podprto z dokazi.</i> <i>Prepoznati izkušnje ohranjanja trga.</i>
Priprava »Eko paketa« - Celler La Vinyeta se ni uveljavila le kot merilo v svetu vina, temveč je tudi diverzificirala svojo ponudbo z inovativnimi in trajnostnimi izdelki ali storitvami. Vključili so dejavnosti, kot so gojenje oljk, čebelarstvo in ekstenzivna živinoreja, s čimer so ustvarili samozadosten kmetijski ekosistem. Ponujajo tudi doživetja vinskega turizma, ki daleč presegajo tradicionalne degustacije vin. Zavezani	<i>Sodelovanje z lokalnimi proizvajalci in podjetji, spodbujanje porabe lokalnih proizvodov ter spodbujanje kulture in tradicije območja.</i> <i>Spodbujati odgovorno in trajnostno potrošnjo.</i>

so regenerativnemu vinogradništvu, kjer je glavni izziv nadaljnji trajnostni razvoj, zaveza, ki jim je med drugim prinesla nagrado za agroživilske tehnološke inovacije za leto 2024. Izobraževalna dejavnost bo osredotočena na predlaganje »Eko paketa« z upoštevanjem vseh različnih trajnostnih ukrepov in dejavnosti, ki se izvajajo v kleti. Ta eko paket bo vključeval prevoz, prehrano, nastanitev in različne turistične storitve, kot so ekoturistične poti in obiski kleti. Da bi ga oblikovali, morajo študenti upoštevati trajnostna merila. Predlog bo predstavljen na enodnevni delavnici v kleti.	
Ustvarjanje trajnostnega turističnega poslovanja - Poslovni model bo odprt in se lahko razlikuje (npr. nastanitev, potovalna agencija, ki temelji na izkušnjah, naravoslovne dejavnosti, svetovalna agencija itd.), vendar mora vključevati načela okoljske, socialne in ekonomske trajnosti. Študenti bodo z delom v skupinah razvili kratek poslovni načrt, ki vključuje: opis storitve, ciljno občinstvo, lokacijo, pričakovani pozitivni vpliv in strategijo digitalnega trženja. Na koncu projekta bo vsaka skupina predstavila svojo idejo na "tržnici" ali "pitch" seji, ki spodbuja ustvarjalnost, podjetništvo in kritično razmišljanje.	<i>Raziskati potencial trajnostnega turizma kot področja za inovacije in podjetništvo.</i> <i>Uporaba trajnostnih konceptov pri razvoju turističnega poslovnega modela.</i> <i>Razviti podjetniške veščine.</i> <i>Spodbujati ustvarjalnost in kritično razmišljanje za oblikovanje odgovornih in izvedljivih turističnih rešitev.</i>

Zelene poslovne ideje, ki se uporabljajo v lokalnem kontekstu – razprava in projektno delo: študenti se seznajajo z različnimi vrstami trajnostnih turističnih podjetij (npr. sohiše in družinski hoteli z energetske učinkovitostjo, kmečki turizem in kmetijske izkušnje, pustolovščine in naravne dejavnosti (kot so pohodništvo, kolesarjenje, bioopazovanje itd.) ter kulturni in obrtniški turizem, ki temelji na lokalni dediščini.	<i>Opredeliti glavne niše in poslovne modele v trajnostnem turizmu.</i> <i>Oceniti gospodarsko, družbeno in okoljsko vrednost trajnostnih pobud.</i> <i>Analizirati resnične primere dobrih praks.</i> <i>Razumeti gospodarske in družbene koristi trajnostnih turističnih praks.</i> <i>Analizirati realne poslovne modele v trajnostnem turizmu (eko-hiše, kmečki turizem, eko-dejavnosti).</i> <i>Razvijati podjetniško razmišljanje s poudarkom na naravi in lokalnih skupnostih ter odgovoren odnos do virov in kulturne dediščine.</i>
--	--

4.1.4. Povzetek uvoda – orodja za samoocenjevanje vseh učnih načrtov

Orodje za samoocenjevanje trajnostnega razvoja in zelenega podjetništva v turizmu je lahko zelo koristno pri poučevanju, saj študentom ali pripravnikom omogoča, da ocenijo svojo pripravljenost in razumevanje trajnostnega turizma in zelenega podjetništva. Takšno orodje lahko pomaga spodbujati kritično razmišljanje, analizo in razmislek o trajnostnih turističnih praksah. Uporaba orodja za samoocenjevanje pri poučevanju spodbuja aktivno učenje, izboljšuje kritično razmišljanje ter razvija trajnostne in odgovorne turistične prakse.

Koristno bi bilo uporabiti kombinacijo različnih orodij za poučevanje teh tem, saj omogočajo celosten pristop k razumevanju trajnostnega razvoja in zelenega podjetništva v turizmu. Vključitev teh metod v učni načrt lahko študentom pomaga razviti globoko razumevanje in spretnosti za izvajanje trajnostnih praks v praksi.

4.1.4.1. Orodja za samoocenjevanje vseh učnih načrtov

Obrazec za samoevalvacijo učiteljev: Trajnostni razvoj in zeleno podjetništvo v turizmu

Splošne informacije:

- Ime in priimek učitelja: _____
- Datum izpolnitve obrazca: _____
- Predmet/modul: _____

Ta obrazec za samoevalvacijo je namenjen učiteljem, trenerjem in profesorjem, ki se pripravljajo na izvajanje učnega načrta za trajnostni turizem GreenHost. Osredotoča se na vsebino prvih treh modulov usposabljanja DS4 za inštruktorje o trajnostnem turizmu:

- **Povezovanje učilnice s trgom dela v zelenem turizmu**
- **Vključitev izobraževanja o trajnosti v učni načrt za upravljanje gostinstva**
- **Poučevanje zelenega podjetništva v turizmu**

Ta vprašalnik vam bo pomagal oceniti vašo pripravljenost na treh ključnih področjih: **pridobivanje znanja** (vaše razumevanje vsebine učnega načrta),
zaupanje v poučevanje (vaša raven udobja pri podajanju vsebine) in
pripravljenost za praktično izvajanje (vaša pripravljenost za uporabo vsebine v vaši učni praksi).

1. Načrtovanje in priprava na učno uro – pridobivanje znanja

Izjava	Popolnoma se strinjam	Delno se strinjam	Ne strinjam se
1.1. Učne cilje usklajujem z načeli trajnostnega razvoja.			
1.2. V učni načrt vključujem vse tri stebre trajnosti (okoljski, socialni, ekonomski).			
1.3. Uporabljam različna orodja in metode za celovito razumevanje tem.			
1.4. Študente spodbujam k samostojnemu raziskovanju trajnostnih tem.			

1.5. Seznanjen sem z ustreznimi trajnostnimi standardi in politikami (kot so cilji trajnostnega razvoja ali evropski zeleni dogovor) v okviru turizma.			
1.6. Prepoznam lahko ključne trajnostne veščine, ki jih bodo študenti potrebovali za kariero v trajnostnem turizmu.			
1.7. Temeljito sem pregledal gradivo in vire modula GreenHost.			

2. Uporaba metod aktivnega učenja – samozavest pri poučevanju

Izjava	Popolnoma se strinjam	Delno se strinjam	Ne strinjam se
2.1. Uporabljam metode, ki spodbujajo kritično razmišljanje.			
2.2. Študenti redno sodelujejo v razpravah o trajnostnih izzivih.			
2.3. Spodbujam razmislek o trajnostnih praksah v turizmu.			
2.4. Kot del učnega procesa uporabljam orodje za samoocenjevanje.			
2.5. Pri poučevanju udobno uporabljam gradiva, ki jih zagotavlja GreenHost (kot so diapozitivi, primeri ali študije primerov).			
2.6. Uporabljam interaktivne in izkustvene učne metode (npr. igrifikacija, PBL, VR simulacije).			

3. Vključevanje zelenega podjetništva – poučevanje samozavesti

Izjava	Popolnoma se strinjam	Delno se strinjam	Ne strinjam se
3.1. Študenti razvijajo lastne ideje za zelene podjetniške projekte.			
3.2. Razvijamo konkretne primere trajnostnega podjetništva v turizmu.			
3.3. V učni proces vključujem praktične izzive in sodelovanje z lokalnimi deležniki.			
3.4. Študenti razumejo pomen odgovornega podjetništva.			
3.5. V podjetniške projekte vključujem digitalne rešitve (aplikacije, AR/VR, IoT).			

4. Samorefleksija in strokovni razvoj – pripravljenost za praktično izvajanje

Izjava	Popolnoma se strinjam	Delno se strinjam	Ne strinjam se
4.1. Redno razmišljam o svoji pedagoški praksi.			
4.2. Aktivno iščem načine za izboljšanje poučevanja trajnostnih tem.			
4.3. Sodelujem v strokovnem usposabljanju na področju trajnostnega turizma.			

4.4.	Izkušnje v razredu uporabljam za nadaljnji razvoj učnih vsebin.			
4.5.	V svoje lekcije nameravam vključiti najnovejše primere zelenih praks v gostinstvu (kot so okolju prijazne hotelske pobude ali programi za zmanjšanje odpadkov).			
4.6.	Pripravil sem ali opredelil dejavnosti (npr. razredne projekte, izlete, študije primerov), ki bodo študentom dale praktične izkušnje s konceptom trajnosti.			

5. Odprta vprašanja za poglobljen razmislek

5.1. Katere pristope ste uporabili za spodbujanje trajnostnega razmišljanja med učenci?

Odgovor:

5.2. Katere izzive ste opredelili pri poučevanju zelenega podjetništva in kako ste jih obravnavali?

Odgovor:

5.3. Opišite uspešno dejavnost ali projekt, ki ste ga izvedli in ki povezuje učni načrt z resničnimi trajnostnimi praksami.

Odgovor:

5.4. O kateri temi modula menite, da ste najbolj seznanjeni in zakaj; Kaj menite, da morate bolje razumeti in kaj bi vam pomagalo izboljšati vaše znanje na tem področju?

Odgovor:

5.5. Kako bi še izboljšali svojo pedagoško prakso na področju trajnostnega turizma?

Odgovor:

5.6. Če imate kakršne koli druge pripombe ali predloge v zvezi z usposabljanjem GreenHost ali vašo pripravo na njegovo izvedbo, jih dodajte tukaj.

Odgovor:

5. Zaključek

Prehod na trajnostno in digitalno obogateno poklicno izobraževanje v gostinstvu in turizmu ni le pravočasen, ampak nujen potek. To poročilo poudarja ključno vlogo, ki jo imajo inovativne pedagoške strategije - zlasti izkustveni, interdisciplinarni in na raziskavah temelječi pristopi - pri pripravi učencev na navigacijo in vodenje v vse bolj zapleteni globalni turistični krajini. Z vključitvijo trajnosti kot temeljnega izobraževalnega načela in ne obrobne teme gradiva za usposabljanje in reforme kurikuluma, o katerih razpravljamo, spodbujajo transformativno učno okolje, v katerem učenci razvijajo teoretično znanje in praktične kompetence.

V središču te preobrazbe je integracija zelenega podjetništva in uporaba digitalnih orodij, kot so virtualna resničnost, igrifikacija in simulacije, ki temeljijo na podatkih. Te metode poglobljajo angažiranost in učencem omogočajo, da se spopadajo z resničnimi izzivi trajnosti z interaktivnimi in uporabnimi učnimi izkušnjami. Sprejetje okvirov, kot so metode Evropske komisije za okoljski odtis, še povečuje ustreznost in strogost izobraževanja o trajnosti, saj zagotavlja, da lahko učenci uskladijo svoje spretnosti z industrijskimi standardi in okoljskimi zahtevami. Poleg tega poudarek na metodološki pismenosti, kritični refleksiji in znanstveni komunikaciji v okviru raziskovalnih projektov, ki jih vodijo študenti, krepi akademske temelje izobraževanja v turizmu in hkrati krepi strokovno pripravljenost. Pobude, kot so ekošole in partnerstva v skupnosti, razširjajo to učenje izven učilnice in vpenjajo trajnost v lokalne kontekste in kulturno dediščino.

Skratka, to poročilo se zavzema za celovito preoblikovanje poklicnega izobraževanja in usposabljanja v gostinstvu in turizmu - takšno, ki premošča vrzel med izobraževanjem in prakso, spodbuja inovacije in odgovornost ter se usklajuje s širšimi družbenimi cilji za trajnostni razvoj. Z opremljanjem bodočih strokovnjakov z integriranimi zelenimi in digitalnimi kompetencami lahko izobraževanje o turizmu služi kot močan katalizator za okoljsko upravljanje, gospodarsko odpornost in socialno vključenost v hitro razvijajočem se svetu. Vsaka od sodelujočih držav (Grčija, Portugalska, Italija, Slovenija, Bolgarija, Španija in Ciper) je pripravila svoja opažanja in sklepe.

Vključevanje trajnostnih načel v izobraževanje o turizmu je vse bolj priznано kot bistvenega pomena za reševanje kompleksnih družbeno-okoljskih izzivov, s katerimi se sooča svetovna turistična industrija. Kot je razvidno iz primera delavnice na Santoriniju in primerjalnih pristopov iz evropskih držav, kot so Portugalska, Italija, Španija, Bolgarija in organizacij, kot je CIPER, je celovit in interdisciplinaren izobraževalni okvir ključnega pomena za opremljanje bodočih strokovnjakov z znanjem, vrednotami in orodji, potrebnimi za spodbujanje trajnostnega razvoja turizma.

Delavnica Santorini ponazarja pedagoški model, ki poudarja aktivno sodelovanje, reševanje problemov v resničnem svetu in sodelovalno učenje. Udeleženci se ukvarjajo z izkustvenimi dejavnostmi, ki obravnavajo ključna vprašanja, kot so prekomerni turizem, pomanjkanje vode, ravnanje z odpadki in naraščajoči življenjski stroški - izzivi, ki niso značilni samo za Santorini, ampak so simbolični za širše svetovne trende (UNWTO, 2018; Gössling et al., 2020). Z interaktivnimi komponentami, kot sta analiza

študije primera in načrtovanje skupinskih ukrepov, udeleženci pridobijo praktične kompetence pri upravljanju obiskovalcev, trajnostni mobilnosti, vključevanju skupnosti in integraciji pametnih tehnologij – ključnih orodij za spodbujanje trajnosti v turizmu (Becken & Simmons, 2015; Dvorana, 2019).

Vzporedno z nacionalnimi strategijami je prikazano, kako se lahko izobraževanje o trajnostnem turizmu sistematično izvaja na različnih izobraževalnih ravneh. Portugalski poudarek na načelih ESG (okoljski, socialni in upravljavski) v učnih načrtih za gostinstvo in turizem usklajuje izobraževanje s širšimi okviri družbene odgovornosti, spodbuja etične poslovne modele in dolgoročno okoljsko upravljanje (Evropska komisija, 2020; Svetovna banka, 2021). Uporaba interdisciplinarnega projektnega učenja, sodelovanja v industriji in digitalnih orodij, kot sta virtualna in razširjena resničnost, podpira razvoj kritičnega mišljenja, ustvarjalnosti in inovacij, ki so bistvenega pomena za prihodnje zaposlovanje v sektorju (Ruhanen et al., 2015; Camilleri, 2016).

Italija in CIPER prispevata k temu izobraževalnemu okolju z zagovarjanjem vključitve mednarodno priznanih trajnostnih okvirov, vključno z merili Globalnega sveta za trajnostni turizem (GSTC) in cilji trajnostnega razvoja (SDG). Ti standardi ponujajo trdna merila za spremljanje družbenih, gospodarskih in okoljskih vplivov turizma ter učiteljem in študentom zagotavljajo orodja za prenos ciljev globalne politike v lokalne ukrepe (GSTC, 2021; ZN, 2015). Izvajanje teh okvirov v izobraževalne prakse, podprto z evropskim zelenim dogovorom in priporočili EU o okoljskem odtisu, krepi usklajenost med izobraževanjem in politiko turizma (Evropska komisija, 2019).

Bolgarski pristop še dodatno razširja obseg s poudarkom na potencialni vlogi turizma pri reševanju globalnih izzivov trajnosti z ohranjanjem virov, zmanjšanjem ogljika in blaginjo skupnosti. To odmeva znanstvene argumente, da trajnostni turizem ni le tržna niša ali trend, temveč temeljna strategija za zagotavljanje dolgoročne sposobnosti preživetja destinacij in skupnosti (Bramwell & Lane, 2011; Weaver, 2006). Španska uporaba simulacijskega učenja in tehnik igrifikacije podobno odraža inovativna prizadevanja za vključevanje študentov v razumevanje sistemskih in pogosto abstraktnih razsežnosti trajnosti, kot so ogljični odtisi in socialno-ekonomski kompromisi (Ferri et al., 2020).

V vseh kontekstih je vključevanje trajnosti v turistično izobraževanje najučinkovitejše, če povezuje akademsko učenje s trgom dela. Pripravišтва, poslovna sodelovanja, projekti, ki temeljijo na skupnosti, in digitalna simulacijska orodja študentom omogočajo, da izkusijo, kako se trajnostne prakse izvajajo v resničnem turizmu. Te strategije ne le izboljšujejo zaposljivost, temveč tudi zagotavljajo, da se lahko diplomanti odzovejo na dinamične zahteve turistične industrije, ki vse bolj zahteva digitalne, zelene in mehke veščine (OECD, 2021).

Izobraževanje o trajnostnem turizmu je treba obravnavati kot odziv in gonilno silo globalnih sprememb. Z vključitvijo trajnosti v učne načrte, sprejetjem metodologij izkustvenega učenja in uskladitvijo z mednarodnimi standardi in industrijskimi praksami lahko izobraževanje v turizmu igra transformativno vlogo pri oblikovanju bolj odpornega, vključujočega in okoljsko odgovornega

turističnega sektorja. Ker turizem v svetu po pandemiji še naprej okreva in se razvija, takšno izobraževanje ni le zaželeno - je nepogrešljivo. Prihodnji turistični strokovnjaki morajo biti pripravljeni voditi sektor k modelom, ki dajejo prednost ekološki celovitosti, ohranjanju kulture in pravičnemu gospodarskemu razvoju. S celovitimi in naprednimi izobraževalnimi pobudami lahko zagotovimo, da bo naslednja generacija turističnih voditeljev dobro opremljena za uravnoteženje rasti z odgovornostjo ter za zaščito virov, od katerih je na koncu odvisen turizem.

Viri in literatura

Abbas, S., Munir, H., & Ahmad, Y. (2024). Integrating eco-labeling and green advertising in achieving Sustainable Development Goal 12. *Business Strategy & Development*, 7(2), e378. <https://doi.org/10.1002/bsd2.378>

Above (2024). AI in the Hospitality Industry: 15 Real-World Examples. <https://abodeworldwide.com/ai-hospitality-industry/>

Aethnic (2023). *Project The Aethnic Network. Local Action*. <https://www.aethnic.org/en/projects/the-aethnic-network/>

Alreahi, M., Bujdosó, Z., Kabil, M., Akaak, A., Benkó, K. F., Setioningtyas, W. P., & Dávid, L. D. (2023). Green human resources management in the hotel industry: A systematic review. *Sustainability*, 15(1), 99. <https://doi.org/10.3390/su15010099>

Amoako, G. K., Agbemabiese, G. C., Bonsu, G. A., & Sedalo, G. (2022). A Conceptual Framework: Creating Competitive Advantage Through Green Communication in Tourism and Hospitality Industry. Em E. Mogaji, O. Adeola, I. Adisa, R. E. Hinson, C. Mukonza, & A. C. Kirgiz (Eds.), *Green Marketing in Emerging Economies: A Communications Perspective* (pp. 95–117). Springer International Publishing. https://doi.org/10.1007/978-3-030-82572-0_5

Anderson, K. (2025, February 14). Our guide to sustainable advertising. <https://greenly.earth/en-gb/blog/industries/our-guide-to-sustainable-advertising>

Apaza-Panca, C. M., Flores Quevedo, L. A., & Reyes, L. M. C. (2024). Green marketing to promote the natural protected area. *Sustainable Technology and Entrepreneurship*, 3(3), 100067. <https://doi.org/10.1016/j.stae.2023.100067>

Becken, S., & Simmons, D. G. (2015). *Tourism and climate change: Risks and opportunities*. Channel View Publications.

Bellato, L., Pollock, A. (2023). Regenerative tourism: a state-of-the-art review. *Tourism Geographies*, 1–10. <https://doi.org/10.1080/14616688.2023.2294366>

Berjozkina, G., & Melanthiou, Y. (2021). Is tourism and hospitality education supporting sustainability? *Worldwide Hospitality and Tourism Themes*, 13(6), 744-753.

Boley, B. B. (2011). Sustainability in hospitality and tourism education: Towards an integrated curriculum. *Journal of Hospitality & Tourism Education*, 23(4), 22–31.

Bramwell, B., & Lane, B. (2011). Critical research on the governance of tourism and sustainability. *Journal of Sustainable Tourism*, 19(4–5), 411–421.

Camilleri, M. A. (2016). *Travel marketing, tourism economics and the airline product: An introduction to theory and practice*. Springer.

Chen, M., Pei, T., Jeronen, E., Wang, Z., & Xu, L. (2022). Teaching and learning methods for promoting sustainability in tourism education. *Sustainability*, 14(21), 14592.

Dolnicar, S., Knezevic Cvelbar, L., & Grün, B. (2017). Do pro-environmental appeals trigger pro-environmental behavior in hotel guests? *Journal of Travel Research*, 56(8), 988–997.

- DualTourism. (2025, February 18). Sustainable mobility in tourism: Strategies for a greener and more efficient journey. <https://dualtourism.eu/sustainable-mobility-in-tourism-strategies-for-a-greener-and-more-efficient-journey/>
- EcoBNB. (2022). Eco-friendly accommodation annual review.
- El Archi, Y., Benbba, B., Kabil, M., & Dávid, L. D. (2023). Digital Technologies for Sustainable Tourism Destinations: State of the Art and Research Agenda. *Administrative Sciences*, 13(8), Artigo 8. <https://doi.org/10.3390/admsci13080184>
- Esteves, M., Matias, R., Bernardino, E., Távora, V., & Pereira, A. (2019). Project based learning a new approach in higher education: A case study. In M. Auer & T. Tsiatsos (Eds.), *The challenges of the digital transformation in education. ICL 2018* (Vol. 917, pp. 409–418). Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-11935-5_50
- EU Ecolabel. (2022). EU Ecolabel criteria for tourist accommodation. European Commission. Retrieved from <https://ec.europa.eu/environment/ecolabel>
- European Commission. (2019). The European Green Deal. Retrieved from https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF
- European Commission. (2020). Environmental footprint methods. Retrieved from https://ec.europa.eu/environment/eussd/smgp/ef_methods.htm
- European Commission. (2020). EU Water Framework Directive. European Union.
- European Commission. (2020). Farm-to-Fork Strategy: For a fair, healthy, and environmentally-friendly food system.
- European Commission. (2022). Nearly Zero-Energy Buildings (NZEB) Directive.
- European Commission. (2023). European Capital of Smart Tourism Initiative.
- European Commission. (2023). Proposal for a Directive on Green Claims. European Union.
- European Destinations of Excellence (EDEN). (2022). Sustainable Tourism Award Winners. European Commission.
- European Environment Agency (EEA). (2022). Environmental indicator report: Tourism and the environment.
- European Parliament. (2019). Directive (EU) 2019/904 on the reduction of the impact of certain plastic products on the environment. *Official Journal of the European Union*.
- European Parliament and Council. (2020). European Green Deal: Striving to be the first climate-neutral continent.
- European Union. (2025, janeiro 22). *Prioritising Micro-Mobility in Urban Tourism: A Path to Low-Carbon Travel* | EU Tourism Platform. <https://transition-pathways.europa.eu/articles/prioritising-micro-mobility-urban-tourism-path-low-carbon-travel>
- Feifei, X., Buhalis, D., & Weber, J. (2017). Serious games and the gamification of tourism. *Tourism Management*, 60, 244–256. <https://doi.org/10.1016/j.tourman.2016.11.020>
- Ferri, F., Grifoni, P., & Guzzo, T. (2020). Online learning and emergency remote teaching: Opportunities and challenges in emergency situations. *Education Sciences*, 10(10), 1–18.

- Gillan, S. L., Koch, A., & Starks, L. T. (2021). Firms and social responsibility: A review of ESG and CSR research in corporate finance. *Journal of Corporate Finance*, 66, 101889.
- Gheorghe, G., Tudorache, P., & Roșca, I. M. (2023). The Contribution of Green Marketing in the Development of a Sustainable Destination through Advanced Clustering Methods. *Sustainability*, 15(18), Artigo 18. <https://doi.org/10.3390/su151813691>
- Global Sustainable Tourism Council (GSTC). (2021). GSTC Criteria for Destinations and Industry. Retrieved from <https://www.gstcouncil.org/gstc-criteria/>
- Green Key International. (2022). Green Key criteria for hotels and accommodations. Retrieved from <https://www.greenkey.global>
- Gössling, S., & Peeters, P. (2015). Assessing tourism's global environmental impact 1900–2050. *Journal of Sustainable Tourism*, 23(5), 639–659.
- ISO. (2015). ISO 14001: Environmental management systems — Requirements with guidance for use. International Organization for Standardization.
- Gössling, S., Scott, D., & Hall, C. M. (2020). Pandemics, tourism and global change: A rapid assessment of COVID-19. *Journal of Sustainable Tourism*, 29(1), 1–20.
- Gopalakrishna Pillai, S., Arasli, F., Haldorai, K. and Rahman, I. (2025). Unlocking sustainable performance through circular economy principles. *Journal of Hospitality and Tourism Insights*, 8(5), 1970-1991. <https://doi.org/10.1108/JHTI-07-2024-0680>
- Hall, C. M. (2019). Constructing sustainable tourism development: The 2030 Agenda and the managerial ecology of sustainable tourism. *Journal of Sustainable Tourism*, 27(7), 1044–1060.
- Jin, Z., & Gao, M. (2025). Global trends in research related to ecotourism: A bibliometric analysis from 2012 to 2022. *SAGE Open*, 15(1), 21582440251316718.
- Jarvis, N., Weeden, C., & Simcock, N. (2010). The Benefits and Challenges of sustainable tourism Certification: A case study of the Green Tourism Business Scheme in the West of England. *Journal of Hospitality and Tourism Management*, 17(1), 83–93. <https://doi.org/10.1375/jhtm.17.1.83>
- Juvan, E., & Dolnicar, S. (2017). Drivers of pro-environmental tourist behaviours are not universal. *Journal of Cleaner Production*, 166, 879–890.
- Karlsson, L., & Dolnicar, S. (2016). Does eco certification sell tourism services? Evidence from a quasi-experimental observation study in Iceland. *Journal of Sustainable Tourism*, 24(5), 694–714.
- Kasliwal, N., & Agarwal. (2019). Green marketing initiatives and sustainable issues in hotel industry. In *Concepts, Methodologies, Tools, and Applications* (pp. 512–529). <https://doi.org/10.4018/978-1-5225-7915-1.ch026>
- Kiaušienė, I., Hladkova, V., & Makūnaitė, G. (2024). Application of Circular Economy Principles in the Tourism Sector. *Management Theory and Studies for Rural Business and Infrastructure Development*, 46(1), 31–44. <https://doi.org/10.15544/mts.2024.04>
- Kumar, D. (2024). Role of corporate sustainability disclosures in moderating the impact of country-level uncertainties on tourism sector firms' risk. *Journal of Sustainable Tourism*, 32(7), 1287–1306. <https://doi.org/10.1080/09669582.2023.2219428>
- Liao Y (2022) Sustainable leadership: A literature review and prospects for future research. *Front. Psychol.* 13:1045570. doi: 10.3389/fpsyg.2022.1045570

- Lin, P. M. C., Fung, C., & Au, W. C. W. (2024). Problem characteristics of problem-based learning in hospitality and tourism education. *Journal of Teaching in Travel & Tourism*, 25(1), 19–40. <https://doi.org/10.1080/15313220.2024.2443636>
- Marinova, N. Tourism economics.
- Mathew, P. V., Cabral, C., & Mohandas, N. P. (2024). Influence of responsible tourism practices on the destination perceptions of tourists. *International Journal of Tourism Research*, 26(4). <https://doi.org/10.1002/jtr.2692>
- Maza, J. de la. (2025, fevereiro 22). *Digital Tourism Strategies: Smart Solutions for Destinations—Aninver Development Partners*. <https://aninver.com/blog/digital-tourism-strategies-for-destinations-a-roadmap-for-success>
- McGrath, G. M., Lockstone-Binney, L., Ong, F., Wilson-Evered, E., Blaer, M., & Whitelaw, P. (2020). Teaching sustainability in tourism education: A teaching simulation. *Journal of Sustainable Tourism*, 29(5), 795–812. <https://doi.org/10.1080/09669582.2020.1791892>
- Nnenna, U., Richard, A., & Extension, K. P. (2024). *Green Marketing Strategies: Promoting Sustainability and Corporate Responsibility*. 3, 1–6.
- Nikolova, M. (2011). Creating teamwork skills and developing creative thinking when creating projects at school. In *National Conference “Education in the Information Society”*.
- OECD. (2021). Tourism policy responses to the coronavirus (COVID-19). Retrieved from <https://www.oecd.org/coronavirus/policy-responses/tourism-policy-responses-to-the-coronavirus-covid-19-6466aa20/>
- Pan, S., Gao, M., Kim, H., Shah, K. J., Pei, S., & Chiang, P. (2018). Advances and challenges in sustainable tourism toward a green economy. *The Science of the Total Environment*, 635, 452–469. <https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2018.04.134>
- Pestek, A., & Sarvan, M. (2021). Virtual reality and modern tourism. *Journal of Tourism Futures*, 7(2), 245–250. <https://doi.org/10.1108/JTF-01-2020-0004>
- Ruta del clima. (2023). Ruta del clima. <https://rutadelclima.es>
- Polukhina, A., Sheresheva, M., Napolskikh, D., & Lezhnin, V. (2025). Digital Solutions in Tourism as a Way to Boost Sustainable Development: Evidence from a Transition Economy. *Sustainability*, 17(3), Artigo 3. <https://doi.org/10.3390/su17030877>
- Rojewska, K. (2024). 8 Examples of Generative AI Applications in the Tourism Industry. <https://www.qtravel.ai/blog/8-examples-of-generative-ai-applications-in-the-tourism-industry/>
- Ruhanen, L., Weiler, B., Moyle, B. D., & McLennan, C. J. (2015). Trends and patterns in sustainable tourism research: A 25-year bibliometric analysis. *Journal of Sustainable Tourism*, 23(4), 517–535.
- Saayman, M., & Giampiccoli, A. (2016). Community-based and pro-poor tourism: Initial assessment of their relation to community development. *European Journal of Tourism Research*, 12, 145–190.
- Seyfi, S., Vo-Thanh, T., & Zaman, M. (2024). Hospitality in the age of Gen Z: A critical reflection on evolving customer and workforce expectations. *International Journal of Contemporary Hospitality Management*, 36(13), 118–134. <https://doi.org/10.1108/IJCHM-01-2024-0035>
- Seraphin, H., Sheeran, P., & Pilato, M. (2018). Over-tourism and the fall of Venice as a destination. *Journal of Destination Marketing & Management*, 9, 374–376.

- Shah, K. J., Pan, S.-Y., Lee, I., Kim, H., You, Z., Zheng, J.-M., & Chiang, P.-C. (2021). Green transportation for sustainability: Review of current barriers, strategies, and innovative technologies. *Journal of Cleaner Production*, 326, 129392. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2021.129392>
- Shereni, N. C., & Saarinen, J. (2023). Sustainability drivers and challenges in the hospitality sector in Zimbabwe. *Tourism: An International Interdisciplinary Journal*, 71(3), 492–504. <https://doi.org/10.37741/t.71.3.4>
- Song, H. J., & Wei, W. (2024). Environmental practices and firm performance in the hospitality industry: Does national culture matter? *Journal of Hospitality & Tourism Research*, 49(3), 529–547. <https://doi.org/10.1177/10963480231220266>
- Tan, E., & Okamoto, Y. (2018). iPlay, iLearn, iConserve: Digital game-based learning for sustainable tourism education. ASEAN Tourism Research Association Conference (ATRC), 32-40.
- Ruta del clima (2023). Ruta del clima. <https://rutadelclima.es>
- Tan, S. H., Habibullah, M. S., Tan, S. K., & Choon, S. W. (2017). The impact of the dimensions of environmental performance on firm performance in travel and tourism industry. *Journal of Environmental Management*, 203, 603-611.
- Tanrisever, C., Pamukçu, H., & Baydeniz, E. (2024). Climate change in tourism: Understanding the impacts and opportunities for sustainability. In *Emerald Publishing Limited eBooks* (pp. 33–45). <https://doi.org/10.1108/978-1-83753-244-520241003>
- United Nations Development Programme. (1999). Business training entrepreneurship (Project BUL/98/005).
- UN. (2015). Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development. United Nations.
- UNWTO. (2018). ‘Overtourism’? Understanding and managing urban tourism growth beyond perceptions. World Tourism Organization.
- United Nations Environment Programme (UNEP). (2021). Sustainable tourism and circular economy: Guidelines for best practices.
- UNWTO. (2021, July 9). Digital tools to revitalize tourism. <http://www.unwto.org/news/digital-tools-to-revitalize-tourism>
- UNWTO. (2022). Glasgow declaration on climate action in tourism. <https://www.unwto.org/glasgow-declaration-climate-action-in-tourism>
- UNWTO. (2025). Digital transformation. <https://www.unwto.org/digital-transformation>
- Xu, Y., & Gursoy, D. (2024). Comparative Analysis of Per-Tourist and Total Carbon Emissions Generated in Hospitality and Tourism Sectors: Impact on Climate change and Implications for Economy, Society, and environment. *Journal of Hospitality Marketing & Management*, 1–29. <https://doi.org/10.1080/19368623.2024.2359597>
- Vagena, A. (2025). Sustainability in the hotel sector: a research study in Greece. *Qeios*, 7(1). <https://doi.org/10.32388/mtacgz.3>
- Vodenska, M. Fundamentals of tourism.
- Weaver, D. (2006). Sustainable tourism: Theory and practice. Butterworth-Heinemann.
- World Bank. (2021). Environmental, Social, and Governance (ESG) Framework. Retrieved from <https://www.worldbank.org/en/news/feature/2021/04/08/esg-framework-for-sustainable-finance>

World Tourism Organization (UNWTO). (2022). Glasgow Declaration on Climate Action in Tourism. Retrieved from <https://www.unwto.org/glasgow-declaration-climate-action-in-tourism>

World Travel & Tourism Council (WTTC). (2022). Travel & tourism economic impact report.

Zientara, P., & Zamojska, A. (2018). Green organizational climates and employee pro-environmental behaviour in the hotel industry. *Journal of Sustainable Tourism*, 26(7), 1142–1159. <https://doi.org/10.1080/09669582.2016.1206554>